

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A bécsi ostrom.

Budapest, február 28.

A bécsi sajtó két nap óta koncentrált támadást intéz a magyar kormány ellen. Miért? Mert a bécsi sajtó szerint (és talán még inkább a bécsi sajtó titkos sugalmazói szerint) a magyar kormány a Kossuth-párttal olyan megállapodásra mert jutni, mely érinti a király felségjogait és érinti a hatvanhetedik kiegyezés lényegét. Ez a koncentrált ostrom pedig azt akarja kiderítenni, hogy a magyar törvényhozás ne merje meghozni azt a bizonyos házhatározatot a póttartalékosok visszatartása ügyében, mert különben az osztrák kormány és az osztrák parlament semmisenek fogja tekinteni a véderéform ügyében létrejött összes megállapodásokat.

Ebben a bécsi ostromban minket most nem a magyar kormány és nem a hatvanhetedik kiegyezés sorsa érdekel. Ámbar az sem lehet mellékes egyetlen magyar embernek sem, hogy mihelyt egy magyar kormány, akár a korona kétségtelen felhatalmazásával is, bizonyos előzékenységet mutat nemzeti irányban, az osztrák faktorok nyomban összeröffenek, hogy ezt a kormányt megbuktassák. A magyar kormányt megbuktathatja a magyar király, a magyar ellenzék vagy a saját gyengesége: rendben van. De hogy előkelő és kevésbé előkelő idegenek fogódnak

össze a magyar kormány megbuktatására, mert ez előzékeny mert lenni a nemzeti aggodalmak eloszlátásában, ez olyan megszégyenítő egész Magyarországra nézve, hogy nem tekinthető többé a megtámadott kormány saját külön ügyének, hanem a magyar papirus-államiság megpecsételésének.

De ismételjük, ebben a bécsi ostromban most nem érdekel bennünket a magyar kormány és a közösüges kiegyezés sorsa. Más az, ami bennünket érdekel. Azt a kérdést kell fölvetnünk a nemzet előtt és talán első sorban a függetlenségi tábor másik árnyalata előtt, vajjon igazán olyan semmisség volt-e a Kossuth-párt föltétele, melyet a rendkívüli fegyverek elejtéséért cserében felállított, mint ahogyan a Justh-párt elhitetni próbálta? Vajjon látszatengedmény ellenében hozta meg ismert elhatározását a Kossuth-párt, ha most ezeknek az engedményeknek egy töredéke is lázba hozza, forradalomba izzgatja az osztrák faktorokat? Mindenesetre furcsa jelenség, hogy mialatt egy testvérpárt a gyanúsítások özönével önti el a Kossuth-pártot, addig az osztrák faktorok a felségjogok megcsontításával és a hatvanhetedik kiegyezés kikezdésével vádolják meg azt a magyar kormányt, mely a Kossuth-párt követeléseit teljesíteni merte.

Tegyük fel, amit a nemzeti jogok birtokállományának sértetlensége érdekében nem akarunk feltenni, hogy

ugyanis a koncentrált bécsi támadás, Auffenberg és Schemua mai audienziája s a katonai körök aknamunkája képes volna a magyar kormányt éppen abban a pillanatban megbuktatni, mikor az először tesz egy lépést a magyar nemzeti szempontok elismerése felé. Tegyük fel, hogy a korona az osztrák befolyás következtében utólag sokallaná azt, amihez a magyar kormánynak kétségtelenül megadta a hozzájárulását. Hát akkor, ugy-e, a helyzet az lesz, hogy a Kossuth-párt felállított követeléseinek egy töredéke is elegendő volt arra, hogy a magyar kormányt fölfelé lehetlenné tegye? És egy testvérpárt ezeket a követeléseket mégis látszatköveteléseknek akarta bélyegezni és egy testvérpárt ezeket a követelésekért kigunyolta, pellengérré kötötte, a közvélemény előtt meghurcolta a Kossuth-pártot. Hol van itt, hol volna itt az igazság? A Kossuth-párt nemzeti követeléseket állított fel, melyeknek teljesítése a magyar kormánynak a fejébe került, de azért a testvérpárt ugyanekért a követelésekért meggyanusította és valósággal pellengérré állította a Kossuth-pártot.

Nem akarunk ebből a faktumból messzebbmenő következtetéseket levonni. Meggyőződésünk, hogy az osztrák koncentrált támadása éppen olyan elfogult és igazságtalan, mint a Justh-párt kritikája, melyet a Kossuth-párt állásfoglalása fölött gyakorolt.

Simon nagykorú lesz.

Írta: Falk Rikárd.

(Utánnyomás títos.)

Az állomásfőnök — nagy, tunya ember, olyan álmag, mint az a lélek nélkül való vidék, amelynek a sinpárjain uralkodott — izenettel küldte Simont, a gyakornokot, a feleségéhez. Alkalmasint a vacsora dolgában. Enni, azt szeretett Flóris Péter, az állomásfőnök. A jó ételt meg a feleségét szerette. Lehetőleg együtt a kettőt. Szemben vele üljön az a halavány törékenység, neki merőben az ellentéte és közöttük párologjon a fűszeres eledel.

A vidéki embernek három istene van. Evés, ivás és a kártya. Személye válogatja meg a három közül a maga főistenét. A savanyu szivteleneké a kártya, a kedélyeskedőké az ivás, az unalmasaké az evés. Mind egyiket a magáé deríti föl. A negyedik istenen: a szerelmen osztozik mind a három fajta. Csak aztán idővel — azzal a vidékiességgel, amely mindent lebecsül, ami megszokottá lesz. — kibillentik a negyedik isten alól a trónust. A fenséges neklárt vályuba való itatóvá degradálják. Mint a vén cigány, el-hagynak egy-egy hangot a melódiából. A fűzes toborzóból altató, egyhangú nóta lesz. Érti, aki érti. A csók elveszti a mézét, aztán a zamatlját. Nem marad meg belőle más, csak a csattanás. A szerelemből meg csak a maga asszonyához való féltő, vadállatias ragaszkodás.

dás. Ugy mint Flóris Péternél, aki felküldte vala Simont, a vöröshajú gyakornokot a feleségéhez az emeletre, a lakásba.

Vörös volt és Lángnak hívták. Nem kereszttségben kapta e nevet. Az állam adta, amelytől bélyeges papíron kérte. Vörös volt, egy kicsit szeplős is Láng Simon, a nyurga gyakornok. Tul a kölyökkoron és innen a férjhatáron. De érezte növekedését az orosz-lánfognak. Annak a fognak, mely nálunk, kárhozott férfinepnek arra teremtődött, hogy fehér, kékeres asszonyi husokba vándorjék, minél többször, minél vadabban, míglen az így elölt asszonyi testek alkotta lépcsőn feljutunk férfiúi mivoltunk delelőjére, hogy aztán kihulljon az oroszlanfogunk s beleszedüljünk a megvénülés poklába, elégjünk em lékeink tüzeiben.

Simon szürke nélkülözések között, eltöltött tizenkilenc esztendejében csak két nőt ismert. Az édesanyját és ványadt kis hugát. Feláldozta értük nagyratörő terveit, lemondott a mérnökségről. Olyan pályát kellett választania, amelyen hamarabb hull a marokba a garas. Vasutas gyakornok lett és küldte haza az ösztöndíját, a segélypénzét Ungvárra. Az édesanyjának és Rózának, a húgának. Egy napon, — mintha maláriás lázból ébredt volna fel — körülnézett és látott. Nőket, akiket eddig nem vett, vagy nem tudott észrevenni. Az új világ távlatában egy formás lányalak ringott. Juli, az állomásfőnökék cselédje. Rátartí, büszke, mint egyetlen magyar lány a csupa tót tátrazugiak között, Simon rajta felejtette a szemét. Még ál-

mában is kísérteti járt a mosolygó Juli és ingerkedett vele. A valóságra kelve bele-dobbant a szívetája arra a gondolatra, hogy ő amában megcsókolta a gömbölyükaru Julit. Ott járt-kelt előtte. Nem merte megközelíteni. Gyáva volt, mint a kölyök-párducz, amely öröki a zsákmányra vezető szaglást, de támadni, ahog még nincsen bátorsága. Csak egyszer — valami kulesot adott át a lánynak — bátorkodott reszkető kezével megsimogatni a lány ujjait. Juli elérte a kidülledt szemeket, az ingórángó fluorczának vonaglását és kicsinylően mondta: ejha! Simon elszaladt. Elbujt az irodába. Nem tudott számot adni róla: mi történt vele. Szégyenbe hozta, kigunyolta a Juli. Nem a cseléd. A nő. Az „ejha“ megsemmisítőleg zúgott a fülében és nagyon szerencsétlennek érezte magát.

Nemsokára megbékélt az önérzete. Juli korántsem szemérmes felháborodásában vágta el a közeledés útját. Nem. Az asszonyi kívánások és megkívántatások eme korszakában Juli odaajándékozta magát Mihinkónak, aki pályáor, portás és hordár volt egy személyben. Az egyedüli szolgáló a cselédén kívül az állomás környékén. Hozzá illő, aki estelenden, szolgálat után a gyakornok irigylte gömbölyű karokban pihente ki a pályáorzás fáradalmait. Ilyenkor házasságot is ígért a lánynak. Ámbátor nappal, ha a kut körül összetalálkoztak, nem akaróztott viszszaemlékezni az ilyesfajta, sötétben tett ígéretekre. Nagy ravasz volt Mihinkó, tót vérdolgozott benne. Tehát Juli hü nő volt és

Meggyőződésünk, hogy a Kossuth-párt nem követelt és sajnos, nem is ért el többet, mint a nemzeti jogok birtok-állományának sértetlen megővését, tehát az osztrákoknak nincs okuk és nincs joguk a felségjogok megnyirbálásáról s a kiegyezés sérelméről beszélni. Meggyőződésünk, hogy éppen azért az osztrák koncentrált támadás éppen olyan kevésbé fogja felborítani a létrejött megállapodást, mint ahogyan nem borithatta fel a Justh-párt ellenséges kritikája. De azt az egyet igenis meg akarjuk állapítani, hogy a két oldalról jövő támadás legjobban bizonyítja a Kossuth-párt követeléseinek helyes mértékét. Nem több, mint amennyit teljesíteni kellett és elegendő, hogy az osztrákok összeroffjenek miatta.

Budapest, február 28.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése holnap, csütörtökön délelőtt tíz órakor lesz. Napirend: A véderőjavaslat.

A horvát bán Budapesten. Dr. Cuvaj horvát bán ma reggel Budapestre érkezett és az Angol királynő szállóban szállt meg. A bán ma délután öt órakor meglátogatta gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt, akivel egy óra hosszat tanácskozott és neki a horvát helyzetről tett jelentést.

Szenteltett törvények. A hivatalos lap ma száma közli, hogy a király a konzuli bíraskodás szabályozásáról szóló 1891: XXXI. t.-cz. hatályának újabb meghosszabbításáról szóló (1912: VI. törvényzikk) és az egyes igazságszervi szervezeti és eljárási szabályok módosításáról szóló (1912: VII.) törvényzikket szentesítette.

Uj csapatok szervezése Boszniában. Szerajevéből táviratozzák: A bosznia-hercegovinai hadtest területén és keretében külön csapatokat fog szervezni a hadügyi kormány a határszolgálaton, amelyek ugyanolyan célokat fognak követni, mint a tiroli és karinthiai országos vadászcsapatok. Az új határcsapatokat a legfontosabb helyeken, a montenegrói és szerb határ közelében fogják elhelyezni s egyelőre csak egy-egy zászlóalj fog létezni Bosznia és Hercegovina számára. Ezeknek a határőr zászlóaljaknak parancsnoksága Szerajevóban, illetőleg Raguzában lesznek.

titkos menyasszonyként viselkedett, amikor ezzel, hogy „ejha!” elutasította magától a gyakornokot.

Simon így megnyugodott és körülhordozta megnyitott tekintetét. És látta a tátrazugi asszonyokat, a munkában megrokkant gusztustalan, formáság nélkül való teremtményeket. Ha szoknyát nem hordtak volna — és micsoda ormótlan, vaskos volt a ruházatuk. — férfiaknak nézhetők volna őket. A gyakornok megborzongott a láttukra. Voltak Simonnak perzei, amikor bensejében ordított a férfi, üvöltött a bestia. Eszébe jutott a rossz germán mondás: a szükségét szenvedő ördög legyet eszik, ha éhes. Behunyta a szemét. Megevalja magát, gondolta. Fantáziája csillogó szineiből szövi meg a lomha járása, omlatag tót asszonyok külső képét. Valami gyönyörű szőnyeget varázsol elő magának, amelyen ő tapod. Már-már ildomoskodott egyik-másik gyopárszedő, tejfelárus tót asszonnyal, de amikor megesapta őt az alsó fafu asszonyainak egyöntetű illata, ami korhadó pincedu levegőjére emlékeztette, hideg cikázott át a gerinczén. A rémület megfutamtította. A puszta gondolat maga émelítőleg hatott rá és irtózáttal kerülte a környék szoknyás páriáit.

Nem mert körültekinteni. Időbe tellett, míg kitisztult benne a szent vágyakozás és olyan fényessé, magasztossá lett, mint volt ez a vágyakozás születése pillanatában, amikor Simon ujjáébredt. Azután folytatta a szemléledést s akarva nem akarva meg kellett állapodnia a hercegi uradalom főerdő-

Erőtlen obstrukció.

— Osztrák támadás a kormány ellen. —

Hírek a politika világából.

Budapest, február 28

A Justh-párt ma megkezdte a képviselőházban a technikai obstrukciót és ezzel elvágta a lehetőségét annak, hogy azok a kombinációk, amelyek az utolsó napokban a Justh-párttal való békés megegyezésre elég valószínűséggel kecsegtettek, kifejlődhessenek.

Az obstrukció első napja azonban nem volt olyan viharos, mint aminőnek a magyar képviselőházban az obstrukciót eddig ismerték. A Justh-pártnak az elnökség ellen intézett támadásai bizonytalanok, ingadozók, sőt helyel-közzel erőtlenekek is voltak. Pedig Návay, aki ma a Ház tanácskozásait vezette, éppen nem tért ki a Justh-párt támadásai elől, sőt azzal a házezabálymagyarázatával, hogy a szabadság iránti kérélmeket csak egyszerű tudomásulvételre ajánlotta, maga szolgáltattott tápot Justhék indulatainak kitörésére. Ez a kitörés azonban hatástalan maradt és úgy festett, mintha az obstrukciók maguk is éreznék, hogy nincs gyökerük a közvéleményben.

Egyelőre természetesen ezt nem ismerik el az obstrukciók és marad minden a mai mederben. A technikai obstrukció a Justh-párt és a vele szövetséges ellenzéki frakciók határozatából fog folyni tovább, várva a kedvező véletlenre, amely megerősítheti. Ez a véletlen pedig, úgy látszik, meg is érkezik az osztrák sajtó mai támadásainak alakjában, amelyek váratlanul oly pozíciójában érték a kormányt, ahol teljesen erőnek hitte magát.

Ezek a támadások katonai körökből indultak ki és azt akarják kimutatni, hogy a magyar kormány, amikor házhatározattal akarja megmagyarázni a véderőreformnak a tartalékosok behívására vonatkozó homályos kitételeit, akkor összeütközésbe került a királynak fenntartott jogokkal és azokkal a megállapodásokkal, amelyeket katonai körökkel Bécsben legutóbbi tárgyalásai alatt kötött.

Katonai köröknek ezzel az akciójával

hozza összefüggésbe a bécsi sajtó lovag Aufferberg hadügyminiszter és Schemura Balázs vezérkari főnök mai kihallgatását, amelyek során már arról is megemlékeznek a bécsi lapok, hogy a véderőreform ilyen interpretálása esetén mindketten lemondani szándékoznak állásukról. Utóbb az egyik bécsi lap még azt is megírja, hogy Khuen a bécsi támadások hatása alatt a magyar képviselőházban tett kijelentéseit házhatározattól együtt visszavonta.

Ezeknek a híreknek azonban komolyan ellentmond a magyar kormánynak ma közzétett erőlyes hangú nyilatkozata, amely teljesen magának tartja fenn a póttartalékosok behívásáról szóló véderőszakasz magyarázatát, amennyiben az 1888. évi XVIII. t.-cz. 43. szakasza alapján történik és ezt a törvényt magyarázattal ellátni egyedül csak a magyar kormány lehet hivatott.

Ez a kormány-nyilatkozat mindenképp erős védelme a magyar álláspontnak az osztrák oldaltámadással szemben, amelyet visszautasítani minden magyar politikusként kötelessége. És pedig két okból: először, mert nyílt beavatkozás akar lenni Magyarország jogaiba; másodsor, mert amennyire gyengíti a magyar kormány helyzetét, annival több tápot ad az obstrukciónak, amelyet kövérre hizlálni talán még sem lehet a katonai körök érdeke.

A mai nap eseményeiről tudósításunk a következők:

Az új közös miniszterek Budapesten.

Mint félhivatalosan jelentik, gróf Berchtold Lipót külügyminiszter gróf Szapáry Frigyes kíséretében holnap Budapestre érkezik. A délelőtti folyamán a közös külügyminiszter és gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök találkozni fognak. A miniszterelnök és neje a külügyminiszter tiszteletére délután fél kettőkor dejeuner-t adnak, amelyre a kormány valamennyi tagja és a parlament mindkét házának elnöke hivatalosak. Gróf Berchtold pénteken Bécsbe visszautazik. Az újonnan ki-nevezett közös pénzügyminiszter, Bilinski lovag pénteken este érkezik Budapestre és szombaton a magyar kormány tagjaival érintkezésbe fog lépni. Bilinski lovag szombat délután tér vissza Bécsbe. A közös miniszterek budapesti látogatása csupán udvariassági

lésének ijesztő poenja miatt. Nem azért, mert a múlt este hangos botrány támadt a Verebelyi portán. Nem is azért, mert a rőt császárszakállú Verebelyi Kálmán puskát fogott a feleségére. Hanem, mivel a puskafogás előtt egy erdőtiszt ugrott ki az ablakon és futásban meg sem állott Késmárkig és mert köz tudomásu vala — csak Simon nem tudta, — hogy az erdőtisztek Verebelyiné miatt változtatják az állásukat. Simon utálatlalt fordul el a vénhedő nőtől, akit őrlomalomnak képzelt el, aki fiatal férfiemberekkel táplálkozik. Megrokkantja őket szenvedélyes malomkerekei között. Eképpen maradt magára Láng Simon, a vörös vasuti gyakornok zsenge epedésével, mely nem türt alkudozást.

Ha Láng Simon ebben az állapotában és temperamentumában, kiburjánzásának kezdőkorszakában véletlenül bűnös fővárosunk áradatában tétovázott volna, megszedül és elvész a kaczagó lányok tolongásában és férfipusztításában. Simonnak tehát tudtán kívül szerencséje volt, mert nem koválygott Budapestben, hanem Tátrazugban néma engedelmességgel lépkedett föl az emeletre. Vitte az állomásfőnök izenetét.

Flórisné szépsége, asszonyi kiváltsága, légius járása már rég megtermették Simon lelkében a hitet, hogy ez a nő nem is földi lény. Valami fensőbbes teremtés az ének, asszonyi formát öltött virág. Ez a forma pedig csupa finomság, lágy hajlás lengesség. Szent meggyőződése szerint Flórisné nem is erre a világra, nem Tátrazugba illő, messze emberektől, kulturától. Tündérországra való-

ezének a felerőgén. A tót asszonyokon és az állomás két nőjén kívül Verebelyiné volt az egyetlen asszony, aki egy napi járásnyi körzetben fellelhető volt. Az egyetlen nőmber, aki a szomszédság révén Flórisékkal barátságot tartott. Az élveteg, vizsémű nő möhön itta fel a fiu pillantásait a negyven éven feüli asszonyoknak azzal a rettenés vegyes nagyrétségével, amely szeretni készíti: hát-ha ez az utolsó férfi, hát-ha most jöm az utolsó ölelés s aztán nincs tovább, hát-ha ez lesz a befejező epizód. Verebelyiné, hazulról baronessz, kendőzéssel, városi szabókkal kétségbeesett küzdelmet folytatott, hogy külsejéből tiz esztendő eltiintessen. Mondták: arzénikumot is evett, hogy csillogóbb legyen fényét vesztő szeme. Simon félszégében érdekességet talált. Negédeskedett a tapasztalatlan ifjuval és ügyeskedve megértette magát vele. Simon természetéből következően félt e súlyos asszonytól. Kigyószzerű simasága, hízlekedése, hivatott elszólásai azonban megintgatták a bolondos gyakornokot. Egrész valójában megindultan vette tudomásul, hogy Verebelyi a férj átkocszik Gölniczbányára, s minthogy a gyakornoknak akkor szabadnapja lesz, finom uzsonnára teritenek a Verebelyi-lakban.

— Csak mi ketten leszünk, egyedül! — sugta Verebelyiné. Azt, hogy egyedül, összeszorított fogak között sziszegte.

Simonnak megcsuklott a hangja. Daldogta:

— Ott leszek!

És nem ment el. Nem a Mihinkó elbeszé-

tény; hivatalos tárgyalások nincsenek tervbe véve.

Oszták aknamunka.

Auffenberg Mórész lovag hadügyminiszter és Schemua Balázs vezérkari főnök, mint Bécsből jelentik, ma délelőtt kihallgatáson jelennek meg a királynál.

A „Neue Freie Presse“ értesülése szerint bécsi politikai körökben a hadügyminiszternek és a vezérkari főnöknek kihallgatását kapcsolatba hozzák a véderőjavaslat függő kérdéseinek elintézésével.

A közös hadsereg mértékadó tényezői, mint hírlíri, teljesen tisztázni kívánják a tényállást a véderőjavaslat 43. szakaszára vonatkozólag, amelynél az oszták és a magyar kormány megegyezése és azon határozat között, amelyet ugy a magyar főrendiház, mint a képviselőház e kérdésben meghoznak, ellentét van. Bizonyos, hogy a katonai körök a leghatározottabban ragaszkodnak ahoz, hogy a koronának közel negyedszázad év óta fennálló azon jogai, amelyek a legáltalában tartaléknak béke idején különös körülmények között való behívására vonatkoznak, minden kétséget kizárólag a jövőben is fentartatnak és a tervezett országos határozat által ne döntessenek meg.

A „Reichspost“ mai cikkében a Kossuth-párttal történt megegyezés kapcsán azt írja, hogy a gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök által tett engedelmények adják meg a miniszterelnöknek a kulcsot azon nagy békemű megteremtésére, amely most Magyarországon folyamatban van. Fel kell azonban vetni a kérdést, hogy mi az értelme és mi a célja ennek a békének. Hogyha gróf Khuen-Héderváry Károly a fennálló közönség megsértése nélkül nem tudja az általa vállalt feladatokat teljesíteni, akkor álljon félre. További közjogi zsonglörködésre a mostani idő a legalkalmatlanabb. Az ország hangulata egészen más, mint aminőnek azt gróf Khuen saját orgánumaiban festi. A valódi helyzet elhomályosításával sem az országnak, sem pedig a Gesamtmonarchia érdekeinek nem tesz jó szolgálatot.

Az oszták kormány félhivatalos organuma, a „Neues Wiener Tagblatt“ is beleszólt a dologba. Ez a lap, amely az utóbbi időkben mindig a magyar kormány mellett állott, mai cikkében azt írja, hogy a véderőjavaslat 43. paragrafusán nem szabad változtatni, mert az ilyen változtatás, akár rezolúció alakjában történne is, ellentétben volna azokkal a megbeszélésekkel, amiket gróf

nak hitte, vagy Pestre valónak, ami Simon szempontjából azonos volt. Nagy, mámoros városba valónak, ahol ez a fenséges asszony uszályos ruhát viselne a természet és a nyomában zokogó férfiak füzere vonaglója. De az asszony ott volt, ott felejtődve, akár csak ő maga, Simon. Elméletben sem merete megérteni az elérhetőséget, az észreveszés ötletével, úmbár élettapasztalatok híján is megállapíthatta, hogy ez a hü hitves olyan lelki eltereltségben kényszerült az urával élni, mint amilyen mérhetetlen nagy volt a távolság ő — a gyakornok — szerelmi képzeletvilága, és a sokszor megutált tót asszonyoké között. Alázkodással imádta Flóriánét, mint a szentet, mentesen lázas, forró gondolatoktól.

Simon átment az előszobán és bement az ebédlőbe. A hálószoba ajtajánál gyökeret vert a lába. Az asszony fürdő után, rojtos fürdőköpenyben száritgatta ringó testét. A gyakornok szívének elhalkult a dobbanása, aztán kopogni kezdett fojtó lüktetéssel. Ágyát elborította a vér és önkívületi állapotban betámolygott. Az asszony halkán sikoltott. Öszszehuzta magát a fürdőköpeny. Ráivallt. Háromszor is kérdezte tőle: mit akar. A vörös Simon csuklott, dadogott és tehetetlen vergődésében nyujtogatta feléje kitárt karjait, mint a gyermek, amikor játékot mutogatnak neki. Aztán megrázkódott és bódultan kifordult a szobából. Ziháló mellett, fázós rázkódással iramlott le a lépcsőn. Vad elszántság üzte.

Nekivágott az erdei utnak, egyenesen a Verebélyi-laknak. Hiszen Verebélyi Kálmán Gölniczbányára kocsizott,

Khuen-Héderváry legutóbbi bécsi tárgyalásai alkalmával az illetékes körökkel folytatott.

Hogy itt nem tisztán sajtóakcióról van szó, bizonyítja az, hogy a király tegnap külön kihallgatáson fogadta Georgi oszták honvédelmi minisztert és mára jelezték Auffenberg közös hadügyminiszter és Schemua vezérkari főnök kihallgatását. E kihallgatásokat az oszták kormányhoz közelálló helyről azzal okolják meg, hogy szükség van a helyzet tisztázására, valamint annak biztosítására, hogy az a határozat, melyet Khuen a Kossuth-pártnak megígért, nem fogja érinteni a koronának régóta fennálló jogait.

Auffenberg közös hadügyminiszter délelőtt tíz órakor jelent meg külön kihallgatáson a királynál. Tizenöt órakor Schemua vezérkari főnök ment audienciára. A hadügyminiszter audienciájára vonatkozólag úgy értesülünk, hogy ez még Khuen szombati beszéde előtt tervbe volt véve, tehát nem abból az okból történt, amit a bécsi lapok jelentettek. Tény azonban, hogy a véderőjavaslat 43. paragrafusának ügye szóba került a kihallgatáson.

A Reichspost mai esti lapja vezércikkben Auffenberg és Schemua mai kihallgatásával foglalkozik és azt írja, hogy a mai kihallgatások kapcsán kitént, hogy Khuen-Héderváry magyar miniszterelnök mennyire egyedül és izoláltan áll az összes politikai tényezők között abbéli véleményében, hogy a véderőreformon változtatások tehetők és hogy ezekre a változtatásokra vonatkozó kijelentései, amelyeket a magyar parlamentben tett, mennyire nem fedik a többi politikai faktorok véleményét.

Más helyen a következőket írja a Reichspost mai esti lapja: Auffenberg és Schemua mai kihallgatásukon jelentést tettek a királynak arról, hogy Khuen-Héderváry magyar miniszterelnöknek az 1888—XVIII. törvény-cikk alkalmaztatására vonatkozó kijelentései és a katonai javaslatoknak a póttartalékosok behívására vonatkozó szakaszának országos határozattal való megvilágítása ellenkezik az ő meggyőződésükkel s minthogy ez a javaslat a felségjogokat nyirbálná meg, ők ebben az esetben, ha ez keresztülvihetőnek, lemondának.

A Reichspost még hozzá teszi, hogy értesülése szerint ez a lemondás még sem fog megtörténni, mert időközben Schönbrunnba érkezett a magyar miniszterelnöknek egy olyan nyilatkozata, amely legutóbbi parlamenti nyilatkozatainak visszavonását jelenti.

A trónörökös Auffenbergnél.

Ferencz Ferdinánd trónörökös ma meglátogatta Auffenberg Mórész lovag közös hadügyminisztert a hadügyminiszterium palotájában levő lakásán. Politikai körökben a trónörökös látogatását összefüggésbe hozzák a véderőjavaslatok dologával.

A magyar kormány álláspontja.

A támadások és a Bécsből kapott hírek folytán a kormány elérkezettnek látta az időt, hogy válaszoljon. Rögtönzött minisztertanácsot tartottak és azután félhivatalos jelentést adtak ki, amely így hangzik:

„Bécsi lapok egy-két nap óta pártállásuk szerint részint aggályoskodva, részint leplezetlenül ellenséges célzattal tárgyalják azt a tervet, amely a Kossuth-párttal történt megállapodás egyik pontjaként szerepel, s amely szerint házhatározat útján fog magyarizációt nyerni az 1888. évi XVIII. törvény-cikknek a póttartalékosok visszavonására vonatkozó 43. §-a. Eltekintve attól, hogy az ujonczmegajánlás épp olyan joga a magyar törvényhozásnak, mint a megajánlás feltételeinek megállapítása és magyarázata, az adott esetben nincsen szó törvénymódosításról, hanem csupán a magyar képviselőház olyan állásfoglalásáról, amely főképp az ujonczjutalék megszavazásának obstrukció útján leendő megfúszása vagy kitolása ellen irányul, amely tehát az obstrukciót épp azon a ponton kívánja megtámadni, ahol eddig annak legtöbb si-

kerrel kecsgetető támadási objektum kínálkozott. A kiegyezésnek sem eszellemtét, sem érdekét ez a tervezett házhatározat nem érinti, sőt inkább arra szolgálhat, hogy a kiegyezéshez fűződő legfontosabb érdeket támogatja és erősítse.“

A magyar kormányhoz közel álló „P. Lloyd“ azt írja, hogy Khuen-Héderváry miniszterelnök is módot fog találni arra, hogy a király előtt magyar szempontból tisztázza a helyzetet.

A technikai obstrukció.

Mint tudvalevő, a Justh-párt, a pártönkivüliek csoportja és a szintén függetlenségiekhez tartozó gazdapárt tegnapi együttes értekezletén elhatározta a technikai obstrukció folytatását. Az elhatározást leginkább azzal tudják indokolni, hogy a békekísérletek előnyomulásától tartottak, de halani lehet arról is, hogy a bécsi események hírek siettetten az elhatározást. Ugy tudják ugyanis, hogy a kormányt Bécsből is szorongatják, tehát ha dülöre akarják juttatni a dolgokat, most kell felhasználni az időt.

Délelőtt fél tíz óra után a képviselőházban két csoport járult Návay Lajos elnök elé. Az egyik csoportnak Eitner Zsigmond, gróf Batthyány Pál, Lovász Márton, Egrý Béla és Rákosi Viktor voltak a tagjai. Levelet tartottak a kezükben s megrogált egészségükre való tekintettel szabadságot kértek. A másik csoport, amelyben Benedek János, gróf Batthyány Tivadar, Kovács Gyula és Sümegi Vilmos vettek részt, a napirend előtt való felszólalásra kért engedelmet.

Návay kinos meglepetéssel fogadta a kellemetlen vendégeket.

— Hát csakugyan ilyen nehéz helyzetbe sodortok? — kérdezte.

A Justh-párti képviselő vállalt vontak.

— Miért volna — mondták — nehéz ez a helyzet? A házszabályok értelmében járunk el és a te eljárásodat is szabályozzák a házszabályok...

Návay erre a következő kijelentést tette:

— Napirend előtt való felszólalás is... névszerinti szavazások is... Megint a régi játék?... Nem adok engedelmet a felszólalásokra és a szabadságkéresek felett nem fogom megengedni a szavazást.

A Képviselők tudomásul vették ezt a választ. A következő pillanatban tudta már az egész Ház, mi történt az elnök szobájában. A függetlenségi párt vezérkara rögtönzött konferenciát tartott, melyben megállapodott taktikájáról.

Justh Gyula a készülő harczról ezt mondotta:

— Minden maradjon a régiben, a harcz tovább folyik és mi megállás nélkül haladunk előre. Minket nem alterál, hogy milyen eszközökkel folyik a harcz. Egy dolog a fontos, hogy telik az idő. Az már mellékes, hogy házszabályvitával vagy névszerinti szavazással. Mindenne el vagyunk készülve, meglepetések nem érhetnek.

Berzeviczy Albert ma felszólalásra készüldött, reflektálni akart Justh Gyulának a vele való tárgyalásokról tett nyilatkozataira, azonban már kora reggel értesülhetett felőle, hogy ma nem juthat szóhoz.

— A legfontosabb — mondták a Justh-párti technikai obstrukció-rendezők — a mi szempontunkból annak kihúratolása, hogy miképpen állunk a technikai obstrukció fegyvereinek használhatóságával.

— Mit mondhat Berzeviczy a vele való tanácskozásról? — hangoztatta Justh. — Én mindent elmondtam, hogy mi szerepem volt, illetőleg nem volt benne. Nézzük csak a szabadságkérő leveleket és az ivateket.

El is ment ellenőrizni, hogy rendben van-e a harzi fegyverek papirostömege?

A technikázással eltelt ülés után Justh így magyarázta a folyosón a mai nap jelentőségét:

— Eltelt egy ülés obstrukcióval. A házszabályvitának a célja csak az volt, hogy beszéljenek, hogy muljon az idő, én azért engedtem mindenkit előre és azért hagytam a végére az én indítványomat, mely az elnöki indítvánnyal ellentétes és ami felett aztán dönteni kell. Mi folytathatjuk a dolgunkat rendben, baj nélkül.

— És holnap? — kérdezték.

— Holnap megint lesznek szabadságkérő levelek, külön-külön, indoklás nélkül, hisz azt nem kell beleírni, hogy ki miért kér szabadságot. Am hogy ma benne volt, nem baj és általában a mai nap jól sikerült — szolt Justh.

A munkapártból.

A nemzeti munkapárt klubhelyiségében ma este nagy számmal gyültek össze a képviselők. A beszélgetés főként a bécsi sajtótámadásokról folyt és egyértelmű volt az a felfogás, hogy ezek a támadások nagyon megnehezítik a magyar politikai helyzetet. Nagy feltűnést keltett a trónörökösnek lovag Auffenberg hadügyminiszternél tett látogatása, amelynek a pártkörben messzebbmenő jelentőséget tulajdonítottak.

Mialatt az egyes csoportok élénken vitáztak a bécsi eseményekről, azalatt gróf Tisza István Lukács László pénzügyminiszterrel folytatott hosszabb tanácskozást, majd Návay Lajos, a képviselőház elnökével beszélgetett, akit a pártkörbe érkezésekor a párttagok lelkesen megéljenztek. Návay élénken társalgott a megindult obstrukciós kampányról és az ellenzék harcmodorát — eltekintve a hangulateltétele irányuló lármás jelenetektől — türethetők ismerték el.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma este nem volt fenn a pártkörben és így a bécsi eseményekről nem nyilatkozhatott. De a munkapárt irányadó köreiben azt hiszik, hogy a miniszterelnök a felmerült kérdések tisztázására már legközelebb Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Berzeviczy és Justh.

Berzeviczy Albert titkos tanácsos, országgyűlési képviselő a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Tegnap az ülésben jelen nem lehetvén, mikor Justh Gyula felszólalt és Déry Zoltánnal vitázva szabályozta az annak idején köztem mint házelnök és az ellenzék vezetési között a bécsi érdekekben lefolyt tanácskozásokat, ma személyes kérdésben kívántam e tárgyban felszólalni, mert Justh képviselő ur előadásának némely része föltétlenül helyreigazítást igényel részemről.

A mai ülésen közbejött események e szándékom megvalósítását meghusitván, kénytelen vagyok azt a fődolgot, amely miatt nyilatkozni kívántam, a sajtó útján tenni közzé.

Justh Gyula többek között azt mondta, hogy ő, mihielyt megtudta, hogy nekem a tárgyalásokra megbízásom a miniszterelnöktől nincs, kijelentette, hogy velem tárgyalásokba nem bocsátkozik s mikor én erre őt felszólítottam, adjon legalább választ, mik a személyi kikötések, azt válaszolta, hogy ők „nem személyekért és személyek ellen, hanem elvekért, elvek ellen küzdenek”, stb.

Ezzel szemben kénytelen vagyok a leghatározottabban konstatálni, hogy né tanácskozásaink folyamán soha sem Justh Gyula képviselő urhoz, sem ellenzéki társaihoz ilyen vagy csak ehhez hasonló kérdést sem intéztem; sőt ellenkezőleg — mint azt Déry Zoltán az igazsághoz híven kiemelte — tanácskozásainkból eleve kirekesztettem minden személyi kérdést és kombinációt s tisztán objektív alapon kerestem a kibontakozási lehetőséget. Justh képviselő ur igenis kijelentette előttem azt, hogy ők elvekért, nem személyek ellen harcolnak, de ez a kijelentése nem visszautasítása volt az én ellenzék irányú kérdésnek, hanem ellenkezőleg visszhangja az én kijelentésemnek, megerősítése az én föltévelemnek, mert én ezt föltételeztem róla és elvtársairól, s ha e föltévelemben csalódtam volna, én szakítottam volna meg a tárgyalásokat.

Azt sem ismerhetem el, hogy Justh Gyula képviselő ur mindjárt első tanácskozásunk alkalmával s jelzett kijelentése után félreszakította volna tárgyalásainkat, melyeket én ugyan minden paktumkötési megbízás nélkül, csupán tájékozódás, a helyzet tisztázása érdekében, de a kormányelnök ur tudtával és letelegetésével folytattam. Nekem Justh Gyulával első, október 11-én végbement beszélgetésünk óta még három ízben, t. i. október 20-án, november 5-én a Házban, hivatalomban és ugyancsak november 5-én az ő lakásán volt találkozásom e tárgyban; kerestük a megegyezés módját, előbb az obstrukció teljes megszüntetése, utóbb legalább a fegyverszünet, vagyis a költségvetés közbevetendő tárgyalása érdekében. Csak mikor november 5-iki második találkozásunk után levélben értesítettem őt, hogy a fegyverszünet tervezett módjának elfo-

gadására nézve is akadályok forognak fenn, szakadt meg köztünk a tárgyalás s be is következett nyomban az én lemondásom.

Ezeket tartoztam a tényállás tisztázása érdekében Justh Gyula beszédére vonatkozólag közölni.

Berzeviczy Albert.

Sztrájk a választójogért.

A szociáldemokrata párt nevében Weltner Jakab, Buchinger Manó és Farkas István holnap reggel jelentik be a főkapitánynál a márczius negyedik nagy tüntetést. A bejelentés szerint a munkásság a főváros nagyobb terein gyülekezve, tüntető menetben vonul a Rákóczi-uton, Teréz-köruton, Erzsébet-köruton és Andrássy-uton a parlament elé, de ott nem állanak meg, csak elvonulnak a parlament előtt. Eddig a következő városokban mondotta ki a munkásság az általános munkabeszüntetést: Debreczen, Pozsony, Szabolcska, Békéscsaba, Kassa, Miskolcz, Pécs, Versecz, Újvidék, Arad, Eger, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Nagykanizsa, Temesvár, Eszék, Hajdudhász, Hajdúsámson. Budapest környékéről a következő községek csatlakoztak a munkabeszüntetéshez: Albertfalva, Budafok, Nagytétény, Csepel, Erzsébetfalva, Kispest, Pestújhely, Szentlőrinc és Rákospalota. A márczius 4-iki választójogi tüntetésből a főváros radikális polgársága is kiveti részét. A polgári testületek felvonulásának előkészítésével és rendezésével foglalkozott ma este az Országos Reformklub és a Választójog Országos Szövetségének e célra kiküldött bizottsága Dárday Sándor v. b. t. t. elnöke alatt. Az értekezleten dr. Blauner Mór, a Reformklub titkára ismertette az eddig végzett előkészítési munkákat. Eddig több egyesület és pártkör fejezte ki hajlandóságát a felvonulásban való részvételre.

Technikai obstrukció.

— Támadás az elnök ellen. —

A képviselőház ülése.

Budapest, február 28.

Návay Lajos elnök ma nem adott engedélyt a napirend előtti felszólalásokra, aminek folytán a Justh-párt és a vele szolidáris ellenzéki frakciók megindították a technikai obstrukciót. A régi recept szerint a betegség czimén való szabadságkérésekhez nyultak. Ot ilyen kérelmet terjesztettek a Ház elnöksége elé, amely azophan nem tette fel szavazásra a kérelmeket, hanem egyszerű tudomásulvételüket javasolta.

Ebből természetesen házaszályvita keletkezett, amelyben a Justh-párti képviselők tömegesen vettek részt. Segítségükre sietett Polónyi Géza is, de ezuttal nem sok sikerrel, mert az elnököt nem tudták meggyőzni álláspontjuk helyességéről. Az elnök nem engedett és az időközben kiroszakolt zárt-ülés dacára nem tette fel szavazásra a szabadság iránti kérelmeket.

Részletes tudósítáunk a következő:

Vita a szabadságkérelmekről.

Návay Lajos elnök feltizenegy órákor megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök jelenti, hogy Eitner Zsigmond, Lovász Márton, gróf Batthyány Pál, Rákosi Viktor és Egy Béla megrongált egészségük helyreállítására czéljából márczius hó 15-ig szabadságot kértek.

Gróf Batthyány Tivadar: Kérem a kérdést egyenként föltenni a kérvényekre.

Elnök: Minthogy a házaszályok 258. §-a értelmében a betegség mindössze nyilvántartandó, de egyéb intézkedést nem igényel, a nevezett képviselő urak ezen közlését egyszerű tudomásulvétel végett jelenti be a Háznak. (Zajos fölkiáltások a szélsőbaloldalon: Ohó! Éljenzés a jobboldalon.)

Holló Lajos szerint a házaszály is, a gyakorlat is amellet szol, hogy a szabadságkérő levelek dolgában a Háznak kell döntenie.

Gróf Batthyány Tivadar: Az elnök ur, ugy látszik, mátol fogva más praxist akar követni. Ez dezavválása az elnök eddigi egész eljárásának. (Nagy zaj minden oldalon. Felkiáltások jobbról: Önök játszák ki a házaszályokat.) Ebben én megnyugodni nem tudok. (Fölkiáltások jobbról: Menjjen ki!) A béke kilátásait az ilyen túszurások csak csökkenthetik. Nem fogják keresztülérszakolni a véderőjavaslatot.

Nagy Sándor: Komédia! Czirkuszba való beszéd. (Nagy zaj.)

Elnök: A képviselő ur a házaszályokhoz kért szót, de nem ahhoz beszél.

Gróf Batthyány Tivadar: Hát ha szavalóknak nem lehet, majd tényekkel vivjuk ki a házaszályok érvényesítését.

Hock János a házaszályokhoz szol. Az elnök eljárása nem módja a kölcsönös közeledésnek. Ha erőszakot látnak, minden eszközzel vissza fogják verni. A nemzetet letörték.

Herczeg Ferenc: Nem áll. A nemzet kiábrándult. Kijózanodott. (Nagy zaj minden oldalon.)

Hock János: Az elnök eljárása nemcsak az eddigi gyakorlattal ellenkezik, hanem egyenesen beleütközik a házaszályba. Ezzel világosan dokumentálja az ország előtt, hogy a törvény és jog siapjáról le akar térni. (Nagy zaj és ellenmondások a jobboldalon.)

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Lovász Márton: Perczel nyomdokait követi.

Hock János: Az elnöki erőszakra ők is csak erőszakkal felelhetnek. A házaszályok szentségét: akár életünkkel is megvédjük. (Zajos tetszés jobbról.)

Elnök szerint neki is joga van szembeszállni olyan kísérletekkel, melyek a házaszályok formális alkalmazásával akarják a tárgyalást megakadályozni. Ez teljesen függetlenül történik a jobb- és baloldaltól. Hosszasan bizonyítja aztán, hogy a házaszály a betegséget és az e czimen való szabadságkérést külön kategóriába osztja s az elnökre csupán a nyilvántartás kötelezettségét rója, de a Háznak nem kell határoznia. Ha a kérvényeket szabadságkérő alapra helyezték volna s nem betegség czimén kérték volna szabadságot akkor dönthetne a Ház. (Zajos tetszés jobbról. Állandó nagy zaj a baloldalon.)

Polónyi Géza fölolvassa a házaszályok szakaszait, melyek szerinte az elnök rendelkezéseivel egyenes ellentétben állanak. Hosszasan bizonyítja, hogy miért kell a betegségek leveleit a Ház döntése alá bocsátani. Kéri az elnököt, ne állapítson meg veszedelmes precedenst. Ha az elnök magyarázata áll, akkor képviselők egyszeri bejelentésre távol maradhatnak s napidíjukat nem vonhatják le.

Elnök czáfolja Polónyi állításait. Csak a szavazás és nem a képviselők gyógyulása a szabadságkérés alapja. A Háznak és a közállapotoknak gyógyulása érdekében ugy kell eljárni, ahogy eljárat. Az ellenzék történelmi percekéről beszél; különös, hogy épp ilyenkor akarja a Házat itt hagyni. (Zajos tetszés jobbról. Folytonos nagy zaj és ellenmondások a baloldalon.)

Lovász Márton, mint a betegek egyike azójal föl. (Nagy derütség.) Ők nem ágyban fekvő betegek, ha ilyenek volnának, nem kellene külön engedelmet kérni. De mivel kimerült idegrendszerükre való tekintettel üdülni akarnak, ehhez a Ház hozzájárulását kéri.

Justhék Návay ellen.

Abrahám Dezső szerint az elnök eljárása ellentétben áll azzal a szellemmel, melynek megtartására ígéretet tett.

Györffy Gyula azt bizonyítja, hogy az elnöknek nincs joga a levelek tartalmát felülbírálni.

Bakonyi Samu kicsinyes próbának mondja az elnök eljárását, mely azonkívül a házaszályt is sérti.

Kovács Gyula szerint a parlamenti anarchiához visz, ha az elnök a házaszály egyenes rendelkezéseit félremagyarázza az ellenzék kárára.

Ráth Endre kifogásolja, hogy az elnök egyesekre és pártokra malicziózus megjegyzéseket tett. Az elnök ígéretet tett, hogy a régi gyakorlathoz tartja magát, de nem volt joga privát és kaszinói körökben tenni meg ezt az ígéretet.

Elnök figyelmezteti Ráthot, hogy egészen magánjellegű vitatkozást folytat, kéri, szóljon a házaszályokhoz.

Ráth Endre követeli, hogy az eddigi praxis alapján tegyék föl a kérdést.

Jaczkó Pál a kérvények kötelező szavazással való elintézése mellett érvel.

Justh Gyula szerint a Háznak kétségbe nem vonható joga, hogy az eléje kerülő ügyekben döntsön. Mind az öt kérvényre a kérdés külön-külön föltevését kéri s mindegyikre a következő indítványt terjeszti elő: „Mondja ki a Ház, hogy a bejelentéseket nem veszi tudomásul.”

Elnök részletesen válaszol minden eddigi föl-szólalónak. Az elnöknek nincs egyszerű postakládó szerepe, hanem a házaszályadta jogkörön belül maga intézkedik. Ha kicsinyes eszközökkel akasztják meg a tárgyalást, az ő intézkedései csak ehhez alkalmazkodhatnak. A parlamenti anarchia vadjára azt mondja, hogy ha ez az anarchia akkor támad föl, ha a házaszályokat az elnök sérti meg: biztosíthat róla mindenkit, hogy soha se lesz parlamenti anarchia, míg ő az elnök. A házaszályok egyes intézkedéseit esetről-esetre az élethez alkalmazva magyarázzák. Azok a híresztelések, mintha ő az elnöki állást elfoglalása előtt bárkinek lekó-

tötte volna magát, nem felelnek meg a valóság-
nak: ő szabad és független. A magyar képviselő-
ház elnöki széke olyan, hogy itt utasításokkal
megkötött embert egy pillanatig se lehet meg-
túrni. (Taps.) Mikor már megválasztott elnök
volt, akkor történt az említett beszélgetés. Jelenti
ezek után, hogy husznál több képviselő zárt ülést
kér. Elrendeli a zárt ülést.

Zárt ülés.

Gróf Batthyány Tivadar szólalt föl elsőnek.
Az ország helyzete szükségessé teszi, hogy a mos-
tanihoz hasonló események a Házban többé ne for-
duljanak elő. A legelősebben kifogásolja, hogy az
elnök a legutóbbi felszólalásában azt a kijelentést
tette, hogy időről-időre módosul a házszabályok
kezelése. Ezzel az obstrukció ellen akar új gy-
akorlatot meghonosítani. Ezt megteheti a többség
a kisebbség ellen, de a pártatlan elnök nem teheti
meg. Hosszasan beszél azután a szabadságkérő le-
velek körül követett elnöki eljárásnak házszabály-
ellenes voltáról. A küzdő ellenzék végig fogja
harcolni a maga harcát. Most magunk között
vagyunk, mondja meg a munkapárt, mi a választó-
jogi álláspontja?

Miskolczy Imre: En Tisza álláspontján va-
gyok! (Nagy derűség és zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Ime a bizalmas ta-
nácskozás jó eredménye.

Fölkiáltások: Győrünk sorba! Nyilatkozzanak
a többiek is!

Gróf Batthyány Tivadar: Ha a véderőjavas-
lat átmege, a munkapárt bizonyára elejti a vá-
lasztójogot. Kéri az elnököt, ne kicsinyeskedjék,
mert ha névszerű szavazások nem lesznek is,
még akkor sem megy keresztül ez évben a véderő-
javaslat. (Nagy zaj jobbról, helyeslés a balol-
dalon.)

Polányi Géza: Az elnöknek megválasztásakor
tett nyilatkozatáról beszél és azt mondja, hogy az
ellenzék biztosítást kapott arról, hogy a kérvények
kivételével Návay mindenben Berzeviczy szellem-
ében fog mint elnök eljárni. Ezzel az ígérettel az
elnök most ellentétbe került. Figyelmezteti kül-
lönben az elnököt is és a többséget is, hogy ne tör-
jék a fejüket az obstrukció leigázásán. Ő meg-
nyugszik abban, hogy most esetleg a kérvények
dolgában nem lesz névszerű szavazás, de bizto-
síthatja róla, hogy naponkint akár harmincz, vagy
még több ilyen meglepetést hoz, melylyel a tanács-
kozást bármikor megakaszthatja. (Tetszés a bal-
oldalon.)

Elnök kijelenti, hogy a szabadságkérő leve-
lek kezelése dolgában a mult ülésen tett kijelen-
téséhez semmi hozzátenni valója nincsen. Egyéb-
ként a leghatározottabban kijelenti, hogy az elnöki
székben teljes lelkiismereti szabadságot hozott,
senkitől és semmitől megköve nincsen. (Nagy
tetszés jobbról.) A zárt ülést berekeszti.

Nyílt ülés.

Elnök öt perc szünet után megnyitja az
nyílt ülést. Minthogy az idő előrehaladottsága
miatt határozathozatalnak helye nincs, megállá-
pítja a holnapi ülés napirendjét s negyed 3 órakor
az ülést berekeszti.

Budapest, február 28.

A képviselőház bizottságaiól A képviselő-
ház összeférhetlenségi állandó bizottsága ma dél-
után öt órakor gróf Tisza István elnöklete alatt
ülést tartott, amelyen Hegedüs Loránt és Rosen-
berg Gyula képviselők ellen bejelentett összefér-
hetlenségi ügyekben előadónak Hegedüs Kálmán
képviseletét választotta meg és ez ügyek tárgyalásá-
nak határidejéül márczius 19-ét tűzte ki. A bizott-
ság ezután Németh Károly előadása alapján báró
Inczedy Samu képviselő megbízatását megszünt-
nek mondotta ki a dési törvényszéknek gondnok-
ság alá helyező ítélete alapján. Gróf Széchenyi
Emil összeférhetlenségi ügyét Hegedüs Kálmán
ismertette; a felek nyilatkozatai és az eredetben
beszartolt okiratok átvétele után a bizottság az
előkészítő és bizonyító eljárást befejezettnek nyil-
vánította s erre vonatkozólag végzést hozott. El-
határozta, hogy erről a képviselőház elnökét átirat-
ban értesíti az összeférhetlenségi ítélo bizottság
kisorsolása végett, mely előtt az ügy előadásával
Hegedüs Kálmán képviselőt bizta meg.

Kétszáz tagu küldöttség a képviselőházban.
Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök.
Beóthy László kereskedelmi miniszter és gróf
Serényi Béla földmivélségi miniszter ma délel-
ben a képviselőház kupolacsarnokában együttesen fo-
gadták Tolna vármegye, Baranya vármegye és
Eszék város kétszáztagu küldöttségét. A küldöt-
ségben részt vettek a két vármegye összes képví-
selői, gróf Apponyi Géza titkos tanácsos, Tolna
vármegye főispánja, Saily Tamás főispán, Simon-

csics Elemér és Stenger Ferencz alispánok és még
igen sokan a vármegye és Eszék város notabili-
tásai közül. Miután gróf Apponyi bemutatta a kül-
döttséget, Simoncsics alispán elmondta, hogy a
láltaszék—baranyavári vasúti összeköttetés érde-
kében jelentek meg, melynek kiépítésével Bosznia-
Hercegovinát a legközvetlenebb és legolcsóbb ösz-
szeköttetésbe lehetne hozni Magyarországgal és a
magyar fővárossal. Ennek a vasútnak a kiépítése
már Baross Gábort is foglalkoztatta és a boszniai
annexió révén ez a kérdés újra aktuálisá vált. Az
alispán ismertette még azokat a nagy gazdasági
érdekeket, amelyek ennek az összeköttetésnek a
létesítését multhatatlanul szükségessé teszik. Gróf
Héderváry miniszterelnök és Beóthy László nagyon
szívesen fogadták a küldöttséget és válaszukban ki-
jelentették, hogy a kérdést mielőbb kedvezően fog-
ják elintézni.

A háboru.

— Oroszország békejavaslat. — A követel-
ző Olaszország. — A nagyhatalmak ma-
gatartása. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 28.

A beiruti bombázás ismét megmozgatta
a nagyhatalmakat, újabb béketervek merül-
tek fel s ezek közül a legrealisabb Orosz-
ország békejavaslat, amely arról szól, hogy
a nagyhatalmak szólítsák fel Törökországot,
lépjen békealkudozásokba Olaszországgal.
Ezt a javaslatot, hir szerint, mind az öt sem-
leges nagyhatalom elfogadta s most be fog
következni az az eset, hogy amikor Olasz-
ország ellenszenves és szabálytalan eljárásáért
Olaszország megfegkezésére ösezfognak a
nagyhatalmak, akkor Törökországot kény-
szerítik arra, hogy megalázkodva békét
kérjen Olaszországtól. A helyzet ferdeségét
még növeli az, hogy Olaszország, amelynek
oka lenne mindenben megnyugodni, köve-
telő hangon hirdeti, hogy a török közeledés-
nek csak akkor lehet eredménye, ha Török-
ország elismeri az annexiót. Nem valószínű,
hogy ilyen alapon, Olaszország ilyen maga-
tartása mellett létre jönne a béke, sőt az
sem valószínű, hogy ha már minden nagy-
hatalom hozzá is járult a béketervhez, Fran-
cziorszag hozzájárulását adta volna.

Mai táviratainkat a háborus események-
ről itt adjuk:

A hatalmak békekezezője.

Róma, február 28.

Oroszországnak azt a javaslatát, hogy
Törökországot szólítsák fel arra, hogy bocsát-
kozzék békealkudozásokba Olaszországgal, úgy
látszik, mind az öt semleges nagyhatalom el-
fogadta. Olaszországnak csak az az egy feltét-
len követelése van, hogy Törökország a novem-
ber 5-iki rendeletet, melylyel az olasz király
Tripolisz és Kyprenika annexióját kijelentette,
ismerje el; minden más kérdésben a békés
megegyezősnek nincs akadály.

Páris, február 28.

A „Matin“ fentartja azt az „Agence Ha-
vas“ által félhivatalosan már megczáfolt jelen-
tést, hogy a hármas ententehez tartozó hatal-
mak Konstantinápolyban kollektiv lépésre ké-
szülnek. A „Matin“-nek az a véleménye, hogy
a kréai válság miatt, amelynek kitörése min-
den pillanatban várható, a hatalmak békeköz-
vetítése feltétlenül szükséges és halaszthatat-
lanná vált. Egy ilyen lépést azonban Rómában
tenni, annyit jelentene, mint nyitott ajtót be-
törni. A „Matin“ véleménye szerint a békének
egyellen megzavarója Törökország.

Róma, február 28.

A Triuna jelenti: Mint megbízható forrásból
értesülünk, a török-olasz háborunak — természet-
esen Olaszország szuverenitásának az alapján —
siettetésre irányuló orosz kezdeményezésre a ha-
talmak között eszmecsere folyik, amelyek vala-

mennyien, kivétel nélkül az ezen eredmény elérése
iránti óhajtól vannak eltelve.

Konstantinápoly, február 28.

A porta információi szerint Sassanow indít-
ványa az, hogy tegyenek Konstantinápolyban és
Rómában lépéseket a békekötés feltételei iránt.

A Dardanellák blokádja.

Konstantinápoly, február 28.

A „Berliner Lokalanzeiger“ jelentése
szerint Pallavicini örgróf osztrák-magyar
nagykövet biztosította Assim bey török kül-
ügyminisztert arról, hogy az olaszok a Dar-
danellákat nem fogják megtámadni. Itteni
jól értesült helyen alantalannak mondják e
hírt.

A kiutasított olaszok.

Konstantinápoly, február 28.

Utólagos autentikus információk szerint
az olaszoknak az aleppói, sziriai és beiruti
vilajetekből, valamint a jeruzsálemi szandsák-
ból történt kiutasításánál csak azokkal az olasz
szervezetekkel tettek kivételt, akik más hatal-
mak védelme alatt álló intézetekben működ-
nek. Azokat az olasz papokat azonban, ame-
lyek olasz védelem alatt álló, vagy csak a há-
boru óta más hatalmak védelme alá helyezett
intézetekben működnek, kiutasították.

Lefoglalt angol hajó.

Róma, február 28.

A Reserve nevű angol gőzöst mult éjjel
olasz hadihajók Catania közelében feltartóztat-
ták és beható vizsgálat után lefoglalták. A hajó
fedélzetén hadi dugáru volt, melyet a Tripo-
liszban harcoló törököknek szántak.

Olasz győzelem.

Róma, február 28.

Reisoli tábornok Homsból tegnapi távirattal
következőket jelenti: „Csapataink megszállták a
Merghepi magaslatot, miután a török-arab had-
erőt heves harcban visszazorították. Az ellenség-
nek nagy veszteségei voltak. Nekünk 11 halottunk
és 30 sebesültünk volt.“

Tüntetés egy olasz herceg ellen.

Róma, február 28.

Az egyetemi ifjuság tegnap este nagy tünter-
tést rendezett Sermoneta herceg képviselő ellen,
akiről köztudomásu, hogy nem hive a háborunak.
Palotája előtt macskazenét adtak a diákok, szóno-
koltak s azt követelték, hogy a herceg mondjon
le mandátumáról. A rendőrség felszólítására az
egyetemi ifjak elvonultak, de a békés elszéledésre
azt a feltételt kötötték ki, hogy utoljára kórusban
háromszor elkiálthassák: Sermoneta a törökök
bérencze!

KÜLFÖLD.

A német költségvetés. Mint Berlinből jela-
rik, a birodalmi gyűlés mai ülésén a ház a költség-
vetés második olvasását a belügyi költségvetéssel
kezdi. Wurm (szociáldemokrata) kijelenti, hogy a
belügyi hivatalnak van a legszélesebb hatásköre.
Csodálatos, hogy a nép nagy tömege nem nyilván-
ította nyomatékosabban rosszaságát a szociál-
politika pangásáról. Meyer (centrum) az export-
kereskedelemlről és az új kereskedelmi szerződések
előkészítéséről szól.

A chelmi kormányzás ügye. Pétervárról je-
lentik: A birodalmi дума 151 szavazattal 105 ellen
elfogadta Anrep októbrista pótvajaslátát, amely
szerint a chelmi kormányzás megmarad a len-
gyel czárság kötelékében. Mellette szavaztak az
ellenzékiek, a lengyelek és az októbristák legna-
gyobb része, ellene szavaztak az októbristák jobb
szárnya, a nacionaisták és a szélső jobb. Ezután
a birodalmi дума 139 szavazattal 105 ellen elvé-
tette a chelmi kormányzásra vonatkozó javaslat
egész 10-ik szakaszát, amely a chelmi kormányzó-
ságnak a lengyel czárságból való kihalására
vonatkozott.

Az angol bányászsztrájk.

— Az utolsó nap. — Nincs béke —

Budapest, február 28

Pénteken kezdődik Angliában a szénbányászok sztrájkja, ha ugyan az utolsó pillanatban valami békes megegyezés nem jön létre. Ennek lehetősége nincs ugyan kizárva, de hogy mi fog történni, azt e pillanatban határozottan megjósolni nem lehet. A márczius elseji terminushoz még csak egy nap van, tehát igazán óriási feladat az, amit addig meg kell oldani. Ez az oka annak, hogy maguk a munkások is afelett tanácskoznak, hogy azt a rövid időt, ami még márczius elsejéig rendelkezésre van, meghosszabbítsák, miután nem igen lehet reményesség arra, hogy minden megoldandó kérdést ilyen rövid idő alatt meg lehessen oldani.

A munkások azért akarnak márczius elsején sztrájkba lépni, hogy egy minimális bér megállapítását csikarják ki. Ebbe már hosszas vonakodás után a munkaadók is beleegyezének. De a munkaadók viszont azt követelik, nyújtsanak a munkások garanciát az amerikaiás ellen, s e célból egy négytagú bizottság kiküldését kérik minden egyes esetben. Még pedig úgy, hogy a bizottságnak négy tagja legyen, melyből kettőt a munkaadók, kettőt a munkások választanak, s elnököt aztán ez a bizottság választson, ha valamilyen kérdés felett nem tud megállapodásra jutni. Ha egy munkás két hét alatt nem tud annyi mennyiségű szenet kibányászni, mint amennyi a megállapított minimum, akkor ez előtt a bizottság előtt köteles igazolni, hogy mulasztás nem terheli. Ha ezt igazolni nem tudja, akkor vagy a kibányászott szén súlya szerint kapna fizetést, vagy pedig a munkaadónak joga volna őt elbocsátani.

Ez az ütköző pont, s ez az, amibe a munkások beleegyezni nem akarnak.

Arra az esetre, ha nem sikerül megállapodást létesíteni, a munkások márczius elsején sztrájkba akarnak lépni. Nem valami nehéz megállapítani, hogy mit jelentene Angliára nézve, ha a szénmunkások sztrájkba lépnek. Több, mint egy millió szénbányász van Angliában, s miután az ellenállási alapjuk 48 millió korona, a sztrájkot hetekig folytathatják is. A munkaadók az sem segítene, hogy raktáraikban óriási mennyiségű szén van felhalmozva, mert a bányászokkal együtt a fuvarosok is sztrájkba lépnének, tehát nem lehetne a raktárakból a szenet elszállítani. Ez megbénítaná az egész angol gyáripart. A gépgyárakban egy millió munkás van alkalmazva, a textiliparban szintén egy millió. Ezek kenyér nélkül maradnának. Azt sem lehet e pillanatban tudni, hogy a szénhiány mennyiben befolyásolná a vasutakat, s a kisebb iparágak üzemét. A szénbányászok sztrájkra négy-öt millió munkást fosztana meg kenyereitől, nem túlzás tehát, ha azt mondjuk, hogy Angliát olyan katasztrófa fenyegeti, amihez még csak fogható sincs az egész angol történelemben. Egy véres polgárháború nem kerülne annyiba az angol nemzetnek, mint amennyibe ez a sztrájk kerülne, mert az egész angol világbírodalomnak alapja az angol ipar, amely megbénulna, ha éltető elemét, a szenet elvonnák tőle. S ha mindehez még hozzászámítjuk azt, hogy minden polgári családnál is minő óriási nehézséget okozna a háztartásban a szénhiány, könnyű átlátni, hogy Anglia örvény előtt áll, s hogy ezt elkerülnie egyformán érdekében áll egy a munkásoknak, mint a munkaadóknak. Edward Grey külügyminiszter egyenesen a legnagyobb szerencsétlenségnek mondta a sztrájkot, amit az angol történelem felmutathat. A kérdés megoldása azonban nem olyan könnyű, mint ahogy így távolról látszik. Mert sem a munkaadók nem egységesek, sem a munkások. A skótszágai, a durhami, northumberlandi, a lancashirei és yorkshirei bányatulajdonosok hajlandók volnának engedékenységre, de a walesi bányá-

tulajdonosok nem. Viszont a munkások szakszervezetének a kompetenciáját nem ismerik el a munkások, s azt követelik, hogy a megállapodások az összes munkásság jóváhagyása alá bocsáttassék. De ha ez bekövetkeznék, meg lehet állapítani, hogy a békekezió meghiusulna, mert vannak olyan bányák, amelyekben annyira harcziások a munkások, hogy egyáltalán minden megegyezés ellen vannak.

Anglia két nagy táborhoz hasonlít, melyben az ellenfelek farkasszemet néznek egymással. A kormány a legnagyobb erőfeszítést fejt ki, hogy megegyezést tudjon létesíteni, de kérdés, fog-e ez sikerülni. Nemesak azért, mert a pozitív követelések kiegyenlítéséről van szó, hanem azért, sőt főleg azért, mert Angliában ma olyan sztrájkkláz van, amely minden higgadt megfontolásnak utját szegi, úgy a munkásoknál, mint a munkaadóknál. Anglia egykor a szociális béke mintaállama volt, ma pedig egyik sztrájk a másikat éri. Egykor munkás és munkaadó egyaránt arra törekedett, hogy a vitás kérdéseket békésen intézze el, egy idő óta azonban mindkét oldalról akkora a harczi kedv, mintha a kölesönös érdekeket csak egy gyűlöletes erőpróba útján lehetne biztosítani.

Igazán az utolsó órák azok, melyek ma Angliát a sztrájkától elválasztják s úgy látszik mind a két tábor megdöbben azoktól a következményektől, amelyeket ez a sztrájk maga után vonna. Ez az oka annak, hogy mint ma éjjel a londoni Reuter-ügynökség jelenti, mindkét rész engedékenységre hajlandó a béke érdekében. Tegnap este a bányamunkásoknak mind a száznegyvenkilenc delegátusa összejött Londonban s együtt mentek Asquith miniszterelnökhöz, hogy vele, mint békeközvetítővel tanácskozzanak s meghallgassák a kormány prozoziczióit.

Kibékülés ma késő éjjelig nem történt s a feszültség óriási. De hogy mi lesz, az a mai jelek után itélve igazán csak az utolsó pillanatban fog eldőlni.

Mai táviratainkat a nagy sztrájkokról itt adjuk:

London, február 28.

Ma reggelig 35.000 bányász szüntette meg a munkát és ma kezdődik a sztrájk Leicestershireben. A derbyi grófság szénbányáiban tömegesen akadtak sztrájktrörök. Mikor ma reggel ezeket az idegen munkások vonaton mentek Chesterfieldbe, a sztrájkoló bányászok kövekkel dobálták meg a vasuti kocsikat, de nem sikerült a vonatot megállítaniok. Sok sztrájktröröt megbeszítettek.

London, február 28.

A bányamunkások delegátusai ma délben ismét megjelentek a Downi Streeten, hogy tárgyaljanak Asquith miniszterelnökkel. A bányamunkások küldöttségének mai tanácskozása a miniszterelnökkel csak fél óra hosszáig tartott. A küldöttség egy tagja hír szerint kijelentette, hogy mára újabb tárgyalások nincsenek kitűzve.

London, február 28.

A bányamunkások értekezlete egyhangulag elhatározta, hogy folytatja a tárgyalásokat és határozati javaslatot fogadott el, amelyben a munkások szabad elhatározására bízza, hogy a fölmondási határidő lejártá után dolgozzanak, amennyiben ez a bányáüzem biztonsága érdekében szükséges volna.

London, február 28.

A lapok jelentése szerint a dél-walesi bányák gépészei kijelentették, hogy holnap este sztrájkba lépnek, tekintet nélkül a bányamunkások esetleges sztrájkjára. A gépészek sztrájkja az egész ottani szénvidéken meg fogja bénítani az üzemet. A gépészek követelése nem állanak összefüggésben a bányamunkásokéival.

Berlin, február 28.

A Vossische Zeitungnak jelentik Londonból: Figyelemreméltó bepillantást enged az angol bányászsztrájk belső mozgató erői és indító okai közé egy rópirat, amely Cardiffban jelent meg és ezime:

„A legközelebbi lépés.”

Ebben az írásban nem kisebb dologról van szó, mint a bányász munkások haditervének megállapításáról. A legkisebb bérek megállapítása után következik a legközelebbi lépés, nevezetesen a

munkaidő csökkentése, később pedig a széntermelés mennyiségének leszállítása, ha aztán ilyen módon a bányák jövedelmezősége megszűnt, nem lesz többé érdekük a bányatulajdonosoknak, hogy folytassák az üzemet s örülni fognak, ha tudhatnak bányáikon, amelyek aztán a munkásközösség tulajdonába mennek át s létrejön az ipari demokrácia. Meg kell szünnie annak az elvnek, hogy a munkás és a munkaadó érdeke közös, ennek helyébe a nyílt háborúnak kell lépnie. Nem ér semmit bizonyos helyi követelések kieroszakolására a részleges és helyhez kötött sztrájk, a legerősebb fegyverhez kell nyulni, amely magának az üzemnek jövedelmezőségét támadja meg. Ha majd aztán a munkaadókat sikerült végleg kicsatolni, akkor nem lesz semmi utjában annak, hogy maguk a munkásmiliónok vegyék hatalmukba az ipart, az ő közösségük fog a vállalkozók helyébe lépni és a vállalkozók helyett az ipari demokrácia által fizetett hivatalnokok fogják a gyári üzemet vezetni.

London, február 28.

Hivatalos jelentések szerint a kormány ma este fogja a bányászsztrájk ügyének elintézésére vonatkozó prozoziczióit előadni. A többek közt a kormány azt a követelést állította fel, hogy a bányák igazgatóságában a kormány hivatalnokai is vegyenek részt.

London, február 28.

Asquith miniszterelnök ma délután fél 6 órakor a Buckingham palotában audiencián jelent meg a király előtt. A miniszterelnök tisztelgése után a munkaadók és munkások képviselői a külügyi hivatalba mentek.

London, február 28.

Egy bányatulajdonos ma este egy ujságíró előtt kijelentette, hogy nem valószínű, hogy a megegyezés még ma létrejönne. Írtesülései szerint a végrehajtó bizottságok és a miniszterelnök közti tanácskozás késő éjszakáig fog tartani.

London, február 28.

Bár az általános sztrájk mellett még nem döntöttek, egyre több és több bányá munkásságra lép sztrájkba. A sztrájkolók száma ma már 100.000.

London, február 28.

A mai értekezleten a bányatulajdonosok nagyobb része elfogadta a kormány közvetítő javaslatait, csak a northumberlandi és walesi tulajdonosok ellenzik. A skót tulajdonosok véleménye megoszlik. A bányamunkások mérlegelés tárgyává teszik, vajjon elfogadjanak-e részletes megegyezést.

TÁVIRATOK.

Uj bonyodalom Kréta miatt.

Páris, február 28.

Lapjelentés szerint mostanában a Kréta-szigeten uralkodó forrongás miatt a védőhatalmak tárgyalásokat folytatnak tengerészeti haderő kiküldése végett. A „Matin” tudni véli, hogy a francia kormány elhatározta, hogy az „Edgar Quinet” csatahajón kívül még két cirkálót küld ki, szintegy Anglia is több hajót fog Kréta szigetére küldeni. Poincaré miniszterelnök Oroszországhoz fordult azzal a kérelemmel, hogy szintén küldjön hajókat Kréta szigetére. Olaszország a fenforgó körülmények között nem vehet részt a védőhatalmak akciójában. A „Matin” megjegyzi továbbá, hogy a krétai forrongás a hatalmakat annál inkább nyugtalaníthatja, mert komoly balkáni zavarok előjátékaul szolgálhatnak.

Cunea, február 28.

Tegnapelőtt óta nagy lett a veszedelem a szigeten és ha öldöklésre nem került a sor, az csak a ceendőrség szerencsés kibélezésének köszönhető. Most helyre van állítva a nyugalom, de az üzleteket még zárva tartják.

Páris, február 28.

Holnapután érkezik a krétai vizekre három francia és három angol cirkálóhajó, amelyek csapatokat fognak partraszállítani. Hirtelen nyugalom lett, az agitátorok abbahagyták a bujtogatást.

A mexikói forradalom.

El Paso (Texas), február 28.

A felkelők elfoglalták Juarez, jőformán el-
lenállás nélkül. A felkelők megszállták a városi
kormányépületet, a vámhivatalt, a barakkokat, a
fogházat és a többi középületet. Az amerikai csa-
patok az ostrom kezdetekor a határra küldték jár-
őreiket, melyek készen állottak arra, hogy a harc-
ba beavatkozzanak, mihelyt El Pasot veszélyez-
tetnék. Amerikai területre azonban egy ágyulö-
vés sem esett. Csak egy amerikai sebesült meg.
A felkelők kötelezték magukat a rend fentartá-
sára és biztosították az amerikaikat, hogy foszto-
gatások nem fordultak elő.

A kínai köztársaság.

London, február 28.

A lapok jelentik Pekingből: Nankingi delegá-
tusok tegnap délután megjelentek Juansikkai
előtt, átnyújtották neki a köztársaság ideiglenes
elnökévé való megválasztásról szóló okmányt és
fölszóltatták, hogy esküvel végezt Nankingba
jőjön. Juansikkai elfogadta és kötelezte magát,
hogy Nankingba utazik, mihelyt a körülmények
megengedik.

Hankau, február 28.

A vucsengi csapatok egy része zendülésben
főrt ki. Az elmúlt éjjel nagy harcra került a sor.
A Hankau előtt horgonyzó külföldi ágyúszázadok
készenlétben állanak. A városban a rendet nem
zavarták.

Vacsorák

és

meglepetések.

Gaby Deslys, az elüzt portugál király barát-
nője nagyszerű reklámnő: csekély és jelentéktelen
személyével állandóan tudja foglalkoztatni a vilá-
got. Legutóbb azt a trükköt eszelte ki, hogy va-
csorára hívta Páris legelőkelőbb újságíróit, művé-
szeit és színészeit és a meghívón jelezte, hogy a
vacsora végére nagy meglepetés készül. A meg-
lepetés az volt, hogy a desszertnél a „művész-
bemutatta egy banknak a levelét, amely szerint
neki a bankban kétféle millió frank bététje van. Tes-
sék pukkadni és zajtalanul távoznia!

Ha jól eszéltem, a kitűnő Gabyt nemsokára
utánozni fogják kollégái a reklámban.

Meghívók fognak szétmenni és vacsorára fog-
ják hívni az embereket. Az emberek eljönnek
kiváncsian a meglepetésre és — nem kapnak va-
csorát. Szegényebb vidéki színésznők — ajánlható.

Aranyszegélyű meghívó ebédre. A végén extra
meglepetés kilátásban. Jó ebéd, finom italok,
dohányrudak, végül — album, amelyben a mű-
vész nő száz barátjának a fényképe sora közik, va-
gyon állapotának megjelölésével. Fővárosi és vi-
déki színésznőknek egyaránt ajánlva.

Ebéd vagy vacsoravégi meglepetésnek nagy-
szerű annak a bizonyos fiatalembernek a bemuta-
tása, aki huszonötöt húzza a művész nő kocsiját,
továbbá annak a lónak a fölönulatása, aki hu-
szonötöt tapsolt az „édes“-nek.

Férfiak, akik nem annyira a reklámra pályáz-
nak, praktikus alapon fejleszthetik az ötletet. Va-
csora hitelbe rendelhető, vacsora utáni meglepetés-
nek pedig nagyon jó, ha a házigazda: most pedig
rendezték az adósságaimat — kiáltással ivet tesz
a vendégek elé és nyájas arccal fölhívja a jelen-
levőket, hogy jegyezzenek kisebb-nagyobb összeget.

Operaénekesnők és operaénekeseknek könnyű
dolguk van. Vacsorát sem kell rendelniük. A kül-
földre szóló nagyfizetésű szerződést egyszerűen
étkezés előtt kell bemutatni és a kollégáknak min-
dentől elmegy az étvágyuk.

Egy bizonyos: a mi embereink mindenféle
meglepetéssel szolgálhatnak barátaiknak, csak
azzal nem, hogy két millióról szóló nyugtát mu-
tassanak föl. Adósságról szóló jegyzéket ekkora
összegekről könnyebben.

Ray.

UJDONSÁGOK.**Névtelen hősök.**

Valamikor a hőst nem lehetett máské-
pen elképzelni, mint karddal (esetleg páncczé-
losan és sisakosan is) lóháton, vagy gyalog
a csataterén, amint az ember áll a halállal
a hazáért és királyért. Szóval a fegyverrel
hadakozók sorából kerültek ki azok, akiket
akár kortársaik neveztek ilyeneknek, akár
a történelem avatott fel később.

Jött olyan kor, amikor már más termé-
zeti embereket is hősöknek avattak. Olya-
nokat akik ha nem is a halállal szálltak szem-
be, de szembeszálltak uralkodó felfogásokkal
és zsarnok áramlatokkal. S noha életükben
ezért megvetés, kitagadás, kiközösítés, vagy
nyomor volt a fizetésük, nem rettegtek és
nem hátráltak. Igazuk csak később vált nyil-
vánvalóvá és közkinccsé, amikor ők már ré-
gen nem voltak és testük elemeibe oszlott fel.
A történelem állapította meg utóbb ezek-
nek a hősiességét.

De valamennyi hőst talán mégis az
a legnagyobb, aki nem tarthat igényt sem
arra, hogy a hír szárnyára veszi a nevét, de
arra sem, hogy késő századok fogják hódolni
nevének és emlékének és mégis kockázza tesz
mindent, ami emberileg becses, értékes és a
földi boldoguláshoz nélkülözhetetlen. Az össze-
ségért való áldozatkészség, ha az bizonyos
arányokon már túlmeleg, minden körülmé-
nyek közt hősiesség és annál nagyobb, minél
több kockázattal jár.

Nálunk, közöttünk is vannak kisebb-
nagyobb számban ilyen hősiességű emberek, akiket
nem ilyeneknek minősítenek, legfőképpen exal-
tált embereknek tartanak, ami nem változtat
a faktumon, hogy bizonyos mértékben hősök.

De Oroszországban minden nagyobb
mozgalom produkál ilyeneket. Nem azokra
gondolok, akik akár katonai parancsnokokat,
akár kormányzókat, akár nagyhercegeket
ölnek meg abban a biztos tudatban, hogy
kockázza teszik a maguk életét is. A hősi-
ségből az én felfogásom szerint mindig levon
valamit a vérengzési készség, vagy hajlam.
Akármilyen nagy eszme szolgálatában áll
valaki, nem vérontással kell azt propagálni,
hanem az argumentumok súlyával és hatal-
mával.

Eppen ezért hajlandó vagyok az ugye-
vezett anarchista, vagy nihilista merénylő-
ket, akárhogyan áldozzák is fel magukat esz-
méikért, betegesen degenerált embereknek
tartani, akiknek agyrendszerében valami de-
fektus van és a hősiesség, amennyiben az is
van bennük, átváltozik vérontási és öldöklési
szenvedélylővé.

Ezekről nem szólok. De a mai hírek,
amelyek az orosz fővárosból érkeznek, azt
tartalmazzák, hogy több, mint kétszáz egye-
temi hallgatót hurcolták börtönbe, mert tiltakoztak az ellen, hogy kiválasztják a leg-
reakciósabb elemeket és azokat ültetik az
egyetemi katedrákra.

Oroszország nemcsak a revolúció, de az
evolúció állapotában is van. Megvan a nép-
nek az a föltétele óriási számu és nagyságu
intellektuálisainak révén, hogy a világ első
népének magaslatára vergődjék föl. De a ha-
talmások és sötétek még mindig a népek nya-
kán tartják a lábaikat és minden evolúziót
a terror összes eszközeivel el akarnak nyomni
és el is nyomják az összes törekvéseket.

Mégis a diákság tömege produkálja a
hősokeket. Akármilyen veszélyes jár a tiltakozás,
vagy szembeszállás, mindig százával
akadnak, akik készek börtönbe hurcoltatni,
feláldozni magukat a világosságért. S szo-
moru volna Oroszország sorsa, ha ilyen név-
telen hősök nem akadnának. Mindig a névte-
len hősök tömege mentette meg a nagy esz-
méket, s így valamennyi hősök közt a névte-
lenek a legnagyobbak.

NAPIREND: Naptár. Csütörtök, február 29.
— Róm. kath.: Román ap. — Prot.: Tálto. — Görög-
oros: február 16. Famfil vt. — Zsidó: Adar 11. — A

nap két reggel 6 óra 45 perczkor, nyugszik este 5 óra
41 perczkor. — A hold két délután 1 óra 37 perczkor,
nyugszik reggel 5 óra 24 perczkor.

A miniszterelnök mint belügyminiszter fogad a
belügyminisztériumban délután 5 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad délből 12 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délből
12—2-ig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

A képviselőház gazdasági bizottságának ülése dél-
után 4 órakor a képviselőház elnöki fogadótermében.

Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatt lévő
földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nin-
esen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig.
Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum állatára
9—2-ig. — Erzsébet Muzeum 9—4-ig. — Földtani Mu-
zeum 10—1-ig. — Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. —
Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Ráth Muzeum
104-ig. — Széchenyi Muzeum 10—12-ig. — Tanszer-
muzeum 9—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7
óraig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi
Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Muzeum Könyv-
tára 9—2-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Muzeum
Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—7-ig.
— Statisztikai Könyvtár 10—1-ig. — Földtani Intézet
Könyvtára 4—5-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Szent György Cseh művé-
szeti aukciója. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 1 korona. —
A francia festők kiállítása a Könyves Kálmán művé-
szeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva
9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — Kövály Szilárd gyűj-
ményes kiállítása a Művészklubban (Kristóf-tér 2.)
Nyitva 10—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművé-
szeti Muzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

— Ujabb hírek Károly Ferencz József főher-
cegről. Prágai jelentés szerint Károly Ferencz
József főherceg még szombaton a legszigorubb
inkognitóban Kolomeába utazott feleségével,
Zita főhercegnővel és csak tegnap tért vissza
Brandeisbe. Utazásának célja az volt, hogy meg-
tekintse a várost, amelyik a főherceg új állo-
máshelye lesz. Brandeisből jelentik, hogy Károly
Ferencz József főherceget a kolomeai 5. ezred-
hez helyezték át. Az új állomáshelyére márczius
5-én indul a főherceg, udvarjartása és neje, Zita
főhercegnő azonban őszig Brandeisben mar-
rad. Ősszel a főherceg nejevel együtt a hően-
dorfi kastélyba költözik, ahol a telet eltölteni
fogják.

— Ujszülött a svéd királyi családban. Stock-
holmi jelentés szerint a svéd trónörökösne ma
egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az anya
és gyermeke jól érzi magát.

— A szász király Tátralomniczon. Frigyes
szász király és családja a nyár folyamán három
heti tartózkodásra Tátralomniczra érkeztek. A ki-
rály már egy ízben időzött a Tátralóban.

— Az újságírók egyesületéből. A Budapesti
Újságírók Egyesületének választmányja ma délután
dr. Bródy Lajos alelnök elnökletével ülést tartott.
Az ülés megnyitása után dr. Bródy Lajos a leg-
utóbbi eseményekre való hivatkozással bejelentette
ugy a maga, valamint Hoitsy Pál és Szalmári Mór
alelnökök, továbbá Purjesz Lajos főtitkár lemondá-
sát. Dr. Ágai Béla meleg szavakban emlékezett
meg az elnökség működéséről, különösen dr. Bródy
Lajosról, aki csaknem két évtizeden át fáradhatlan
buzgósággal töltötte be azt a helyet, melynek az
ő személye adott díszet. Végül ugy a maga, mint
több barátja nevében bejelentette, hogy lemond-
nak választmányi tagságukról. Ezután sorra állott
fel a választmány tagjai csaknem valamennyi jelen-
lévő tagja, hogy bejelentse lemondását. Részint
írásban, részint előszóval bejelentették lemondá-
sukat: dr. Bródy Lajos, Hoitsy Pál, Szalmári Mór
alelnökök, Purjesz Lajos főtitkár, Kálnoki Henrik
ellenőr, Szécsy Artur pénztáros, Váradi Antal
gazda, dr. Ágai Béla, Bakonyi Miksa, Bethlen Osz-
kár dr., Biró Lajos, Csörgő Hugó dr., Dióssy Béla
dr., Lakatos László, Mandovszky Richárd, Márkus
Miksa, Pakots József, Pályi Ede dr., Rajna Fe-
rencz, Sándor Mihály, Schiller Henrik dr., Singer
Zsigmond, Szegő Béla, Szilágyi Géza dr., Timár
Szaniszló, Lándor Tivadar és Vukovári Béla va-
lasztmányi tagok. A választmány ültetett a
pénztárnokot és ellenőrt, hogy az egyesület gazda-
sági ügyeit vezessék, míg a közgyűlés az új tiszti-
kart megválasztja.

— A pápa testőrpáncsnoka. Római jelentés
szerint Merry del Val államtitkár ma értesítette
gróf Peccit, hogy a szent atya fölmentette őt a
diszorség páncsnoki állása alól és helyébe dr.
Pietro Giovanni-t nevezte ki. Így végződött az a
pofozkodás, amelynek gróf Pecci volt a szenvedő
szereplője a római sakkörben.

— **A vívómester tragédiája.** Vasárnapi számunkban részletesen beszámoltunk *Sztrókay* Norbert vívómester tragédiájáról. A szerencsétlen ember a sors kegyetlen szeszélye folytán mind a két lábát elvesztette és az eseményekben, küzdelmekben gazdag élet után a nyomornak van kitéve. Dr. *Végh* Árpád császári és királyi kamarást, a vívómester egyik tanítványát, régi előfizetőnk, annyira meghatotta az életnek ez az igazi, kegyetlen drámája, hogy kiadóhivatalunk utján száz koronát küldött a nagybeteg vívómesternek. Dr. *Végh* Árpád nemeslelkű adománya melegen érző szív megnyilatkozása, a pénzt rendelkezési helyére juttattuk.

A H. V. E. választmányi ülést tartott, amelyen a tagok teljes számban jelentek meg. *Fodor* Károly elnök indítványozza, hogy *Mészáros* Ervin bajnok azon eszméjét, hogy a „Vénfiúk Vivóklubja” *Sztrókay* javára vívóakadémiát rendezzen, — első sorban a H. V. E.-nek kell megvalósítani. A választmány egyhangú lelkesedéssel fogadta elnökük indítványát és elhatározta, hogy önhibáján kívül öregségére szükségbe jutott társuk javára rendkívül fényes keretben vívóünnepélyt rendeznek. Az indítványhoz hozzászóltak *Czenker*, dr. *Gerentsér*, *Gerevits*, *Lovas*, *Róna*, *Schlotzer* és *Sztankay* mesterek. Mindegyiknek volt egy-egy jó eszméje, amelyek egyesítése kétségtelenné teszik, hogy ez az ünnepély lesz az idény legérdekesebb és legszebb vívó-sporteseménye. Az ünnepély a Vigadó nagytermében lesz, a napokban megállapítandó időpontja. Ugyanakkor fogják a tavaszi mesterverseny napját is meghatározni és nyomban kiírják a versenyt.

— **Gazdasági cselédek éhségstrájkja.** A fehérmegyei *Seregélyeshez* tartozó *Sándor*-pusztán, *Bruck* Dezső bérletén beszüntették a munkát az összes gazdasági cselédek, még pedig igen különös okból. Nem bérjavítást vagy jobb szerződést akarnak, hanem mivel elfogyott az élelmük, előleget kértek a márczius 30-án esedékes bérükre, de *Bruck* Dezső a kérelmet visszautasította. Mint mondja — azért tette ezt, nehogy a cselédek megszökjenek a fizetéssel. Erre az összes munkások *strájkba* léptek. *Bruck* feljelentést tett a közigazgatási hatóságnál, mire a szolgabíró békéltetés végett, a csendőrség meg a rendre való felügyelés végett kiszállt a pusztára. A cselédek azonban kijelentették, hogy inkább becsukatják magukat, mert ott gondoskodnak az élelmükről, de *éhséggyomorral* így sem dolgoznak tovább. A szolgabíró tovább tárgyal velük.

— **Pénzhamisítók.** Temesvárról jelentik: A rendőrség ma egy notorius pénzhamisítót tartóztatott le *Kétre* János dentai lakos személyében. — *Kétre* két román parasztnak hamis ötkoronásokat gyártó gépet akart eladni 500 koronáért. A rendőrség megszűntette a dolgot és a gépet elkobozta. — **Székesfehérvárról** jelentik: *Horváth* Bálint bicsekéi gazda feljelentést tett az ottani csendőrségnek, hogy a vele vadházasságban élő özvegy *Mészáros* Sándorné hamis pénzt gyárt. A csendőrség házkutatást tartott *Mészáros* nénénél s meg is találta a pénzgyártáshoz szükséges eszközöket, amelyekkel tíz és huszfilléres pénzdarabokat készítettek. Az asszonyt, ki büntetésait nem akarja megnevezni, letartóztaták. A vizsgálatot folytatják.

— **Házasság.** *Dubraviczai* *Dubravitzky* Elek es. kir. kamarás, nyugalmazott kir. közigazgatási bíró, pestmegyei nagybirtokos és néhai *Venceszki* *Ferenccy* *Viktória* csillagkeresztés hölgy leányát, *Mariskát* eljegyezte inárcsi *Farkas* Ferencz, es. és kir. tartalékos hadnagy a 3. számú huszárezredben, néhai inárcsi *Farkas* László nagykőrösi nagybirtokos és neje, *kücsényesi* *Papp* Jolán fia.

Dr. *Ribári* Ernő budapesti ügyvéd eljegyezte *Kádor* Jolánt *Székesfehérvárról*.

Dr. *Altmann* István budapesti ügyvéd eljegyezte *Belgrád* Lizzit, öz. dr. *Belgrád* Ignácné leányát Budapesten.

— **Tűz egy asztalosműhelyben.** Ma reggel *Pumm* István *Váci*-ut 107. számú asztalosműhelye kigyuladt és nagyrészen leégett.

— **Az asszony megölette.** Aradról táviratozták: *Halmazsán* *Mihály* susánfalvai földesgazdát öt nappal ezelőtt holtan találták. Mellette hevert a vadászfegyvere is, melyben kilőtt patrónok voltak és azt hitték, hogy *Halmazsán* öngyilkosságot követett el. A vizsgálatot megindították és ma hivatalosan megállapították, hogy a holttesten levő lövés sokkal nagyobb, mint a holttest mellett talált vadászfegyver kalibere. A vizsgálat során megállapították, hogy *Halmazsán* fiatal felesége többeknek 200 koronát ígért, ha öreg férjét megölik. Az asszonyt a csendőrség letartóztatta.

— **Rendőrgyilkos soffőr.** A párisi Boulevard de Havre-en tegnap este a sztrájkoló taxiautós soffőrök nagy zavargást rendeztek. A tüntetés idején megakadt az egész kocsiforgalom, mert egy autóbilt úgy állították fel az uton keresztben, hogy a kocsik nem tudták kikerülni. *Garnier* rendőr felszólította ennek a taxiautónak a vezetőjét, hogy állítsa kocsiját szabályszerűen a járda mellé és mutassa fel soffőrigazolványát. A soffőr engedelmeskedett, de alig hogy a járda mellé vezette kocsiját, a mellette ülő másik soffőr leugrott, megindította a motort s ugyanakkor a megdorgált soffőr, mintha belső zsebébe nyúlt volna papirjai után, revolvért rántott elő és három golyóval leterítette a rendőrt. A következő pillanatban az autóbilt elvágtatott. Látna ezt több rendőr, egy arra robogó magánautóbilt megállított s gazdája, egy ismert nevű francia sportsmann, megengedte, hogy az ő helyen lövés autóján üldözzék az elmenekült gyilkost. Veszett hajsza kezdődött és a luxus-autóbilt már-már beérte az autotaxit, mikor szerencsétlenségére a Boulevard Haussmann-on elgázolt egy asszonyt. A járókelők feldühödten állították meg az üldöző autóbilt s ezalatt a gyilkos soffőr elmenekült.

— **A móri svábok garázdálkodása.** Felhívó durvaság történt Mórón az elemi iskolában, ahol egyik órán a római katolikus hitoktatót inzultálták a gyermekek előtt, a lakásán meg a tanítónót, mert megbüntették a gyerekbálok résztvevőit. Mórón is együtt ittak és táncoltak a németajku iskolásgyermekek reggelig a felnőttek táncmulatságain s e miatt megfenyítette őket tegnap a hitoktató. A megbüntetett gyermekek sírása kihallatszott az ablakon, ami figyelmessé tette az arajárókat s csakhamar egész tömeg verődött össze az iskola ablakai alatt. Mikor meghallották, miért büntet a hitoktató, fölbiztattak egy legényt, hogy menjen be az iskolába és vonja kérdőre a papot. A brutális legény be is ment s ott a gyermekek előtt kezdte szidalmazni a hitoktatót s mikor az ki akarta utasítani, nekítámadt ököllel. Nagynehezen kitudszolták az ajtón, a pap pedig feljelentette támadóját a móri járásbírósnál. A másik eset ugyanott történt s egy jómódú gazda a lakásán támadt rá fenyegetőleg a tanítónőre, mert unokáját a gyerekbál miatt egy órára visszatartotta az iskolában. A tanítónő is feljelentést tett támadója ellen.

— **A hírlapírók nyugdíjgyűléséből.** A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága ülést tartott tegnap. A tanácskozást *Fekete* Ignác dr. alelnök vezette, aki bejelentette, hogy a *Salgótarjáni* Köszönőanya-Társulat alapítványa jogán *Reimann* László udvari tanácsos, a *Vidéki* Hírlapírók Országos Szövetségét *Lenkei* Lajos pécsi lapszerkesztő. Az Est szerkesztőségét pedig *Miklós* Andor és *Salusinszky* Imre fogják az igazgatóságban képviselni. Az igazgatóság ismétlen is hála-köszönetét fejezte ki dr. *Schiller* Henrik szerkesztőnek a jubiláris gyűjtési mozgalom körül kifejtett páratlan tevékenységéért. Az igazgatóság több hátralekötött tagot törölt, a *Bródy* Zsigmond szőzezer koronás alapból pedig segítségeket szavazott meg.

— **Önézetes cigányok.** Temesvárról jelentik: A temesvári cigányzenészek akciója a tényező ellen nem talált általános helyeslésre a kávésoknál és vendéglősöknél. A kiküldött bizottság elfogadta ugyan a zenészek kérelmét, azonban a plánum azt elutasította. A vendéglősök és kávésok ugyanis mai ülésükön elhatározták, hogy a cigányok kérelmét nem teljesítik. A fix fizetést nem adják meg, mert nagyon kérdésesnek tartják, vajjon az áremelésből behozhatják-e a fix-fizetéseket. A temesvári közönség a zenészek pártján van és nem helyesli a kávésok és vendéglősök rideg határozatát. A zenészek közül közel kétszázán ma este értekezletet tartottak, melyen kimondották a szolidaritásukat és elhatározták, hogy méltányos ügyükben országos mozgalmat indítanak. Elhatározták még, hogy márczius 1-éig még tányérozással muzsikálnak, azután ha kell, sztrájkba lépnek.

— **Titokzatos kabát.** A Lánchídon ma este egy szünke, sáros női kabátot találtak, amelynek a zsebében egy új bőrtáska volt. A talált ruhadarabot bevitték a főkapitányságra és átvizsgálták. Egy iv papírost sikerült a táskában fölfedezni, amelyen csak ennyi állott: *Baranyai* *Istvánné*, *Donáthi*-*utca* 28. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Tragédia a tengeren.** Faróbból jelentik: Tegnap este *Alvor* közelében egy vontatógőzös összeütközött egy ágyunaszáddal. Az ágyunaszád elmerült. Hatan életüket veszítették, köztük az ágyunaszád parancsnoka.

— **Letartóztatott sikkasztó.** A budapesti rendőrség megkeresésére a bécsi rendőrség ma reggel letartóztatta *Miklós* *Ferencz* hivatalnokot. A *Pátria* irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság ugyanis följelentést tett a rendőrségnek, hogy *Miklós* *Ferencz* huszonegy éves hivatalnok 1910-től kezdve hateraz koronát elsikkasztott és megszökött. *Miklós* nyugtát hamisított, ráhamisította az igazgató nevét s azután sorrajárta a céggel üzleti összeköttetésben álló feleket, többek között a budapesti orvoskari dékáni hivatalt is és a szállított nyomtatványok árát felvette. Sikkasztásait úgy palástolta, hogy a vállalat által küldött felszólításokat és könykivonatokat, melyek az ő kezén mentek keresztül, szíjjeltépte. Néhány nappal ezelőtt elmaradt a hivatalából. Ez gyanussá tette a fiatalembert, hivatalában rovacsolta és megállapították a sikkasztást. Miután *Miklós* többször említette, hogy Bécsbe szeretne utazni, az a gyanu támadt, hogy a sikkasztó Bécsbe szökött. A rendőrség táviratot intézett a bécsi rendőrigazgatósághoz és a sikkasztó hivatalnokot tényleg sikerült Bécsben letartóztatni. Nyolcszáz koronát találtak nála.

— **Uj Rákóczi-szobor.** Eperjesről jelentik: Nagysáros nagyközség hazafias lakossága elhatározta, hogy egykorú városának, II. Rákóczi *Ferenccz* fejedelemnek emlékére szobrot emel. A szobor költségeit közadakozásból akarják fedezni és e célból a megye alispánja útján a belügyminiszterhez gyűjtési engedélyért folyamodtak.

— **Orvul megtámadott orvos.** Hunyadmegyében ismét hatalmas botrány történt. Dévai jelentés szerint *Halmagy* *Sándor* és *Henter* *Dénes* foglalkozás nélküli mesterlegények tegnap este berontottak *N. Duji* orvos lakására. Azt követelték az orvostól, hogy azt a látéleletet, melyet egy általuk megvert ember részére állított ki, vonja vissza. Mikor erre az orvos nem volt hajlandó, rátámadtak és úgy elverték, hogy felgyógyulása legalább négyöt hétig fog tartani. A támadókat még az éjjel elfogták.

— **Elfogott tolvaj.** A rendőrség ma letartóztatta *Herhold* *Lajos* tizenhétéves rovtomultu molnárségéde. *Herhold* valóságos réme volt a csomagot hordó gyerekeknek. Ezeket megszólította, átadott nekik egy levelet, elküldötte valahova azzal, hogy amig visszaérkezik, vigyázz a csomagra. Átvette a küldeményeket és mire a fiu visszatért, megszökött velük. *Kilencz* futólcsalt ki ily módon kisebb-nagyobb értékű holmit, azonkívül február 14-én betört *Stroh*-*Finkelstein* és *Gottlieb* cég *Károly*-körút 9. szám alatti pinczeraktárba, február 19-én *Támedli* *Mihály* Múzeum-körút 37. szám alatti vaskereskedésébe, február 26-án *Kürti* *Sándor* házmaster *József*-körút 2. szám alatti lakásába. *Herhold* egy esztendeje lakik a *Ferenccz*-körút 24. számú ház pinczejében, ugyanabban a házban, ahol az édesapja házmaster. Ma a pinczejében találták meg a lopott tárgyakat, amelyeket a rendőrség lefogt. Miután több olyan tárgy van, amelyeknek gazdájuk nincs, a rendőrség felhívja a károsultakat, hogy a főkapitányságon I. emelet 83. szám alatt nézzék meg a betörőnél talált lopott holmit.

— **Zátonyra került hajó.** Fiuméből jelentik: A magyar-horvát tengerhajózási társaság rovinói ügynöksége ma este telefonon tudatta a társaság igazgatóságával, hogy az *Ungaro-Croata* „*Pozsony*” nevű gőzöse, mely ma reggel *termény*- és *áru*rakománnyal *Fiuméből* *Triesztbe* indult, *Rovigno* közelében *zátonyra* jutott. A *zátonyrajutás* sűrű ködben történt és a hajó helyzete veszedelmes. A társaság igazgatójának felkérésére a tengerészeti hatóság az „*Előre*” nevű vontatógőzöt rendelte ki, mely a mentéshez szükséges eszközökkel és 22 főnyi személyzettel a késő este *Rovigno* felé indult. Az „*Előre*” azért késett, mert a sűrű köd miatt nehezen haladhat és a mentési munkálatokhoz éppen a nagy köd miatt csak reggel, napfelkeltevel foghatnak hozzá.

— **Akkordutazás a Rivierára.** A Világjárás r. t. menetjegyjáradója ellátási szelvényei a rivierai utazások alkalmából óriási kelendőségnek örvendenek. Az a tény, hogy a *nizzai* *Grand Hotel des Palmiers*ben, vagy a *Hotel Splendit* és a többi rivierai városok hasonló előkelő szállóiban napi 13–18 koronáért elsőrangú elhelyezést és ellátást biztosít, már maga is eléggé igazolja az érdeklődést, mely eddig megnyilvánult. Az utazási jegyeket tetszés szerinti összeállításban eredeti áron szolgáltatja ki és díjmentesen nyújt felvilágosítást *Fürdő*-*utca* 1. számú irodahelyiségében, 152–52. sz. telefonján, illetve költségvetést és prospektust küld posta útján.

— **Forradalom a vasuti tarifa miatt.** Jamaika szigetén Kingstownban valóságos forradalom tört ki; ugyanis a lakosság elégedetlensége a közúti vasut díjtételei ellen a múlt éjjel komoly zavargásban tört magának utat. A csészelék a kormányzót és segédjét tetteg inzulálta. A rendőrség lövéfegyverét használta. Egy ember meghalt harmincegy megsebesült. Végül helyreállították a rendet.

— **Bukaresti tüntetés a magyar színek ellen.** A bukaresti osztrák-magyar egyesület tegnap bálja ellen a román egyetemi polgárok tüntetni akartak. A bál a nemzeti színházban volt és részt vett azon a trónörökös és a miniszterek is. A tüntetők magatartása következtében a bál rendezőségének el kellett távolítania a teremből a magyar színeket. A tüntetők a színház épülete előtt várták a színek eltávolítását.

— **Ellopott milliányi gyöngyök és briliánsok.** Bécsi jelentés szerint Löwi Albert párisi ékszerész és bejelentette, hogy 25-ikéről 26-ikára virradó éjszaka Bécs és Budapest között a brucki gyorsvonaton, amiközben elaludt, meglopták. Győr után vette észre, hogy 300 koronája, két darab kétezer koronáról szóló csekkje, aranyórája, aranyláncza és szívtartócszája hiányzik. A rendőrség a tolvajt ma délben letartóztatta Hojszák Ferencz huszonegy éves rovtomultu utazó zsebtolvaj személyében. Az ellopott holmit az aranyóra kivételével megtalálták nála.

— **Kifosztott földbirtokos.** Tarnóczy Béla földbirtokos tegnap megjelent a főkapitányságon és bejelentette, hogy 25-ikéről 26-ikára virradó éjszaka Bécs és Budapest között a brucki gyorsvonaton, amiközben elaludt, meglopták. Győr után vette észre, hogy 300 koronája, két darab kétezer koronáról szóló csekkje, aranyórája, aranyláncza és szívtartócszája hiányzik. A rendőrség a tolvajt ma délben letartóztatta Hojszák Ferencz huszonegy éves rovtomultu utazó zsebtolvaj személyében. Az ellopott holmit az aranyóra kivételével megtalálták nála.

— **A részeg asszony halála.** Szabadkáról táviratozzák: A napokban jelentették, hogy a bácsmezei Melykuton Kiss Jánosné fejével egy vízzel telt dézsába fordulva holtan találták és a gyanu férje, Kiss János ellen irányult, akit letartóztattak. A megindított vizsgálat azonban kiderítette, hogy Kiss Jánosné, Szalay Katalin alkoholista és örökletesen terhelt volt, miután apja, anyja és fivére is alkoholizmusban szenvedtek. Minden valószínűség amellelt szól, hogy a már részegen fekvő asszony az ágyból kiszökve, szokása szerint bizonyára még több italt keresett a kamrában és így zuhanhatott bele a sötétben. nehéz, mámoros fövel a mosóvízzel telt dézsába. Az a gyanu, mintha a férjének vagyoni érdeke fűződött volna felesége elpusztításához, szintén alaptalannak bizonyult, miután megállapították, hogy Kiss János kétszáz ezer koronányi saját szerzeményű vagyonnal rendelkezik, amelynek csak elenyésző csekély része illette a feleségét. Kiss János különben alkoholista felesége iránt mindig a legnagyobb türelemmel viselkedett és már e miatt is rokonszenvnek örvendett és különben is köztiszteltben állott. Az ügyesség terhelő adatok híján az eljárást Kiss János ellen be fogja szüntetni.

— **Nagy szabósztrájk Németországban.** Németország harmincegyhárom városában, köztük Berlin fővárosban is általános szabósztrájk készül. Berlinben holnap harmincezer szabósegéd fogja lenni a tüt és az ollót, mert a mesterek vonakodnak béremelését adni. A bérharez már egy éve tart, tavaly általános munkáskizárást rendeztek a szabómesterek s most megint kímicsaura szervezkedtek, de a segédek sztrájkjal előzik meg a kizárást.

— **Kétórás előadásokat rendez az Apolló-Színház** rendes helyiakkal csütörtökön, február 29-től mindaddig, míg Molnár Ferencz „Gazdag ember kabátja” cz. kinema-szkeceze teljesen elkészül. A kétórás előadások műsora minden tekintetben a legkifogástalanabb, szenzációs morgófényképjátszóanyagokból van összeállítva. Molnár Ferencz kinema-szkececeiből a próbák a szerző vezetése mellett javában folynak; a mozgáfényképfelvételek pedig már el is készültek.

— **Életuntak.** Löwi Erzsébet könyvelőnő, aki a Kövér Lajos-utca 26. szám alatt Polgár és Müller lakatosgyárának irodájában volt alkalmazva, a hivatalában merőlugot ivott. A Rókus-kórházba vitték. — Mikovics János huszonnyolc éves nap-szamos ma reggel az újpesti rakparttól a Dunába ugrott. Tarkoiszky Vilmos éjjeli őr észrevette, utána ugrott és kimentette. — Miklós Jusztli huszonnyolc éves varrónő Rombach-utca 6. számú lakásán háromszor mellbelötte magát. A Rókus-kórházban apollják.

— **Pallenberg bucsufellépte.** Csütörtökön, e hó 29-én fejezi be a Royal-Orfeumban szenzációs vendégjátékát Max Pallenberg, a világhírű komikus a „Familie Schimek” című kaczagató bohózat Joh. Nep. Zawadiljában, amely művészi alakításával estéről estére zajos sikert arat. Ez estén lépnek fel utóljára a februári műsor többi szenzációi: Récsy Mariska esodaelefántjával, Adelaide és Hughes; Renée Debaua; Christy és Willis; Idette Brémonval; Kar-Yon stb. stb. Csütörtök délután három és fél órakor lesz e hónapban az utolsó mérsékelt helyáru nagy családi előadás, amelyen Max Pallenberg és az összes attrakciók fellépnek. Pénteken, március 1-én lesz a Royal-Orfeum márcziusi új műsorának első előadása.

— **Az „Omnia” sláger-ciklusa** diadalmas utjában óriási szenzációhoz közeledik. Hétfőn, március 4-ikén kerül ugyanis előadásra kizárólagos joggal, csak az Omnia-ban a „Czimzett meghalt” címmel, a szon legszenzációsabb társadalmi színműve, mely mind a három felvonáson keresztül állandóan leköti a szemlélő figyelmét és a legapróbb jelenete is óriási hatást gyakorol.

— **Halálozás.** Gáttájai Gorove János nagybirtokos Piskolton, folyó évi február hó 27-én, életének 74-ik évében meghalt.

Besse Dávidné, Pischl Gabriella f. hó 26-án életének 54-ik évében hosszas és kínos szenvedés után elhunyt Beregszászon.

x **Ha őszül a haja,** használja a Stella-vizet. Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógytárban. Budapest, V., Szabadság-tér.

x **Royal-Orfeum,** Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és variété műsor. Kezdete 8 órakor.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A nyugtalan „Nyugat leánya.”

— A főpróba után. —

Puccini mester legújabb műve sok álmatlan éjszakát, sok izgatottságot és még több drukot okozott már hetek óta nemcsak az illusztris szerzőnek, de az Operaház minden egyes tagjának is, az új intendánstól le, a régi szolgazemélyzetig.

Mert hát bizony a nagy urak és a nagy művészek idegességét megérik azok a szegény emberek is, akik azt se tudják, a szélrózsa melyik irányában van az a „Wild West”, amelyről anyai szó esik.

No de a tegnapi főpróba általános nagy megelégedésre folyt le a holnapi fényes siker biztos előérzetével. A nézőtér szokatlanul üres volt. A földszintre a szigorú utasításhoz híven csak éppen a lapok zenereferenseit bocsátották és ezek — mint sötétben a félsz gyermekek — egy gomolyba bujtak össze és sugva tettek megjegyzéseiket s mondták a viczezeiket.

Annál zajosabb élet folyt a színpadon. *Alszeghy* és *Vidor* szinte emberfölötti munkát végeztek e kolosszális mű rendezésével. De volt is látszata. Olyan realiztikus beállítást már rég nem láttunk Operaházunk színpadán. Szinte előállt a lélegzetünk a vad dulakodások jeleneteiben.

— Na, na! — sugta egy szemüveges kritikus — felborult a béke!

A mi politikai életünkre ezéző eme ezézésnek természetesen rögtön támadt visszhangja.

— *Andrássyt* kellene hívatni — indítványozta egy másik zenetudós — az ért a békítéshez.

— Mért nem inkább *Apponyit*? ő — *baritonista*.

Baritonista! Ez volt a „Nyugat leánya” Achilles-sarka. A m. kir. Operaház egy tucsat baritonistája betanulta a sheriff veszedelmes szerepét, nem is említve azokat a baritonistákat, akik az énekkarban ábrándoznak az *Odry* Lehelek, a *Faure*-ok és a *Takáts* Miskák babéraitól.

A kritikusok a „baritonista” szó elhangzása után körültekintettek és meglepetve látták, hogy időközben új elemek csuszak be a nézőtérre... csupa baritonista!

— Ni, az *outsiderek*! — kiáltott a szemüveges.

Még *Raskó* Géza is ott leste, hátha az a talián *Vigliano* *Borghese* belesül a szerepébe. De ezt hiában várták. Minden várakozást fölülmult az énekművészete és játéka. Szinte sajnáltuk, hogy csak egyszer lép föl az Operaház közönsége előtt. De vigasztal, hogy néhány hét múlva, — az olasz stárgionéval — több kitünő alakítását fogja bemutatni a Népopera-ban.

A „Nyugat leánya”-ban azonban nemcsak az ének, és nem csupán a színjátszás, hanem a kártyajáték is nagyban fogja a publikumot izgatni. Ugy szólnán örökösön kártyáznak a színpadon. Még pedig hamisan.

— A hamis pókert elnézzük, — mondta Relli Larátom — csak aztán ne énekeljenek hamisan.

Még *Szamosy* Elza, a nagyszerű *Minnie* is,

paklizott: a második felvonásban egy *pikk-ászt* csusztatott a harisnyakötőjébe.

— Tessék, — sugta egy fiatal kritikus — *Pick* mégis szerepel!

A színházi babona szerint az a darab nagy sikerre számíthat, amelynek próbáin sokat veszednek és a főpróbáján sokat veszednek. Így hác *Puccini* most már vígan íhat a medve bőrére.

Ivott is azon a lakomán, melyet *Hívös* Iván, magyar szerzőtársa, a főpróba után az ünnepelt maestro tiszteletére rendezett, Ilka-utcai lakásán. Előkelő és vig társaság gyült össze, s egymást érték a lelkes pohárköszöntők, úgy hogy *Puccini* alig győzte a sok koccintást. De kijutott az éltetésből a „Nyugat leánya” derék szereplőinek is. S nem utolsó sorban *Márkus* Dezsőnek, aki lovgiasan lehetővé tette, *Borghese* átengedésével, hogy nem kellett újból elhalasztani a premiéret. Különkülön gróf *Bánffy* Miklós kormánybiztos, *Bárczy* István polgármester és maga *Puccini* mondtak neki köszönetet ékesszavu tósztokban.

Ime tehát nemcsak az *Andrássy*-uton állt helyre a teljes harmónia, hanem a nyugtalan *Nyugat* leányának sikerült két dalműszínházunkat is baráti duettre hangolni.

Egy látcsöves ur.

(*) **Filharmoniai hangverseny.** A Filharmoniai Társaság ma este tartott nyolczadik hangversenyének műsora két újdonságot jelzett, bár igazán újdonság csak az egyik volt a kettő közül: *Glazounow* *Karnevál*-nyitánya. A jelenleg élő legkiválóbb orosz zeneszerzőnek pezsgő jókedvvel átítatott, szellemes farsangi tréfája ez a kis kompozíció, mely a karnevál pajkos, zajos világi hangulatát állítja szembe a hamvazó szerda ünnepélyes, vallásos érzelmeivel. Eredeti, ötletes témák, nobilis technikai munka és fölényesen csillogó hangszerezés jellemzik *Glazounow* művét, melyet frissen, stílusosan játszott a zenekar és zajos tapsokkal fogadott a közönség. Az újdonságnak jelzett másik zenekari mű, *Dohnányi* Ernő *Suite*-je, csak a filharmonikusoknál volt újdonság, évekket ezelőtt a Zeneakadémia tanáraiból alakult és azóta megszünt zenekar mutatta be először Budapesten. A csupa esprit kompozíció a ma esti előadásban kétségkívül jobban érvényesült, mint annak idején, a közönség látható élvezettel hallgatta a kiváló magyar zeneszerző zseniális munkáját és minden egyes tétel után tüntető lelkesedéssel tapsolt *Kerner* István karnagynak, a *Románéz* feliratu harmadik tétel után pedig zajos ovációban részesítette *Baré* Emil, *Földesi* Arnold és *Bynevelt* Márton urakat, a zenekar kitünő tagjait, akik finoman játszott magánzólamakkal járultak hozzá a mű sikeres előadásához. Az est szólistája *Kreisler* Frigyes, a Párisból származó fiatal hegedüvirtouz volt, akit minapi koncertjén is zajosan ünnepelt a közönsége. Ezuttal *Mendelssohn* elpusztíthatatlan hegedüversenyét játszotta bravuroz technikával, érzékeny meleg tónussal. Énekelte, zokogott kezében a hegedü, csodás finomságu flageoletteteket hallatott s szédületes tempókat vett. Elsőrangú művész, bár előadásbeli modorossága, túlaradóan temperamentumos kapkodása ellen némi kifogásunk volna. A hangversenytermi hegedüművész modern mintaképet *Burmester*-ben, *Marteauban* látjuk és úgy hisszük *Kreisler*-nek nagy tudása és fölényes technikája mellett nem volna szüksége a cigányprimásos és visszatetsző külsőségekre. A közönség hosszan és lelkesen ünnepelte a művészt, aki egy *Bach*-kompozícióval köszönte meg az ovációkat. Befejezésül a zenekar *Strauss* *Richard*-nak nálunk mintegy tíz év óta nem hallott szimfóniai költeményét, az „Imigyen szóla *Zarathustra*”-t játszotta el. A *Salome* és az *Elektra* után meglehetősen szelidül hangzott az akkoriban for-

Csak

BRÁZAY márványszappannal mosakodjék.

RENKIVÜL OLCÓSÓ! Kiváló minőség! Sokan hamisítják! Vigyázzon a BRÁZAY névre!

radalmi hangulatokat keltő kompozíció, melynek hosszadalmassága a kitünő, erőteljes előadás mellett sem tudta ezáltal lekötöni a közönség figyelmét. (— na.)

(*) Az Operaházban holnap, csütörtökön kerül színre először *Puccinik* „A Nyugat leánya” című háromfelvonásos dalműve. Az újdonság szereposztása a következő: Minnie—Szamosi Elza, Rance Jack shérif—Borghese Viglione mint vendég, Johnson—Környey, Nick pinczér—Kertész, Ashby—Venczell, Sonora—Mihályi, Trin—Déri, Sid—Várkonyi, Bello—Ney, Harry—Pichler, Joe—Juhász, Happy—Ádám, Larkens—Dálnoki dr., Jackrabbit—indian—Kárpát, a felesége—Báder Dóra, Wallace vándor dalos—Rózsa, Castro—Kornai, postás—Somogyi. Az előadást vezényli Kerner István karnagy, rendező Alszegey Kálmán főrendező. — Pénteken a „Fidelió”-t adják Haselbeck, Hajduné, Arányi, Rózsa, Ney, Venczell, Kertész, Kárpát és Juhász fellépésével. — Szombaton a „Hoffmann meséi”-t adják, amelyben a főszerepeket Sándor Erzsébet, Ambrusné, Váradi Margit, Székelyhidy, Dálnoki, Kertész, Hegedűs, Várady Sándor, Kárpát, Mihály és Ney éneklék.

(*) Magyar kőszert. Ezzel a címmel D. Ligeti Juliska és Rózsahegyi Kálmán, a Nemzeti Színház közkezdveltségnek örvendő tagjai rendezték ma este szavaló- és éneklő-estét a Zeneakadémia hangversenytermében, melynek zenekari emelvényét erre az alkalomra ötletesen átalakították. A hangverseny intenciójának megfelelőleg magyarosá tették a milieut is: magyar parasztfalut ábrázolt a pódium: pirosvirágos, tulipános, fehérmezelésű házfalak, pázsitos udvar. A kis ajtón, melyen át egyébkor világhírű zene-művészek szoktak a közönség elé lépni, ezúttal az elmés Nagy Endre jött be elsőnek. A szerepe — ugymond — körülbelül az, mint annak idején, ha jól emlékszik Shakespeare korában a fatábla szerepe volt, amelyen az események színhelyét jelezték a publikumnak. Elmés ötletekkel, finoman konferálta be ezután a két művészt, akik a közönség osztatlan tetszése mellett magyar parasztköztűmben a „Sári bíró” és a „Bor” egy-egy jelenetét adták elő. Majd *Rózsahegyi* egyedül lépett elő a „színfalak” mögött bégető, ugató, csilingelő nyájtól és leheveredve kiterített subájára, érzelmes juhászjátékokat énekelte. Rövid szünet után ismét két párosjelenet következett, melyeket *Móricz Zsigmond*, a magyar parasztlélek leghivatottabb ismerője irt a művésztárs számára. Az egyik a „Tökmag” című újdonság volt, a fővárosba került fiatal parasztnak bájos naivsága van benne kedvesen, zamatosan megrajzolva. Ezután asztalt állítottak a színpad közepére, finom fehér abroszszal terítették le, széket állítottak eléje, egy igazi cigánybanda állott köréje és megjelent *Rózsahegyi Kálmán* elegánsan, frakkosan, csilinderesen, hogy pezsgő és cigány mellett dalolva mulasson. Egyik szép magyar nótá a másik után esendült fel, szomorú, vidám vegyest, pompás kabinetalakítást mutatott be a rokonszenves művész, kit partnerével, D. Ligeti Juliskával együtt egész estén át nagy lelkesedéssel ünnepelt a termet nem egészen megtöltő előkelő közönség.

(*) Népepera. Csütörtökön Giordano nagyhatalú operáját, a Szibériai játszsák, Andrejka Margit, Gleviczky Irén, Pogány, Hajagos, Gábor és Biharral a főbb szerepekben. Az orosz ballét iránt rendkívül érdeklődés nyilvánul és a jegyek legnagyobb része már előjegyzés útján kelt el. A színház igazgatóság felkéri tehát a közönséget, hogy úgy a jegyirodáknak, mint a színházi pénztárnál előjegyezti jegyeit vegye át, máskülönben nem tarthatja tovább fenn.

(*) Zeneiskolai hangverseny. A Fodor Ernő kitünő igazgatása alatt álló népszerű zeneiskola, mely magasan a fővárosban gombamódra elszaporodott magán zenei nevelőintézetek felett egyedül képviseli a nívót és a komolyságot, ma este rendezte a Royal-teremben ezidei első nyilvános hangversenyét. Az intézet jeles növendékeiből kikerült pompás kis gárda produkálta magát a termet teljesen megtöltő, előkelő közönség előtt és izléssel összeválogatott műsor keretében tett tanúságot az iskola ritka pedagógiai előnyeiről, tanerőinek buzgalmáról, lelkiismeretességéről és az egyes közreműködők saját szorgalmáról és tehetségéről által elért eredményekről. *Rothman István* felett technikával és nobilis előadásban játszotta Bach

G-moll szüitjét. Nagy és sokat ígérő tehetség, megérti és helyesen értelmezi Bachot. *Guth Zoltán* jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekezett érdekessé tenni szép és nívós játékaival Godard *Umalmas* és terjedős „Concerto romantique”-ját. *Chopin Cis-moll Polonnaise*-ben *Fráter Ilona* finom billentését és fejlett technikáját élvezték. *Hagyai Rózsa* pedig kellemes hangú, fejlődésköpes drámai énekesnőnek mutatkozott Erzsébet *Uria*-jában. *Vidor Imre* Siklós *Rokoko* szüitjét játszotta finoman, izléssel és tehetségre valló előadással. *Bokor Judith* Popper *Tarantelláját* játszotta élvezetesen, főképpen balkéztechnikája figyelemreméltó. *Szigeti Béla* szintén nagy szorgalmat és jeles kvalitásokat árult el egy *Vieuxtemps*-kompozíció előadásával, *Stern Renée*-ben és *Förstner Magdában* pedig két erő fiatal tehetséget ismertünk meg. Befejezésül *Vész Lenke*, *Ambrózy Irén* és *Bokor Judith* fegyelmzeit, precíz összjátékkal és a kamarazene stílusának megfelelő előadásban Goldmark zongorahármasának Scherzoját játszották el. A közönség nagy lelkesedéssel és teljes elismeréssel adózott a fiatal tehetségek sokatígérő produkciói mind-egyikének és zajos tapsaival egyaránt honorálta a kiváló intézet tanárainak lelkiismeretes nevelőmunkáját és a növendékek ambíciózus iparkodását.

(*) Hűvös László Puccini-szobra. Hűvös László, a jeles fiatal szobrászművész most Pucciniknak, a Budapesten időző világhírű zeneszerzőnek szobrát mintázza. Puccini naponta szorgalmasan ül Hűvös Lászlónak és örömteli elismeréssel szemléli arcvonásainak meglepő hasonlóságát, amint a nyers agyagöngyökből mind találóbban kibontakoznak.

(*) A Színészegyesület dísztagja. Az ideai közgyűlésnek ajánlja a Színészegyesület tanácsa, hogy Szentgyörgyi Istvánt, a kolozsvári Nemzeti színház örökös tagját és Faludi Gábort, aki az idén jubilálta tizenöt éves igazgatói működését, a Színészegyesület örökös dísztagjaivá választásuk meg.

(*) László Fülöp magyar nemessége. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, László Fülöp festőművésznek és törvényes utódainak a magyar művészet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet a „Lombosi” előnévvel adományozta. László Fülöpnek egyébként igen sok érdemrendje van és a többek között tulajdonosa a III. oszt. vaskorona-rendnek, a francia becslétrendnek, a porosz vörös sasrendnek és a bolgár nagy polgári érdemrendnek. A művész, aki most meggyenyeg éves, mintegy másfél évtizeddel Dublinban nősült meg, felesége Lucy Guinness, egy ösrégi ir nemesi család leánya, mely családnak elsőszülöttje bárói rangot visel. E házasságból három fia van. A fiuk, miután atyjuk egy évtized óta Londonban lakik, angol nevelésben részesültek, de a művészek az a terve, hogy nemsokára hazatér és végleg Magyarországon telepedik le. László Fülöpöt kitüntetésé alkalmából a hazai művészegyesületek vezetői és művésztársai közül számosan üdvözölték.

(*) Hangversenyek. Hoehn Alfréd nagyszerű műsora, amelyet a fiatal mester jövő héten csütörtökön, márczius 7-én fog előadni a Royal-teremben tartandó második zongoraestélyen, általános nagy tetszésre talált. — Jövő héten pénteken, márczius 9-án, a Zeneakadémia nagytermében Mme Charles Cahier cs. és kir. udvari operanékesnő rendez nagy dalestélyt *Szigeti Józsa* londoni hegedűművészzel együtt. *Szigeti* a következő nagyszabású műveket választotta előadásra: Bach: Chaconne, magánhegedűre; St. Sacus: Introduction et Ronde capricieuse op. 28.; Wieniawsky: Souvenir di Moscou. — A *Csehvonásnégyes* pénteken, márczius 13-án a Royal-teremben szüitélyt rendez a következő vonásnégyesekkel: Dvorak: c-dur op. 61.; Suk: b-dur; Tschaiikovszky: f-dur op. 22. Jegyek Hoehn, Cahier—*Szigeti* és a *Csehvonásokhoz* Méry Bélánál válthatók.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* A Magyar Néprajzi Társaság Csiky Dezső elnökle alatt felolvasó ülést tartott. Elsőnek dr. Gálos Rezső „A rózsák és az ibolya” címen értekezésével foglalta el a társaságnak székét. Utána dr. *Sebestyén Gyula* alelnök bemutatta *Kálmány Lajos* szegedi nyugalmazott plébános „A halottak felkelése népköltészetünkben” című tanulmányát. Mindkét előadást tetszéssel fogadták.

* A Magyar Filozófiai Társaság ma délután hat órakor dr. *Medvezky Frigyes* udvari tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen dr. *Hornyánszky Gyula* tartott előadást. Tömegpszichológia és a görög történet címen egy készülő munkájának a tervét mutatta be.

* Gróf Apponyi Albert előadása. A Szabad Egyetem keretében gróf Apponyi Albert csütörtökön kezdi meg „A magyar közjog az osztrák elméletben” című előadási sorozatát. Az előadások a magyar közjogot illető osztrák felfogás evolúciójának általános ismertetése után a „birodalmi egység” fogalmának kialakulását s a „pragmatica sanctio osztrák magyarázatát fogják ismertetni, majd áttérnek az osztrák császári czímmel kapcsolatos elméletek taglalására, az 1848-iki átalakulás jelentőségének ismertetésére s az 1867. évi XII. t.-cz. fejtegetésére, végül pedig foglalkoznak a közös ügyek és közös intézmények jelentőségével a birodalmi egység elméletének és a magyar állam teljes souveránitásának szempontjából. Az előadások a mai s a következő négy csütörtökön az egyetemi központi épület kupolatermében lesznek s este 6 és fél órakor kezdődnek. Az előadás-sorozat látogatására jogosító belépő jegy 1 koronáért a mai délelőtti folyamán (9—2 óra között) a tudományegyetemi quaeaturában (IV., Egyetem-tér, Közp. egyetem, földszint jobbra) váltható. Alig szükséges kiemelnünk, hogy az előadások iránt igen nagy az érdeklődés.

* A Jövendő. A Jövendő februári száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. A fővárosi szerkesztőséggel kibővülve, a lap teljesen modern és a legaktuálisabb művészeti kérdéseket közli és méltatja. E szám első cikkét a főszerkesztő írta: dr. Gonda József, ki a Zsilinszky-pör esküdt-széki tárgyalásából von le széles büntetőjogi, társadalompolitikai és szociális tanulságokat, az individualis iró és gondolkodó leszűrt ítéletével. Három kitünő írónk: Alba Nevis, Jörgné Draskóczy Ilma és dr. Radványiné Ruttkay Emma, a Semper Idemről írnak színes kritikákat. Rudas Zoltán a nagy német poétát: Bierbaumot mutatja be essayben. A Szemlélt Satir írta, Tisza Istvánt támadván a Műbarátok Körében mondott Arany-felolvasásáért. Ir a Szemle Nagy György peréről s több aktuális művészeti kérdéstről. Keleti Armand, a fővárosi szerkesztő színházi kritikákat közöl a Sevillai borbélyról. Máthé Miklós a Györgykéről ír, míg Biró új darabját Gál Béla méltatja. A lap kiadósága Hódmezővásárhelyen van, de a budapesti adminisztrációt Dick Manó könyvkereskedő, Erzsébet-körut 12. sz. intézi.

Mulatságok

* Gyógyszerészek művészestélye. Ma este fog a Lloyd összes termeiben az ideai farsang egyik legnagyobb szabású mulatsága lezajlani. A nagy művészi névsor, melyben Blaha Lujza, D. Ligeti Juliska, Lenkeffy Iza, Marschalkó Rózsa, Hajdu József, Kurucz János, Labovitz Béla, Rózsahegyi Kálmán, Somogyi Mór, Tarnay Alajos foglalnak helyet előrelátható bizonyítéka annak a sikernek, amelyet a rendezőbizottság bosszu fáradságos munkával készített elő. A külső nagy méreteknek igazi belső értékét — a művészgárda fellépésén kívül — az egyetem, a gyógyszerészi kar és a társadalmi notabilitások megjelenése fog kölesönözni. Az előjelek tehát arra mutatnak, hogy a virágfüzérékkel pazarul díszített nagyterem a régi gyógyszerészi lakok fényes képét fogja nyújtani. A közönség saját érdekében ocelokszik, ha a nappali pénztárnál 10—1. és 3—6-ig váltja meg a jegyét.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Uránia nevelőnövendő országos egyesület, amelynek elnökei gróf Andrássy Gyuláné, gróf Apponyi Albertné, gróf Apponyi Sándorné, gróf Hadik Jánosné, Molnár Viktorné, gróf Steu-ray Sándorné és gróf Széchenyi Lászlóné, ügyvezető elnöke pedig Bán Dezsőné, pénteken, márczius elsején este fél nyolcz órakor a Vigadó összes termeiben *Barrientos Mária* énekművésznő, *Enesco* hegedűművész és a Wiener Tonkünstler-Orchester közreműködésével *Nedbal Oszkár* vezénylete mellett az egyesület javára jótékonykedő hangversenyt rendez. Az egyesület elnöksége részéről különösen gróf Andrássy Gyuláné mindent elkövet a hangverseny sikerének érdekében, hogy az egyesület által a nevelőnők részére tervezett első Otthon minél előbb megvalósulhasson. Az egyesület e hangverseny rendezésével igazán művelőzetet kíván nyújtani a közönségnek, amiért is kéri a társadalom szíves támogatását. Jegyek a Harmónia zeneműkereskedésben, Váci-utca 20. sz. a. (Telefon 98—46.) és este a pénztárnál kaphatók és előjegyezhetők. Jegyek ára 3—25 koronáig.

(—) A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet műszaki ismeretterjesztő előadásainak sorozatában ma délután *Schodits Lajos* építész az állami felső építőipariskola tanára tartott előadást a népszállókrol.

Az étvágytalanság, mely annyi embert kinez, a rossz emésztés következménye. Az emésztési hibákat a természetes Ferencz József-keserűviz rendszeres használata által (reggelenként fél pohárral éhgyomorral) játszva meg lehet javítani.

FŐVÁROS.

Gerbeaud-bérlet és patikajog.

A főváros mai közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 28

A főváros mai közgyűlésén tárgyalta az általunk részletesen ismertetett Gerbeaud-féle bérleti ügyet és jóleső megnyugvással konstatáljuk, hogy állásfoglalásunk a bérleti idő tartamára közel évi 10.000 korona jövedelmet biztosított a főváros pénztárának. A közgyűlés ugyan nem ment bele ennek az ügynek olyan radikális megoldásába, hogy Gerbeaud a városligeti Király-pavillon bérletéért megfelelő bérösszeget fizessen, de csaknem egyhangulag kimondta, hogy mindazok a közterhek (adó, illetékek, csatornázási- és vízvezetési díjak stb.) melyek ez után az épület után eddigelé a fővárost terhelték és amelyeknek összege évi 10.000 koronára rug, ezután a bérlő Gerbeaud-féle részvénytársaságra háruljanak. Ezt az indítványt dr. Pető Sándor tette, ahhoz dr. Márkus Jenő tanácsnok, az ügy előadója is hozzájárult, a közgyűlés pedig csaknem egyhangulag tette magáévá szemben az eredeti tanácsai javaslattal.

Egy másik jelentősebb ügye a mai közgyűlés napirendjének a gyógyszerári jogok adományozása és átruházása tárgyában alkotott szabályrendelet tárgyalása volt. Élénk vita után, mely főleg a patikajogok adományozására s átruházása eseteiben fizetendő városi díjak körül forgott, a közgyűlés a szabályrendeletet részleteiben is letárgyalta. Az állatkerti vendéglő és a kőbányai sertésszállások ügyét is levették a mai közgyűlés napirendéről. Polónyi Géza is visszavonta ismeretes indítványát a katolikus hitoktatók fizetésrendezése ügyében, és így a napirenden már csak apró, jelentéktelen ügyek maradtak, melyekkel a közgyűlés megcsarbanat érdeklődés mellett igen röviden, csaknem hozzászólás nélkül végzett.

A főváros mai közgyűléséről alábbi részletes tudósítást adjuk:

A fővárosi törvényhatósági bizottságának mai ülését Fülepp Kálmán főpolgármester nyitotta meg és bejelentette, hogy Rainer főherceg és felesége köszönettel fogadták a fővárosnak gyémántlakodalma alkalmából nyilvánított szerencskívánatait.

Mangold Ármán dr. lemondása folytán a megüresedett bizottsági tagsági helyre Intze Henrik dr.-t hívták be.

Dr. Kozma Jenőnek indítványát, hogy a törvényhatóság már most jelölje ki a Lánchíd és Margithid között építendő Dunahidnak a helyét, tárgyalás és javaslattétel céljából kiadták a tanácsnak.

Polónyi Géza, mint ismeretes, a hitoktatók fizetésrendezése ügyében indítványt jelentett be. Polónyi ma indítványát visszavonta, minthogy időközben a pénzügyi bizottság olyan határozatot hozott, amely az ügy elintézését biztosítja.

Bittner János két indítványt tett. Az első a villamos vasúti mentőkészülékek tanulmányozására és alkalmazására, a másik arra vonatkozik, hogy a tanács a közgyűlésen előterjesztett indítványokra és javaslatokra hat héten belül tegyen előterjesztést. Az indítványokat kiadták a tanácsnak.

A napirendre való áttérés előtt az elnök még bejelentette, hogy az állatkerti vendéglő és a sertésszállások telkeinek ügyét levették a napirendről.

A budapesti (budai) tornaegylet bérleti ügyéhez elsőnek dr. Fűredi Mór szólott, aki azt indit-

ványozta, hogy a sorttelep korcsolyapályáját az iskolás gyermekek hetenkint egyszer használgassák és hogy az előfakat lehetőleg kíméljék. Márkus Jenő dr. tanácsos felvilágosító szavai után a közgyűlés többsége a tanács előterjesztését fogadta el.

Következett a városligeti Király-pavillon bérletére vonatkozó tanácsai előterjesztés tárgyalása. A tanács javaslata oda irányult, hogy a pavillont a Gerbeaud részvénytársaságnak tíz évre adják bérletéért 20 aranyért. Dr. Pető Sándor szerint a javaslatot nem lehet elfogadni. Kifogásolja Pető, hogy még azt sem kötötték ki, hogy az 5038 korona 68 fillérvény adóterhet a bérlő tartozik viselni. Ennek az épületnek a közterhet eddig a főváros viselte. Indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy a bérlőt az összes közterhek viselésére szorítja és a bérletet ne tiz, hanem hat évre kössék meg. Vértés Emil indítványozza, hogy a javaslatot adják vissza a tanácsnak. A bérlő fizessen megfelelő bérösszeget. Dr. Földes Árpád ellenzi, hogy egy milliomos cégnek „fővárosi” ajándékot adjanak. Indítványozza, hogy a bérletre írjanak ki nyilvános ártejtést. Dr. Márkus Jenő tanácsos helyesli Pető indítványának a közterhek viselésére vonatkozó részét, de a bérleti idő tartamára vonatkozólag ragaszkodik a tíz évhez. Vértés Emil zárószava után a közgyűlés a tanács javaslatát azzal a kikötéssel fogadta el, hogy a közterhek fizetésére a bérlő köteles.

A polgármester előterjesztést tett ezután, hogy Havvai Sándor, Eszláry Sándor és Rózsavölgyi Antal kerületi előjárókat a III. Szécsi Ignác ülnököt pedig a IV. fizetési osztályba sorozzák. Az előterjesztést egyhangulag fogadta el a közgyűlés.

A gyógyszerári jogok adományozása és átruházása esetében fizetendő városi díjakról szóló szabályrendeletet dr. Bródy Ernő, dr. Reichfeld Izor, Ember Károly, Perczel Béla, dr. Pető Sándor, dr. Burián Béla és dr. Meisels Vilmos hozzászólása után jelentéktelenebb módosításokkal elfogadták.

A gázgyári bizottságba a közgyűlés a tanács által javasolt s lapunk mai számában felsorolt husz tagot küldte ki.

A tanácsnak azt az előterjesztését, hogy Szécsi Ignác árvaszéki ülnököt az elnök másodsorban való helyettesítésével bízzák meg, a közgyűlés elfogadta. A kisajátítási és a telekeladási ügyek gyorsabb intézése céljából a tanács előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy erre a célra egy külön, ugynevezett kisajátítói albizottságot szervezzen, amelybe a középítési bizottság és a pénzügyi bizottság öt-öt tagot küld ki. A közgyűlés a tanácsnak erre vonatkozó előterjesztését dr. Weinek Józsefnek azzal az indítványával fogadta el, hogy ennek a bizottságnak a tagjai a bírói eljárás során sem a kisajátítást szenvedőt, sem a kisajátítót nem képviselhetik és szakértőül sem szerepelhetnek.

A napirend többi jelentéktelen tárgyát a közgyűlés vita nélkül elintézte.

(Fakultatív halottamvasztás és kötelező ravatalozás.)

A fővárosi közegészségügyi ügyosztálynak a halottamvasztás ügyében kidolgozott előterjesztését a közegészségügyi és köztemetői bizottságok letárgyalták és tegnap az ügy a tanács elé került. A tanács elhatározta, hogy a következő határozati javaslatot terjeszti a közgyűlés elé: 1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a fakultatív halottamvasztás meghonosítását időszerűnek és helyesnek tartja és annak megvalósítását kívánja. 2. Ehhez képest intézzen a közgyűlés feleiterjesztést a m. kir. belügyminiszterhez, amelyben a fakultatív halottamvasztás megengedését és annak a törvényes rendelkezések keretében leendő szabályozását kéri. 3. Jelentse ki a közgyűlés, hogy hajlandó egy a főváros kezelésében tartandó krematórium építésére. Az ez irányban történő érdemleges határozathozatal előtt azonban utasítja a tanácsot, hogy az építkezés kérdésében, nevezetesen az építési költségek mérvé és a költségek fedezete tekintetében pontos számítások alapján és tervek kíséretében, kiterjeszkedve a krematórium helyének pontos kijelölésére, valamint a hamvasztási üzem pénzügyi eredményének ismertetésére részletes iavaslatot dolgozzon ki és azt a hamvasztó engedélyezése után érdemleges határozathozatal céljából sürgősen terjessze a közgyűlés elé. Javasolja egyúttal a tanács, hogy a közgyűlés ebből az alkalomból mutasson rá a temetkezési ügy egy másik fontos részének: a kötelező ravatalozás megoldásának szükségességére is és utasítsa a tanácsot, hogy ezt a kérdést tanulmányozza és a megoldás tekintetében sürgősen tegyen a közgyűlésnek előterjesztést.

(Szociális intézményeink és a külföld. Magdeburg és Kassel városok polgármesterei, mint egyik kasseli lap írja, a jövő hónap folyamán Budapestre jönnek, hogy a város szociális intézményeit, különösen pedig a megnyitott népszállót tanulmányozzák.)

KÖZIGAZGATÁS.

Némethy államtitkár a városok segítéséről. Röviden már említettük, hogy Némethy államtitkárnál hat nagy város polgármestere járt a városoknak jutott államsegély fölemelése végett s ezeknek, Pozsony, Debreczen, Szeged, Kolozsvár, Nagyvárad és Temesvár polgármestereinek az államtitkár a kormány terveiről igen figyelemreméltó nyilatkozatokat tett. A polgármesterek panasza az volt, hogy míg 1909 és 1910-ben 30—30.000 koronát kaptak, addig 1911-re csak 7500 K jutott városoknak az ez évi millióból. Ellenben a kormány 89.000 K-t visszatartott. Az államtitkár a pénzről a következőleg nyilatkozott.

A 89.000 koronát azért tartotta vissza a minisztérium, mert a harmadik milliót már az új városi törvény szerint szándékoznak fölosztani és így valamelyes összeget kellett a törvényhozás rendelkezésére bocsátani, esetleges korrekciók megtehetése érdekében. Tekintettel arra a körülményre, hogy a közeljövőben még három község átszervekedik rendezett tanácsú várossá, ezeknek is akarnának valamit juttatni. Végül arról, hogy a fönnmaradt összeget csakis e hat nagy város között osztják föl, már csak azért sem lehet szó, mert ha föl is osztanák ezt az összeget már most, akkor számos rendezett tanácsú város, mely szintén keveset kapott, igényt tartana rá.

Az államtitkár ezután fölvilágosította a polgármestereket arra nézve, hogy az igazságot a városok segítésére szánt nyolcz milliő korona fölhasználása tekintetében úgy szándékozik megközelíteni, hogy a rászorultság legyen mértékadó. Az első két millióra nézve nem akartak Andrassy rendelkezésén változtatni, de a harmadik és negyedik milliónál már a rászorultság tekintetbevételével történt a fölosztás. E szerint a negyedik millióból is csak 75.000 koronát fognak kapni a nagy városok, vagyis az 1912-ik évben az első két millióból 60.000 koronát, a harmadik és negyedik millióból összesen 15.000 koronát, végeredményben tehát 75.000 koronát kapnak, holott négyezer 30.000 koronát, vagyis összesen 120.000 koronát kellene kapniuk. Az azután következő négy milliő koronát azonban már nem e kules szerint osztják föl, hanem a városi rendőrségek fejlesztésére fordítják. Nem bizonyos még, hogy a városi rendőrségeket államosítják, az azonban bizonyos, hogy a fejlesztést lehetővé teszik. Bármilyen lesz a döntés, kétségtelen, hogy a második négy millióból azok a városok fognak leg-többet kapni, melyeknek rendőrségi kiadásai a legnagyobbak.

Az államtitkár ezután fölmutatott egy hozzávetőleges számítás, mely a városok 1907. évi rendőri kiadásán alapszik. E kiadások öt millió koronára rugtak. Az Andrassy-féle tervezet szerint évenként csak egy millióval emelték volna a városok segítését s így csak 1916-ban került volna az egész nyolcz milliő korona fölosztásra. Most pedig az a javaslata a kormány, hogy mindjárt a törvény életbeléptetése után, tehát már 1913-ban adják ki az újabb négy milliót. Így tehát a városok előbb jutnak a nagyobb segítséghez.

Végül megjegyezte az államtitkár, hogy a második négy milliő korona nem jelenti a maximális segítséget, mert a rendőrség fejlesztésénél fölmerülő többkiadáshoz az állam mindenkor hozzá fog járulni.

Nyilttér.

Mrovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Az Ujságkiadó Tisztviselők Egyesülete

1912. évi márczius hó 9-én (szombaton) a Royal-nagyszálló dísztermében tartandó (VII. Erzsébet-körút 47), a Segítőegyesület javára rendezendő művészeti előadással egybekötött zártkörü

fánemulatságára

Jegyek az „Egyetértés” kiadóhivatalában, VI. Bőtös-utca 32. kaphatók. Egyes jegy 4 K, a pénztárnál 5 K, családjegy (2 hölgy, 2 ar) 10 K, a pénztárnál 12 K.

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vesz- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.

Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

— Erőtlén testűeknek és mindazoknak, akiket betegség, túlfeszített munka, idegesség elgyengített, csak egyetlen olcsó és kitűnő erősítő-szer használhat: az *Egger Emulsio*. Akiknek légzőszervei meg vannak támadva kérdezzék meg orvosukat ezen szer iránt. Ára 2 korona, kapható minden gyógyszerárban.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Rónay Kamil nyugalombau. Rónay Kamil, a pestvidéki törvényszék köztisztviselőben álló érdekes elnöke a mai nappal 45 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Rónay Kamil egyike volt azoknak a magyar bíráknak, akiket hosszú hivatali pályájuk alatt mindig a szeretet kísért. Ítéleteiben mindig a humanizmus nyilvánult meg. Távozásával nagy űrt hagyott maga után a pestvidéki törvényszékénél, amelynek bírái és tisztviselői fűzőszívvél mondanak búcsút a nyugalomba vonuló kiváló bírónak és elnöknek. A pestvidéki törvényszék bírái holnap búcsúznak el a nyugalomba vonuló elnöktől. Ideiglenes helyettese a pestvidéki törvényszék elnöki tisztében *Kereses Gábor* táblabíró lett, aki a mai napon már megkapta megbízását. *Rónay* utódjává a pestvidéki törvényszék elnöki székében dr. *Félix Antal* szolnoki kir. törvényszéki elnököt emlegetik.

§ Nagy György nem kapott halasztást. A budapesti ügyészség még a múlt évben vádat tett dr. Nagy György volt országgyűlési képviselő ügyvéde ellen királysértés vétsége miatt azért, mert az egyetemi és felsőiskolai ifjuságnak 1910. év január 24-én Budapesten a belvárosi Saskör helyiségében tartott gyűlésén királysértő beszédet mondott. A budapesti büntető törvényszék az ügyészség vádlóindítványára elítélte Nagy Györgyöt nyolcz napi fogházra. Ezt az ítéletet a tábla és a Kuria is jóváhagyta. A Kuria ítéletét ma hirdette ki Nagy György előtt Szepessy István táblabíró és az ítélet kihirdetése után átadta őt az ügyészségnek a büntetés végrehajtása végett. Nagy nyolcz napi halasztást kért, de kérelmét dr. *Biró Kálmán* fogházvezető ügyész nem teljesítette és az elítelt volt képviselőt lekísértette a fogházba.

§ A magyarigeni petíció. A Kuria második választási tanácsa ma folytatta a dr. *Szász Pál* képviselő magyarigeni mandátuma ellen benyújtott petíció tárgyalását. Az ülés megnyitása után dr. *Tetéli Armin* védő kérelmére a Kuria kihallgatta a megjelent képviselőt, aki a hozzá intézett kérdésre, vajjon igaz-e, hogy Borbándon *Román László* házában etette-itatta a választókat s hogy *Antal Miklós* kislaludi kovácsmesternek, aki rászavazott, italmérést járt ki, eskü alatt vallotta, hogy amikor a választást megelőzően automobiljában megfordult Borbándon, a gép osodájára összecsdült lakossággal váltott egy pár barátságos szót s tíz perc múlva távozott. Etetésről-itatásról nincs tudomása. Ami pedig az italmérési engedelmet illeti, az ő ügyvédi irodájában megfordult a kovácsmester, amikor még szó sem volt a képviselőválasztásról, de a kovácsmester nem kapta meg a korcsmát. Ezután a pörbeszéd következett. A védő a petíció elutasítását kérte. Dr. *Vlad Aurél*, a petícionálók meghatalmazottja ellenben a képviselő mandátumát kérte érvénytelenné kimondani. A pörbeszéd elhangzása után *Zachár Emil* elnök kihirdette a kuria ítéletét. A kir. kuria a petíciót elutasította és kötelezte a kérvényezőket 8160 korona költség megfizetésére. A kuria ítéletének indoklása szerint az abszolút érvénytelenségi okokra fektetett kérvény teljesen alaptalan, az abban felhozott vádak bizonyítva egyáltalán nem lettek. A relatív érvénytelenségi okok pedig figyelembe nem voltak vehetőek, mert a kérvényezők a bizonyítási költségek befizetésének megtagadásával előállítottak a relatív érvénytelenségi okok bizonyításától.

§ A gyilkos szerzetes. Petrikóból jelentik nekünk: A törvényszék ma folytatta a tárgyalást a *Mazoch* és bűntársai ellen folyó bűnygyben. A közönség megtöltötte a teremnek minden zugát, de több fontos tanu nem jelent meg. A bíróság ennek ellenére elhatározta, hogy folytatja a tárgyalást. Ma mindenekelőtt a fővádlottakat hallgatták ki. Azonban a mai tárgyalás fölötté izgalmas volt. A tanuk között megjelentek *Krzyszowska Helén* hűgái is, maga a vádlott leány sűrűn el volt fátyolozva. Mielőtt az elnök meg-

kezdte volna a tanukihallgatást, behozatta a terembe azt a bördíványt, amelybe a gyilkosság után *Mazoch* Damáz a holttestet rejtette. Ezt a bördíványt aztán a holttesttel együtt szekéren vitték a Warthas folyóhoz s viz alá merítették. Az első tanu, egy *Cutak* nevű földművesember elmondta, hogy július 26-án látta, amint szekéren vitték ezt a diványt Zavadý falun át s ez volt az, amelyben hónapok múltán a holttestet találták. A következő tanuk csak jelentéktelen dolgokat tudtak mondani a holttest megtalálásának körülményeiről. Miután a bíróság kihallgatta a czen-tochaui kolostor két szolgáját, akik egyre azt ismételték, hogy nem volt tudomásuk *Mazoch* Vaclóv meggyilkolásáról és nem segítettek a holttestet elrejtetni, a törvényszéki teremben nagy botrány támadt, amely miatt félbe kellett szakítani a tárgyalást. A vádlott szerzetes ugyanis felkelt a padról, háromszor keresztet vetett magára és hangos szóval latin imádságokat mormolt. A közönség azt hitte, hogy a vádlott örültséget szinlel s ezért szidta *Mazoch*-ot, mások hangosan nevettek. Az elnök rendreutasította a publikumot, a vádlottat pedig felszólította, hogy üljön le és hallgasson. *Mazoch* azonban, mintha nem is hallotta volna az elnök figyelmeztetését, fennszóval imádkozott tovább és számtalanszor vetett újra keresztet. A hallgatóság mindenféle gunyveket kiáltott neki s olyan nagy lett a láрма, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni és a termet kiüríteni. Egy óra múltán folytatták a tárgyalást. *Mazoch* védője szót kért és megígérte, hogy a vádlott ezentul nyugodtan fog viselkedni, nem tehet róla, mert hirtelen rájött a vallásos örvöngés.

§ Az ügyvédi nyugdíjintézet új választmánya. A budapesti ügyvédi kamara vasárnapi közgyűlésén ejtette meg a szavazást az országos ügyvédi gyűlés és nyugdíjintézet választmányi tagsági helyeire. A szavazás három napon keresztül folyt és a választás az új ügyvédi párt győzelmével végződött, amennyiben a 28 választmányi tag közül 23 újpárti és csak 5 reformpárti jelölt. A megválasztott választmányi tagok a következők: dr. *Balog Arnold*, dr. *Barcs Marcell*, dr. *Csikássy Jenő*, dr. *Dési Géza*, dr. *Dingha Béla*, dr. *Friedmann Bernát*, dr. *Fraenkl Sándor*, dr. *Graber Károly*, dr. *Horváth László*, dr. *Horvát Lipót*, dr. *Leitner Adolf*, dr. *Melha Kálmán*, dr. *Merei Mór*, dr. *Molnár Mór*, dr. *Nagy Dezso*, dr. *Pap József*, dr. *Pollák Illés*, dr. *Rose Henrik*, dr. *Roth Pál*, dr. *Rózsavölgyi Manó*, dr. *Sebestyén Samu*, dr. *Sichermann Bernát*, dr. *Stiller Mór*, dr. *Szinák Imre*, dr. *Szűcs Miklós*, dr. *Sztehló Aladár*, dr. *Tarajossy Sándor* (Kaloosa), dr. *Vámosy Károly*, dr. *Wolf Vilmos*.

§ Rendőrök és katonák mint vádlottak. Pétervárról jelentik: *Trusserics* szenátor jelentése alapján, akit a kormány *Stólypin* miniszterelnök meggyilkolása után a kiewi titkosrendőrség megvizsgálásával bízott meg, törvényszék elő fogják állítani *Kurlow* volt helyettes minisztert, *Spiridovics* alezredes, az udvari rendőrség főnökét és *Veridic* miniszteriumi rendőrségi osztályfőnököt. Eddig befolyásos barátaik vetették magukat közbe s azért késett a pör.

§ A gyilkos feleség. Hajduböszörményből táviratozzák: Annakidején jelentették, hogy Kis Gyula hajduböszörményi gazdát meg aludt a felesége revolverrel fejbőlötte. A gazdát másnap kórházba szállították, hol megoperálták. Kis Gyula állapota egyre javul s nemsokára teljesen felépül. Feleségét, kit letartóztattak és gyilkosság kísérlete miatt megindították ellene az eljárást, levelet intézett férjéhez, melyben bocsánatát kéri, azonban férje hallani sem akar róla. Kis Gyuláné azt állítja, hogy el volt beseredve, mert sok gyermekük volt és férje iszákos is volt s a vagyomuk egyre fogyott. Öngyilkosságot akart elkövetni, de amikor a férjének feje alatt levő párna alól kivette a revolvert, az hirtelen elszűnt. Egyideig nem tudott arról, hogy a golyó a férjét megsebesítette, csak mikor később a férj világságot kért és kibált utána, látta azt és azonnal orvosért szaladt. Tagadja azt, hogy férjét megmérgezni akarta volt, mert ő csak az orvos által rendelt iszákoság elleni szert adta be neki. Az asszony védője kérésére a vádtanács elhatározta, hogy 5000 korona óvadék mellett az asszonyt szá-

badlábra helyezi. Az ügyész ez ellen a táblához fölébbezett és a vádlottnak gyilkosság kísérleteért való vád alá helyezését kéri. A vádtanács a napokban dönt.

§ Hornungot elfogták. Temesvárról jelentik: *Hornung* Salamonnak, a hírhedt délvidéki katonaszabadítónak, akit a kuria nemrég két évi börtönrre ítélte s a büntetés kitöltése elől tudvalevőleg megszökött, sikerült a nyomára akadni. *Hornung* a múlt héten Hamburgon át Amerikába szökött. Az igazságügyminiszter ma táviratilag értesítette az ügyészséget, hogy *Hornungot* Newyorkban a partraszálláskor letartóztatták. A kiadatási eljárást megindították s ennek elintézése után hazahozzák.

§ Románok egymás között. Nagyváradról jelentik: A nemzetiségi komité hónapokkal ezelőtt népgyűlést hirdetett Aradon. *Bocu* Szevér, a Tribuna főmunkatársa, aki akkor Szegeden az államfogházban büntetését ülte le, névtelenül rövid cikket küldött a Tribunába, amelyben megkérdezte, hogy mennyibe került a nemzetiségi komiténak a népgyűlés rendezése, a napidíjak és a fuvardíjak. A kérdésre a komité lapja, a Romanul, válaszolt és kijelentette, hogy a legsovénabb magyar lap sem illeti a népgyűlést ilyen aljas rágalommal, s kérte, hogy nevezzék meg a cikk szerzőjét. A Tribuna azonban hallgatott, később egy elbocsátott nyomdász elárulta, hogy a cikk írója *Bocu* Szevér, mire a Romanul banditának és csalónak nevezte *Bocut*, akit el kell pusztítani. *Bocu* még féktelenebb hangon válaszolt erre a támadásra, egyben pedig sajtópórt indított. A vádlott, *Hamaszán Mihály*, a Romanul szerkesztője beteg lévén, nem jelent meg a tárgyaláson. *Zigra Aurél* főmagánvédő indítványozta, hogy táviratilag rendelkezék el a vádlott törvényszéki orvosi felülvizsgálását és szimulálás esetén rendőrileg vezessék elő. A bíróság ennek az indítványnak helyt adott s a tárgyalást elnapolta.

Egy utazó keservei.

Egy ismert bécsi női szalon-é, hosszú évek óta küldözgeti az utazóját Kolozsvárra, ahol több, mint negyven előkelő nő rendszeresen nála rendelte meg a ruháját. Két év óta azonban megcsappant a rendelések száma, az utazó negyven rendelés helyett nyolctízzel ment haza, ma pedig már egyetlen rendelője sincs ott. A bécsi kereskedő szinte tanácstalanul állt, és nem tudott rájönni, hogy ki lehet az a versenytárs, aki az ő vevőit elhódítja, míg végre úgy segített magán, hogy magukhoz a hölgyekhez fordult. Tőlük ezután azt a meglepő választ kapta: „Teljesen felesleges, hogy kész ruhát rendeljünk, mert mindannyian „A Bazár” divatlapot járattuk, ebben néhány filléért megkapjuk a legelegánsabb ruha szabását és mi magunk elkészíthetjük a ruhát. Ilyen módon 200 korona helyett ugyanaz a ruha 60—70 koronába kerül. Ennek a pompás divatlapnak ezer meg ezer dívatképe, kézmunkája és gyermekruha dívatképp van, továbbá a szépségápolás, a cukrászat, a méhészet, a főzés-sütés és a háztartás minden néven nevezendő ágában a legértékesebb tanácsokkal szolgál, amellet pompás regényeket és elbeszéléseket is közöl. Feltűnő, hogy a múlt évben 95.000 szabást rendeltek „A Bazár” előfizetői és száz meg száz nő elismerőlevelet küldött, hogy a szabás után készült ruhák milyen kitűnően sikerültek. „A Bazár” előfizetési ára egy fél évre 6 korona és minden előfizető 10 kötet pompás angolvaszon díszkötésű regényt kap teljesen ingyen. Ha nem ismerne ezt a pompás divatlapot, kérjen belőle mutatványszámat a kiadóhivataltól, mely Budapest, VII., Dohány-utca 16. szám alatt van.

SPORT.

( ) Turfhierek. A Rákosi díj fogadási listáján alapos változás észlelhető az utóbbi napokban. Előbb *Palóczkirály* oddsa rövidült 8-ra, míg a mai nap folyamán *Méillon* iránt volt nagyobb érdeklődés, különösen a bécsi fogadó-irodáknak. — Az a hír hallatszott ma *Dezentor*-ról, hogy tulajdonosa bánatot jelentett érte a Nagy alagiban. A hír még egyelőre megerősítésre szorul. — *Rosalie* nem fog indulni a Rákosiban, hanem frissen lesz tartva a Nagy alagira. — A Mautner-istállóból az alagi ekkversényekre öt ló lesz leküldve. — *Curly*, *Xylogan*, *Pierre de Lune* fognak résztvenni Herberthől az alagi zászlók közti versenyekben. — *Jehuda* törölve lett a Rákosi díjból. — *Dsidis* okvetlen startolni fog a Rákosi díjban; lovasa *Klimscha* lesz. — Mravik két lovat nyergel fel a Rákosira: *Konferenzler-t* és *Tihmér-t*. A *Przedswit* favoritja még mindig *Big Pardon*. 8-as kurzussal, utána *Javor* következik 10:1-hez, *Fedelem* pedig 12:1-hez kapható.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

KÖZGAZDASÁG.

A pénzügyi piacokról. Utolsó előtt állunk, ami a pénzügyi piacokon érezteti is hatását. Különösen a jegybankot veszik nagy mértékben igénybe, ahova nap-után tömegesebbek a benyújtások. Az Osztrák-Magyar Bank utolsó kimutatásában még 137 millió korona volt az adómentes bankjegytartalék, amely azonban lényegesen apad a nagy benyújtások miatt. Külföldi pénzájlat nem jelentkezik, ami feszültté teszi a helyzetet. A magánkamatláb minden piacon emelkedik, így Berlinben ma 4% százalékos volt a napi pénz ára. Nálunk még ennél is drágább a pénz. Utolsó pénz 5% százalékos, sőt még valamivel a bankráta fölött is áll. Vidéki intézetek visszeszámitolásért 5%—6 százalékos fizetnek fővárosi intézeteknek. A deviza-piacon változatlanul magasak az árfolyamok. Francia és német ércváltók 10—12 fillérral állanak pari fölött, míg a londoni váltó még mindig 241 koronás árfolyam körül van.

Földes Béla előadása. A Magyar Közgazdasági Társaság ma délután felolvasó ülést tartott, amelynek előadója Földes Béla egyetemi tanár, orsz. képviselő volt. Az ülésen igen nagy és élénk közönség jelent meg. Földes Béla egyetemi tanár érdekes előadásában az államvasutak aktuális kérdéseivel foglalkozott. Előadásának elején kifejtette, hogy Magyarország a kontinens államai közül az első között tért át az államvasuti rendszerre, ami az önálló gazdasági politikának egyik legfontosabb biztosítéka. Évek óta azonban ezen a hatalmas szervezeten számos káros tünet mutatkozik. Pénzügyi, de főképpen közgazdasági tekintetben számos jogosult panasz merült fel ellene, aminek főoka abban keresendő, hogy a vasutat, figyelmen kívül hagyva annak a gazdasági élettel való kapcsolatát, olyan mechanizmusnak tekintették, amely minden ruganyosság nélkül bizonyos intézményekben és berendezésekben megmerevedik, ahelyett, hogy a változó konjunkturákhoz alkalmazkodna. Az államvasutak pénzügyi helyzetét évről-évre fokozatosan súlyosbodók. Ezzel a jelenséggel szemben teljesen jogosult az a törekvés, hogy az államvasutak fejlődéséhez emeltessek. E törekvés jogosultságának elismerése mellett azonban figyelembe kell venni, hogy a tökéletesen részét már is törlesztési kellett volna, vagy pedig a törlesztés helyett az üzleti bevételekből kellett volna a hálózatnak a természetes értékcsökkenés és elhasználás folytatásához szükséges új felszerelést s a többi eszközölni — Szükségét látja a magyar államvasutakról egy tisztán üzleti mérleg felállítását, amelybe mind azokat a tételeket fel kellene venni a bevételek közé, amelyekről az államvasutak magasabb állami ördekből lemondanak, illetve amelyeket ingyen teljesítenek. Ide tartoznak a postakiszorítás, a hadügyi kormány, az iparfejlesztés, stb. érdekében teljesített szolgálatok. Nálunk a díjmentes áruk az egész forgalomnak csaknem 20 százaléka teszik. Ezeket a kiadásokat a szállítóközösségre áthárítani nem látszik egészen méltányosnak. Részletesen ismertette az előadó a kereskedelemügyi miniszter által bejelentett tarifamehelyesítést és annak várható hatását a személy- és áruforgalomra nézve. Az előadás további része a vasuti forgalmi bajok kérdésével foglalkozott, ami közgazdasági életünk egyik legnagyobb veszedelemének nőtt ki magát. Az organikus bajokhoz tartozik azonban a tehervozás csekély száma és még inkább csekély kihasználása, ami oly aránytalanságot eredményez, hogy míg nálunk 54.000, addig Ausztriában 115.000 tonna kilométer jutott átlagban egy kocsióra. Hivatkozott az előadó a tökéletesen állomási berendezésekre, a kettős és a rendező pályák csekély számára és kiemelte, hogy a személyzet kérdése is belejár a vasuti szolgálat hiányos ellátásába. Az érdekes előadásért Láng Lajos v. b. t. t. elnök mondott köszönetet és bejelentette, hogy a társaság az előadó által megpendített eszmékkel még egy további vitauülés során is fog foglalkozni.

A brüsszeli cukorkonvenzió. A brüsszeli cukortárgyalások folytatását a németek magatartása miatt ismét el kellett halasztani. Az Oroszországnak adandó többlet fölösztása a jelenlegi tárgyalások akadályai. Az a 250.000 tonna, amit a cukorkonferencia mint kiviteli többletet hajlandó Oroszországnak megadni, annak időbeli fölcsztása ellen van Németországnak elvi kifogása. A 100.000 tonnát ugyanis az egyezmény úgy akarja Oroszországnak megadni, hogy 1912—13. évtől kezdve emelkedjék a kontingens, míg Németország csak úgy hajlandó a többlet hozzájárulni, ha csak 1913—14. évben emelkedik először Orosz-

száz kiviteli többlete. Ez azonban korántsem lehet olyan akadály, mely fölbontaná az egyezményt.

Az Iparegyesületről. Az Országos Iparegyesület végrehajtó-bizottsága tegnap délelőtt Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnökelete alatt ülést tartott, amelyen Gelléri Mór igazgató bejelentette, hogy József főherceg főudvarmesterei hivatala köszönetét fejezte ki az egyesületnek a magas védnök felgyógyulása alkalmából küldött szelvények-ekívánatokért. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy az iparosok tájékoztatása céljából a nők éjjeli munkájáról szóló törvényhez népszerűen írott gyakorlati kommentárt készített. A kommentár megírásával a bizottság Dóczy Sámuel egyesületi ügyészt bízta meg. Elhatározta a végrehajtó-bizottság, hogy felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben javasolni fogja, hogy a különböző hatóságoknál letétbe helyezendő kauciókat a postatakarékpénztárnál is deponálni lehessen és hogy ez átutalások útján az idegen államokban letendő kauciókra is alkalmaztassék. Hasonlóan elhatározta a bizottság a Portugáliával kötendő vám- és kereskedelmi szerződés, illetve az ideiglenesen életbeléptetendő legtöbb kedvezményi szerződés megszüntetését. A budapesti nőruhakészítő-ipartestület közölte, hogy március 10-től kezdődőleg szegéd- és inas munka-kiallítás rendezéséhez az egyesület támogatását kérte. A végrehajtó-bizottság a kiállítás céljaira egy ezüst és két bronzéremet adományozott. Foglalkozott még a végrehajtó-bizottság több állami támogatás iránti kérelem ügyével és intézkedett a megfelelő szakvélemények beszerzéséről. Több belső jellegű ügy lefolyása után az ülés véget ért.

Az olasz életbiztosítási monopólium tárgyalása. Az olasz parlament hozzáfogott ahhoz a fontos gazdasági javaslat tárgyalásához, mely monopólizálni fogja az életbiztosítást. Különböző módosításokat ejtettek az eredeti javaslaton, mert a javaslat eredeti tervezete erőlyes hangokat váltott ki a biztosító társaságok köréből. Ezek a változtatások nem érintik a javaslat lényegét, csupán elősegítik a biztosító társaságok üzleteinek csöndes lebonyolítását. A módosítások lényege az, hogy az életbiztosító társaságok legfőbb tíz éven át köthetnek üzleteket, azontul működésük Olaszországban megszűnik.

A zálogházak előzetes kamatpolitikája. Érdekes és jelentős döntést hozott a minap a Kuria egy régóta vajdó aradi pörös ügyben. Konkrét följelentésből érkező céllal indult meg a eljárás aziránt, hogy a zálogházak mennyi időre szabad előzetesen levonni a kamatot a kölcsönösszeg után. Két elsőfokú ítélettel szemben a Kuria úgy döntött, hogy előre csak egyhónapi kamatot vonhat le a zálogkölcsönöz. A döntés annyival inkább fontos, mert a legtöbb vidéki zálogházban a háromhónapi előzetes kamatlevonást gyakorolják. A peres ügy részleteit — aradi jelentés szerint — a következőkben ismertetjük: A múlt év elején az aradi rendőrség följelentést tett a járásbírósnak, hogy az Aradi Ipar- és Népbank kézzizálog-kölcsön osztályánál az egy hónappal hosszabb időtartamra, rendszerint három hónapra, elzálogosított ingóságokra adott kölcsön tizenkét százalékos kamattal az elzálogosított egész tartamára előzetesen levonják. A följelentés okfejtése szerint ezzel a kézzizálog-kölcsön ügyetről szóló törvénybe ütköző kifogást követnek el, mert a lejárat előtt kiváltott ingóságok után nem térítik vissza a kamat megfelelő hányadát. A járásbírósg végzésében megtagadta a bünvádi eljárásnak hivatalból leendő megindítását azaz, hogy az idézett törvény 11. szakasza csak arról intézkedik, hogy az egy hónappal hosszabb időre történt elzálogosításnál napokra számítsák a kamatot. Arról azonban, hogy az előre levont kamatból visszatérítsenek valamit, a törvény nem intézkedik. Az aradi törvényszék másodfokban is meg erősítette a járásbírósg végzését. Az ügy iratai ezután a Kuriahoz jutottak, amelynek egyik tanácsa kimondta, hogy úgy az aradi járásbírósg, mint az aradi törvényszék megsértették a törvényt, amikor a bünvádi eljárás megindítását megtagadták. A Kuria együtt értelmezi a kézzizálog-kölcsönről szóló törvény 11-ik és 13-ik szakaszát és az egybevetésből azt állapította meg, hogy egy hónapon túl sohasem lehet több kamatot számítani, mint ahány napig az elzálogosítás tényleg tartott, amennyiben tehát a kamatot előre levonták, a megfelelő részt vissza kell téríteni. Időközben azonban elévült a följelentés, úgy, hogy az Aradi Ipar- és Népbank ellen most már nem indíthatják meg a bünvádi eljárást. És éppen az elévülésre való tekintettel, hangsúlyozta a Kuria határozatában azt, hogy a két elsőfokú hatóság a törvényt megsértette.

A Hungária Egyesült Gőzmalmok Részvénytársaságnak ma Barcza Károly elnöklésével tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság 1911. évi szelvénye e hó 29-től kezdve a Magyar Általános Hitelbanknál 16 koronával váltassék be. A közgyűlés Sándor Pál országgyűlési képviselőt az közgyűlés Sándor Pál országgyűlési képviselőt az zottságba új tagokul megválasztották Leyrer Emil és Freund Miklóst.

A barászati szakoktatás reformja. A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének irodalmi szakosztálya Istvánffy Gyula elnöklésével tartott ülésén a szőlészeti és borászati szakoktatás reform-tervezetével foglalkoztak. Czineer Nándor, Löherer Andor és Szepessy József felszólalása után a tervezet bevezető indoklásának elkészítését Drucker Jenő kir. tanácsos, igazgatóra bízta és elhatározta, hogy az indoklás befejezése után ismét napirendre tűzi a tárgyat. A

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

magyar szőlőművelés történetének megírására egy pályamunkaterv érkezett be. Erre való tekintettel, újabb pályázatot írnak ki és a munka jelentőségével arányban a pályadíjat 3000 koronára emelik fel. Végül a tavasz folyamán rendezendő szőlészeti és borászati előadások programját állapították meg.

A munkásbiztosítás revíziója. Pozsonyból jelentik: A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta teljes ülését Sendlein János elnökelével, amelyen elhatározta, hogy megszünteti a munkásbiztosítási törvény revízióját és az új ipartörvény megalkotását. A kamara kimondta, hogy az országos pénzügyi kamara létesítésére irányuló mozgalmat határozottan ellenzi, mert a vidék finansziális élete ettől előnyöket nem várhat.

Vadász-cselédek. Több oldalon felmerült kétségek eloszlatása végett a földművelésügyi miniszter a belügy- és pénzügyminiszterekkel egyetértőleg elrendelte, hogy a vadászterületek őrzetere és a vadállomány gondozására felfogadott egyének közül a fegyveradóról és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. cz. 6. szakaszának b) pontja alá tartozóknak, tehát vadász-cselédeknek csak oly egyének tekinthetők, kik a régebben kiadott 1893. évi 40.086. számú utasítás szerinti vadóri vizsgát letették. Ezzel kapcsolatban rendelj a miniszter, hogy azok a vadászati alkalmazottak, kik a vadóri vizsgát letették, ennélfogva cselédeknek nem tekinthetők, szolgálatba lépésük alkalmával a vadászatról szóló 1883. évi XX. t. cz. 41. szakasza rendelkezéseinek figyelembe vétele mellett hatóságilag felelőseknek minnek megtörténte e törvényszakasz c) pontja értelmében részükre kiszolgáltatandó hivatalos bizonyítványban kifejezendő. Amennyiben pedig oly vadászati alkalmazottak lennének szolgálatban, akik — noha nem vadász-cselédek — ezidőszent még nincsenek felelősek, utasítom, hogy azoknak az illetékes hatóság által leendő felelőskéréséről haladéktalanul gondoskodják. Jelen rendelet hatálya nem terjed ki azon vadász-cselédekre vagy vadászati alkalmazottakra, akik már a jelen rendelet keltét megelőző időben lettek felelősketve, jöllehet a vadóri vizsgát eddigleg esetleg le sem tették. Ezen rendelet életbeléptetése előtt felelősketett vadórok részére a vadóri jelvény viselése ezentul szintén kötelező, miért is gondoskodni kell arról, hogy az érdekeltek (vadászterülettulajdonosok) megfelelőleg értesítsenek és hogy a vadóri jelvények részébe is kiadassanak. A vadóri jelvényt jogosulatlanul viselni tilos. A vadóri jelvények a m. kir. adóhivataloknak megfelelő számban szétosztattak és azok a jelvények az eskübizonyítványokkal felruházott vadóroknak darabonként 1 korona vételár ellenében adatkant ki.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői végzetlet jelenti, hogy Weisz Testvérek Szombathely, Zajka Gyula Sátoraljaújhely és Kertész Gusztáv Kiskunlacsháza fizetésektelenségek.

Egybehívott közgyűlések.

Február 29. Hazai bank r. t. (rendk. kgy. tőkeemel.)
Március 2. Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. (r. k.)
Magyar Általános Takarékpénztár r. t. (r. k. tőkeemel.)
Magyar Fakereskedők Hitelintézete r. t. (rendk. kgy. tőkeemel.)
Magyar Jég- és Viszontbiztosító r. t. (r. k.)
Március 11. Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank r. t. (r. k.)
Első Magyar Iparbank (r. k.)
Március 19. Magyar Általános Hitelbank r. t. (r. k.)

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS,

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSZE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 28.

A készáru piacra ma kedvtelen volt a hangulat. Kielegítő kínálattal szemben a malmok kezdetben nagyon tartózkodók voltak, jóformán semmit sem akartak vásárolni és rossz árakat ígértek, amiért aztán igen nehézkesen indult meg a forgalom, amely különben később sem igen tudott megélni, noha az árubirtokosok nagy hajlandóságot mutattak az eladásra. Mindössze mintegy 15.000 q búzát lehetett ma elhelyezni, részben alig tartott, részben pedig 2 $\frac{1}{2}$ fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár azonban 12.20 korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.92 $\frac{1}{2}$ korona 78 kilós felsőmagyarországi búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 5 fillérrel olcsóbb, a zab változatlan, a tengeri csendes. Forgalmába került 200 q rozs 10.32 $\frac{1}{2}$ koronás áron, 300 q zab 9.80—10.42 $\frac{1}{2}$ koronás árakon és 200 q tengeri 9.30 koronás áron kocsira rakva. A határidőpiacon a szép és enyhe tavaszias idő miatt, mindjárt megnyitáskor kedvtelenül, de azért mégis körülbelül a tegnapi zárlat jegyzésével indult meg a mai üzlet. A forgalom folyamán nyugodt volt a hangulat, mi mellett a kenyérmagvak árai csak néhány fillér keretén belül ingadoztak. A takarmányezik azonban ma kifejezetten lanya irányt követett, úgy a tengeri, valamint a zab, különösen pedig emez utóbbi cikkek igen sűrűn voltak kínálva, minek folytán lényegesen csökkentek. Az áprilisi buza 11.77 koronán, az októberi buza 10.97 koronán indult, az előbbi cikkek 11.73-ig gyöngült és 11.74 koronán zárult, az utóbbi pedig 10.93-ig gyöngült és zárlatkor 10.94 koronán maradt. Az áprilisi rozs 10.53 koronán indulva, előbb 10.55 koronára javult, aztán 10.48-ig gyöngült és 10.49 koronán zárult. Az áprilisi zab mindjárt megnyitáskor 3 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 10.16 koronán indult, 10.09-ig tovább csökkent és zárlatkor így is maradt. A májusi tengeri 8.86 koronán indulva, 8.78-ig csökkent, aztán 8.83-ra javult és zárlatkor 8.80 koronán maradt. A tegnapi zárlat-hoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, az októberi buza 4 fillérrel, az áprilisi rozs 6 fillérrel, az októberi rozs 6 fillérrel, az áprilisi zab 10 fillérrel, az októberi zab 5 fillérrel, a májusi tengeri 7 fillérrel hanyatlott.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ-

Kező volt:		Kilós ára 100 kg.		Kilós ára 100 kg.	
Buza	75	79	23.65—23.90	80	23.75—24.10
Tiszavidéki	76	81	23.95—24.20	82	—
„	77	81	23.95—24.20	82	—
„	78	82	—	82	—
Fejérmegyei	75	79	23.50—23.80	80	23.65—23.90
„	76	80	23.65—23.90	81	23.75—24.10
„	77	81	23.75—24.10	82	—
„	78	82	—	82	—
Festvidéki	75	79	23.50—23.80	80	23.65—23.90
„	76	80	23.65—23.90	81	23.80—24.10
„	77	81	23.80—24.10	82	—
„	78	82	—	82	—
Bánsági	75	79	23.50—23.80	80	23.65—23.90
„	76	80	23.75—24.10	81	—
„	77	81	—	82	—
„	78	82	—	82	—
Bácskai	75	79	23.65—23.90	80	23.75—24.10
„	76	80	23.75—24.10	81	—
„	77	81	—	82	—
„	78	82	—	82	—
Rozs I. rendű uj	—	—	20.90—21.10	—	—
„ középminőségű uj	—	—	20.60—20.80	—	—
Árpa takarmány I. rendű	—	—	20.00—20.60	—	—
„ II.	—	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	20.80—21.10	—	—
„ II.	—	—	20.20—20.60	—	—
Tengeri belföldi uj	—	—	18.30—18.60	—	—
„ ó	—	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—	—

Kötött:

Buza: Tiszavidéki: 100 q 81 k 24.40 K, 500 q 81 k 24.— K, 300 q 80 k 24.28 K, 500 q 80 k 24.15 K.

Fejérmegyei: 200 q 81 k 24.20 K, 200 q 80 k 24.15 K, 3000 q 79.5 k 24.15 K, 100 q 79 k 23.95 K, 100 q 79 k 24.— K.

Pestvidéki: 200 q 80 k 24.10 K, 100 q 80 k 24.15 K, 100 q 79 k 24.— K, 100 q 80 k 23.90 K, 100 q 79 k 23.90 K.

Felsőmagyarországi: 100 q 80.5 k 24.20 K, 150 q 79.5 k 23.95 K, 100 q 79 k 23.95 K, 400 q 78 k 23.85 K.

Tolnai: 100 q 80 k 24.10 K.

Raktári: 4000 q 78.3 k 23.90 K.

Rozs: 200 q 20.65 K kp. p.

Tengeri: 200 q 18.60 K kp. p.

Zab: 100 q 20.95 K kp. p., 100 q 20.20 K keverékes, 100 q 19.60 K hibás.

Árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötött:

Déllelőtt:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.

Buza 1912 áprilisra	23.54—56—46—54—50
Májusi buza	23.40—26—32—26
Buza októberre	21.94—86—94—88
Rozs áprilisra	21.06—10—2.98—21.04—20.96
Rozs októberre	18.44—32—38—30
Zab áprilisra	20.32—18—24—18
Zab októberre	16.96—82—90—86
Tengeri 1912 májusra	17.72—74—56—66—60
Tengeri júliusra	17.50—12—34—40—34
Tengeri augusztusra	17.44—28
Káposztarepeze augusztusra	—

7 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	23.48—23.50
Buza májusra	23.28—23.30
Buza októberre	21.88—21.90
Áprilisi rozs	20.98—21.—
Rozs októberre	18.30—18.32
Zab áprilisra	20.18—20.10
Zab októberre	16.86—16.88
Tengeri 1912 májusra	17.60—17.62
Tengeri júliusra	17.34—17.36
Káposztarepeze augusztusra	—

Budapesti gabonaforgalom.

1912. február 26 től 1912. február 27-ig.

Erkezett Elszállított

m é t e r m á z s a

Buza	215 85	—
Rozs	1368	2913
Árpa	604	2342
Zab	5848	7924
Tengeri	1423	1448
Liszt	104	9268
Órpa	200	1392

Értéktőzsde.

A mai üzlet iránya elejétől végig szilárd volt, amit a javult külföldi jelentésnek és a bécsi piac mai intenzív hozmozgalmának köszönhetnek. A nemzetközi piac értékei emelkedtek, kiváltképen az államvasutrérszvény, a zárlat szilárd volt. A helyi piac értékei is kivétel nélkül a tegnapihoz jóval drágábban voltak keresettek. A készáru piacon a hazai takarékrészvény 200 koronával, a salgótarjáni, az esztergom-szászvári, a Nasiczi tannin 5—6 koronával drágábban mert el, csak az Agrárbank olcsóbbodott valamivel, kelt többen az új kibocsátás miatt realizáltak. A zárlat szilárd és élénk volt. A déli tőzsde iránya szilárd, megnyitás után elgyöngült. A nemzetközi piac értékei csekély forgalom mellett lemorzsolódtak. A helyi piacon is sorban csökkentek az értékek. A készáru piacon alig volt változás. A valuta és ércz-váltó változatlan. A sorsjegypiac tartott, de üzletelen. A zárlat nyugodt maradt.

Előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitel 657.25—658.50, Magyar hitel 809—871.25, Osztrák-magyar államvasut 740.50—744.50, Jelzálogbank 501.75—503.50, Lezámitolóbank 579.50, Rimamurányi 716—719, Közúti vasut 814.50—817.50, Hazai bank 315.75—316, Magyar bank 719—720.25, Me:kur 305, Hazai takarékné 17.930—18.050, Esztergom-szászvári 327—328, Általános kőszén 910—912, Salgótarjáni 745—747, Fegyvergyár 338, Sertéshizláló 730, Nasiczi tannin 810—820, Vasúti forgalmi 474—474.50, Főbus 248—249, Agrárbank 548—551.

Déltőzsdén kötöttek: Osztrák hitel 658.25—657.75, Magyar hitel 870.75—871.75, Osztrák-magyar államvasut 743—744.25, Jelzálogbank 502.50, Lezámitolóbank 579, Rimamurányi 718—719, Közúti vasut 816.50—815.75, Városi vasut 434—435, Hazai bank 315.50, Magyar bank 719—720, Salgótarjáni 745, Esztergom-szászvári 237, Nasiczi tannin 805—813, Hazai sorsjegy 126—127 K.

LEGALKALMASABB AJÁNDÉK!

Legújabb divatu amerikai estély czipőink. Legizlésebb kivitelű és elsőrendű minőségű férfi-, női és gyermekczipőink

Igen tartós sport- és vadász-czipőink.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

uj czipőáruházunk a királyi bérpalotában IV., Kigyó-tér I. szám.

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

ÜZLETEK: Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz. Budapest, VII., Erzsébet-körut 42.

Kérje képes árjegyzékünket.

Kérje képes árjegyzékünket.

Az utóévi iránya a bécsi vaspiac újabb hausse-mozgásra következtében igen szilárd volt. A Rimamurányi részvény élénk kereslet mellett 6 koronával emelkedett, a többi érték is drágább áron zárult. Következett: Magyar hitelrészvény 871.50, Rimamurányi 719-274.50, Államvasút 744, Magyar bank 721.50, Agrár-bank 459.

Bécsi gabonafőzsde.

Bécs, február 28. (Saját tudósítónktól.) Teljesen jelentéktelen forgalom mellett az irányzat bágyadt volt, buza és zab 10 fillérrel, rozs és tengeri 5 fillérrel gyengült, árpa tartott.

Jegyzetelt buza: Tiszavidéki 12.60-12.95, bánáti és bacsikai 12.40-12.70, mosoni és győri 11.95-12.35, felsőmagyarországi 11.90-12.35, délivasuti 11.90-12.25, marchfeldi 11.75-12.

Rozs: Felsőmagyarországi 10.90-11.10, csepeli 10.80-10.95, pestmegyeri 10.95-11.15, délivasuti 10.80-10.95, kátféle magyarországi 10.80-10.95, marchfeldi 10.85-11.10.

Árpa: Morvaországi 10.35-10.80, marchfeldi 10.25-10.50, bécsvidéki 10.20-10.50, felsőmagyarországi 9.85-10.75, mosoni 9.75-10.25, délivasuti 9.75-10.50, malátá 10-10.25, takarmány 9.65-9.70.

Magyar tengeri 9.85-10.10, Cinquantin 10.40-10.80 K.

Magyar zab: válogatott 11-11.35, elsőrendű 10.90-11.15, közepes 10.60-10.95, alsóausztriai 10.80-11.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 28. (Magyar értékek zárlata), 4 százalékos arany-járadék 110, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 294, Magyar hitelbank részvény 870, Magyar lezártitól és váltó részvény 578, Rimamurányi 718.25, Magyar cukoripar, Adria hajózási részvénytársaság, Magyar koronajáradék 89.85, 4 százalékos magyar földterem. kötvény 90.70 Magyar nyerem-kölcs. sorsjegye, Kassa-Oderbergi Vasutárs. Magyar jelzálogbank 501, Magy. kereskedelmi bank.

Bécs, február 28. (Osztárértékek zárlata), 4.2 százalékos papír-járadék 89.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.05, 1860-as sorsjegy 15.76, Osztrák hitel sorsjegye, Angol osztrák bankrészvény 340.75, Bécsi Bankvein 549.90 Osztrák-magyar bank 19.70, Déli vasút 107.75, Dunagőzhajózási r.t. 11.57 Dohány részv. 336.50, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bank 117.68, Osztr. Lloyd 548, 4.2 sz. ezüst jár. 89.75-93.30 Osztr. koronajáradék 90, 1864-es sorsj. Osztrák hitelintézeti részvény 657.25, Union-Bank 632.

Osztrák Länderbank 550.10, Osztrák-magyar államvasút 143.50, Elbe völgyi vasút, Alpesi részvény 943.52 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.95 Lipótköhl 636, Török sorsjegy 247.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 28. Zárlat. (Saját tudósítónktól Zárlatkor jegyzetelt: 4.2 százalékos osztrák papír-járadék 4 százalékos osztrák aranyjáradék 96.75, osztr. hitelrészvény 206.65 Déli vasút, orosz bankjegyek 216.20, 4 százalékos új orosz kölcsön 90.75, Discontó Commandit 189, Dinamitruszt 188.30, Harpeni 191.50 Unifikált török járadék 91.15, 4.2 százalékos ezüst jár 89.80, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.10, Magya koronajáradék 89.75, Osztrák-magyar államvasút Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék, Ált. villamos-sági Edison 258.50, Gelsenkirchoni 198.25, Lauraköhl 175.40.

Frankfurt, február 24. Zárlat. 4.20% papír-járadék 4.2 százalékos osztr. ar-jár. 96.85 Magy. ar-jár. 92.20 Osztr. hitelit. részv. 207, Osztrák-magyar államvasút 156.25 Északnyugati vasút, Bustfleh radi vasút, Londoni váltóár 204.45, Bécsi Bank vein 138.75 Villamos részvény, 3 százalékos magyar aranykölcsön 75, 4.2 százalékos ezüstjáradék 93, Osztrák koronajáradék 89.90, Magyar koronajáradék 89.70 Osztrák-magyar bank 141.10 Déli vasút részvény 181/8, Elbe völgyi vasút, Bécsi váltóár 138.75, Párisi váltóár 81.68, Union bankrészv.

Hamburg, február 28. (Zárlat), 4.2 százalékos ezüst járadék 93, 1860. sorsjegy 180, Déli vasút 17.85 4 százalékos aranyjáradék 97.30, Osztrák hitelrészvény 07, Osztrák-magyar államvasút, Olasz járadék 98.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.

London, február 28. Angol consol 78.11/16

Páris, február 28. (Zárlat), 3 százalékos francia járadék 94.67, Osztr. aranyjáradék 99, Magyar arany járadék 94.65, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 509, 3/4 százalékos Olasz járadék 97.90 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 273, 5 százalékos marokkói járadék 530, 4 százalékos 1890. román köles 97.50 4 százalékos amori. románjár. 1905, 5 százalékos orosz járadék 106.35 4 es fél százalékos 1909. orosz járadék 101, 4 százalékos spanyol jár. 95.90 4 százalékos unifikált török jár. 91.85 Török sorsjegy 208, Török dohányrészvény 263, Osztrák földhitelintézet 14.20 Osztrák Länderbank 601, Magyar jelzálogbank, Banque de Paris 17.60, Banque Ottomane 684, Osztrák-magyar államvasút, Déli vasút 114, Meridionalvasút 594, Hartman gépgyár 808, Rio Tinto 17.82, Sucerie d'Égypte 77, Tula 508, Urkányi Kőszén 181, Charterred 33.75, De Beers 500, East Rand 63.75, Jagersfontein 513.50 Trans. Land Compan 37.25 Váltó Amsterdam (rövid) 203.75, Váltó német piacokra (rövid) 123.31, Váltó Bécsre (rövid

104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 7/16 Olasz arany váltó (rövid) 13/16 Váltó Svájcra (rövid) 5/16 Csekk Londonra 25.24 Magánkamatláb 3.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés

Table with columns: Milyen időre?, Nyers, Finomított. Rows include Azonnali és folyó havi szállításra, Február-májusra, Február-augusztusra, Február-decemberre, Irányzat: Szilárd, Bécsi nyersszeszjegyzés, Prágai, Lemberg.

Buzakorpa.

Table with columns: Finom korpa azonnali szállításra, 1912. február, Durva korpa azonnali szállításra, 1912. február, február-májusra.

Zsiradékok.

Table with columns: Disznózsír budapesti, vidéki, Szalonna, Városi 4 drbos, 3.

Budapesti értéktőzsde

Main financial table with columns: Mai záró ár, Pénz, Áru, Oszt. az utolsó üz. évről, Készv. nyitk száma, Befizetés részv. skint, Mai záró ár-folyam, Pénz, Áru, Oszt. az utolsó üz. évről, Készv. nyitk száma, Befizetés részv. skint, Mai záró ár-folyam, Pénz, Áru. Rows include Államadósság, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gézmalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Közeledési vállalatok.

Kőbányai sertésvásár.

Február 28. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (párunkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 148 fillér. Fialat közép (párunkint 251—320 klg.-ig terjedő súlyban) 150—152 fillér. Közép (párunkint 240—280 klg.) 152—156 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi február 26. napján volt készlet 20532 drb. — 1912. február 27-én felhajtott 701 drb. — 1912. február 27-én elszállított 62 drb. — 1912. február 28. napjára maradt készletben 21171 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: kellemesebb.

Sertéskonzumvásári jelentés

(A székesfehérvári állatvásár és közbiztonsági igazgatóságától.) Február 28. Előző napi eladatlan maradvány 408 drb sertés, 10 drb süldő. Pótfelhajtás 103 drb sertés. Mai felhajtás 821 drb sertés, 55 drb süldő. Összesen 1332 drb sertés, 65 drb süldő. Eladatott 1055 drb sertés, 10 drb süldő. Mai maradvány 277 drb sertés, 55 drb süldő.

Árjegyzés. Zsirsértés. Öreg I. rendű 350 klg. felül ételsúlylevonással 134—138 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. ételsúlylevonással 138 fillér. Öreg súlyú ételsúlylevonással 128 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 136—152 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig ételsúlylevonással 140—158 fillér. Fialat könnyű 220 klg.-ig ételsúlylevonással 150—164 fillér. Huszértés nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 130—136 fillér. Huszértés könnyű 140—300 klg.-ig ételsúlylevonással 144—164 fillér. Süldő belföldi elősúlyban 112 fillér. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 28. —

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági műszaki tisztviselői létszámában Schick Emil műszaki tanácsosi címmel és jelleggel felruházott kir. főmérnököt kir. műszaki tanácsossá, Becker Ádám kir. főmérnököt címmel, és jelleggel felruházott kir. mérnököt kir. főmérnöké, Safary László és Nagy Antal fizetéstelen kir. segédmérnököt pedig kir. segédmérnöké, dr. Desseffy Aladár fűrdőorvost a IX. fizetési osztályba fűrdőorvossá, gróf Haller Pál ideiglenes minőségű fizetéstelen fűrdőorvondokot, II.

A NAGY NAP.

— REGÉNY EGY KÖTETBEN. —

Írta: JEAN DE CARRE.

52
Levelet a király elé eljuttatni, az udvaroncok tudtán kívül, anélkül, hogy önmagát elárulná, ez semmi sem volt neki, aki már két esztendő óta volt a királyné udvarhölgye és megszokta a szabad járás-kelést a palotában. De remegett lépésének a következményei miatt. Előre látta ezeket a következményeket; tudta, hogy mik lesznek azok; a király haragja, megbüntetése a királynénak Godoi kegyvesztettsége és talán örökös neheztelése IV. Károlynak a fiával szemben, akinek büniül fogta felróni, hogy jelentésével mindenkorra megzavarta nyugalomát. És aztán azt is kérdezte magától, hogy Ferdinánd nehezteléseinek eszközéül szerződve, nem követ-e el hálátlanságot a királyné iránt. IV. Károly nejtől csakis jó-téteményben részesült. Hogy a legelső emlékét felidézhesse, vissza kellett tekintenie zsenge korára, abba az időbe, amelyben anyját elvesztette, úgy látszott, hogy meg lesz fosztva attól az erősítő gyöngédségtől, amelylyel egyedül az anyák tudják gyermekeiket elhalmozni és amely épp oly szükséges a fiatal lelkeknek, mint a napfény a növényeknek. A királyné akkor pártfogásába fogadta. Elhelyezte Madrid egyik zárdájában, ahol a nemes leányokat nevelték és ahol ő nem szünt meg bizonyítékait élvezni királyi jótevője szakadatlan gondosságának.

Mikor nagy lány lett, akkor a királyné udvarához hívta, udvarhölgyének nevezte ki. És még itt is Mária Lujza igyekezett elhunyt anyját helyettesíteni. Most pedig férjhez akarta adni és a legelőkelőbb spanyol urak között keresett számára férjet.

Ezek az emlékek tömegesen ujjaltak fel

Acsay Ferencz ideiglenes minőségű fűrdőpénztárnokot és Szelőzky Dezső fizetéstelen fűrdőorvondokot a X. fizetési osztályba fűrdőorvondokká;

a kereskedelemügyi miniszter Borbély Gábor budapesti lakost a szak tudósítók létszámába ideiglenes minőségű fizetés nélküli miniszteri segédfoglalmazóvá nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Turba Géza miavai járásbírói irnokot a privigei járásbíróhoz helyezte át;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Ettig Károlyt, a nógrádvármegyei tanfelügyelőséghez berendelt állami elemi iskolai tanítót a békésvármegyei tanfelügyelőséghez eddigi minőségében áthelyezte.

Népmagyarosítás. A belügyminiszter kiskoru Kohn Zsigmond, Margit, László és Imre győri lakosok Szegőre, Jakobovits Miksa miskolci lakos Molnárra, Krizsán Kálmán erdői lakos Kézaira, kiskoru Pankovics Péter, Pál, Károly, Veronika és Ferencz kulai lakosok Pálmaira, Wimmer Erzsébet budapesti lakos Murányira, kiskoru Timpauer Kálmán budapesti lakos Telekire, Kucsala György nyiregyházi lakos, valamint János nevű nagykoru és Mária nevű kiskoru gyermekei Kovácsra, kiskoru Klein József beremendi lakos Kisre, Vaisz Ernő és kiskoru Vaisz Elemér ópályi, illetve őfehértói lakosok Véghezlyre, kiskoru Morgenthál Béla budapesti lakos Dorozslaira, Kachstaedter Salamon kispesti lakos, valamint István és Jenő nevű kiskoru gyermekei Kovácsra és Grosz Hermann budapesti lakos családi nevének Gárdosra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Fraknón. Beszterecsenyben és Utezáson postamesteri állásra márczius 8-ig, a zágrábi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói állásra két hét alatt, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnál három hivatali állásra márczius 31-ig, a lipótszentmiklósi pénzügyigazgatóságnál és a marosújvári főbányahivatalnál számgyakornoki állásra 2 hét alatt, a zombori pénzügyigazgatóságnál végrehajtói állásra 14 nap alatt, a homoanai járásbírógnál hivatali állásra hat hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

Ékszer, ezüst, óra,

iparművészeti ujdonságok, egyházi művek gyári áron beszerezhetőek

Sárga János os. és kir. udv. szállítónál
Budapest, IV., Kigó-tér 5., Kolozsvár, Mátyás király-tér 13

Divatós óra-karpercek:
14 kar. únóm arany K 110.—
14 " bórziájjal " 88.—
Ezüst, bórziájjal " " 18.—
Acél, " " " " 14.—
Eredeti szabott gyári árak. Szabad megtekintés, vételekényszer nélkül. Képes árjegyzéköttingyen és bérmentve. — Vidékre választékok készséggel küldők.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánk időjárása tegnap is megtartotta változóan felhős és enyhe jellegét, ma reggelre pedig helyenkint élénk szél keletkezett. Csapadék az elmúlt 24 óra alatt a Dunántulnak és a Nagy-Alföld déli nagy részének kivételével mindenütt esett, nagyobb mennyiségben a mármarosai hegyek közt (10—20 mm.); Nagyváradról zivatart is jelentettek.

A hőmérséklet nappal az északi, meg keleti részeket kivéve 10 és 15 C fok között ingadozott; a maximum 18 C fok volt Czirkvenicán, a minimum pedig 1 C fok Botfalun.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz és enyhe idő várható.

Állomás	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Hőmérséklet és		Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
			hőmérséklet	erő			max.	min.
A-Szatóna	69.9	1.9	E	3	4	15	6	1
Ungvár	65.8	8.6	N	1	—	5	6	3
Késmárk	67.7	2.4	S	1	4	5	8	1
Losonc	62.2	8.0	NW	3	1	2	8	6
Ogyalla	68.2	8.8	NW	3	4	2	13	8
Budapest	68.5	9.0	W	4	3	1	14	9
Héreny	70.2	5.2	—	—	—	—	13	5
Keszthely	70.0	8.0	—	—	—	—	16	6
Pécs	70.7	7.8	W	1	4	—	18	6
Zágráb	70.9	7.9	ENE	2	1	—	15	3
Flume	70.8	6.7	—	—	—	—	17	7
Szeged	67.5	6.4	W	2	2	2	9	6
Temesvár	69.1	9.0	NW	1	4	—	11	6
Nagyvárad	69.3	5.1	SW	1	4	1	11	4
Kolozsvár	66.6	5.2	W	4	—	2	7	0
Nagyvárad	65.2	7.4	W	6	4	—	8	2
Szatmár	—	5.8	SW	0	4	8	5	5
Eger	—	6.2	N	4	1	1	7	4
Arvavárja	—	8.2	NW	3	4	10	6	1
Selmeczbánya	—	4.3	N	4	0	3	8	3
Komárom	—	7.9	NW	2	4	3	14	9
Magyser-Óvár	—	9.0	NW	2	4	—	13	7
Sopron	—	7.2	E	1	4	—	14	6
Eszék	—	4.4	SW	1	4	1	16	4
Czirkvenca	—	6.2	—	—	—	—	19	5
Debrecen	—	4.9	W	2	2	2	8	4
Kecskemét	—	7.2	—	—	—	—	18	7
Orosháza	—	7.9	NW	2	4	—	10	5
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—
Zombolya	—	6.7	W	2	4	—	12	4
Verscez	—	5.8	SW	2	4	1	12	5
Orsova	—	1.1	SW	3	4	—	13	0

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Marguerita agyában, megbénították erélyességét és ugyanabban a pillanatban, amelyben, hogy az infánsnak tessék, habozás nélkül határozta el magát komolyan, lelki-furdalásai is támadtak.

„A herezeg parancsát teljesítve bűnössé válsz a királynéval szemben“ mondta a lelkiismerete. De erre a figyelmeztetésre szíve ezt felelte: „Megigérted, meg kell tartanod. El fogod árulni Ferdinándnak beléd helyezett bizalmát?“

A két hang között, melyek belsejében beszéltek, nem tudta, hogy melyikre hallgasson, hol a hála szavának akart engedni, hol a szerelmének. Mert szerelmes volt a szerencsétlen; szerelmes királyának a fiába.

Kezdetben, amikor összekötöttésbe lépett vele, csakis az az érdeklődése vezette, melyet a trónörökös boldogtalansága, ügyének nagysága, panaszainak jogossága méltán megérdemelték. Azután, mivel szüntelenül látta, mialatt bizalmát igyekezett megnyerni, mialatt titkos találkákon beszélgetett vele, megszerette. Minthogy sokkal büszkébb volt, semhogy bevallja és mert donna Solhob, Hernáni tragikus szerelméhez hasonlóan, hitves nem lehetett, szerető pedig nem akart lenni, töle telhetőleg igyekezett, hogy semmit se áruljon el érzelmeiből az előtt, aki azokat előidézte, sőt még annak megtudására sem törekedett, hogy ha az infáns esetleg ismeri, viszonzóna-e érzelmeit.

De ez az önmegtartóztatás; távol attól, hogy lecsillapítsa, még növelte szenvedélyét s elég erőssé tette arra, hogy fölládozni akarja magát Ferdinándért, hogy szükség esetén meghaljon érte. A jelen pillanatig, a küzdelemnek, melyet önmagának vívott, csakis becsület, tiszta lelke volt a színhelye.

Egyetlen jellel sem árulta el annak fájdalmas mozzanatait. Eltitkolta gyötrelmét, mint ahogy mások eltitkolják a boldogságot és meg volt győződve, hogy a kötelesség és

a szerelem között mindig a kötelességnek tud majd engedelmessékedni.

De most a küzdelem új alakot vett fel. Azt kellett elhatároznia, hogy a szeretett infáns ügyének szolgálhatása miatt elárulja-e jótevőjét a királynénak. Mit fog eszelekedni? Ha megtartja a levelet, megsemmisíti, kijelenti Ferdinándnak, hogy nem akarja átadni a királynak vagy azt hiteti el vele, hogy kézbesítette, ezzel vét a szerelem ellen; de ha átadja, akkor vét a kötelesség ellen.

Erlöködött imádkozni, istenhez akart fohászolni, hogy oszlassa el szívében a homályosságot.

Pájdalom, az ima elkerülte ajkait és fájdalmas bizonytalanságát lassankint olyan levertség váltotta fel, mely képtelenné tette, hogy bármit is határozzon. Egyszerre új eszme fogamzott meg agyában; eleinte csak félénken csirázott, azután mind erősebben meggyökerezett és mint egy világitó fénysugár jelölte meg utját. Arra készítette, hogy menjen, boruljon a királyné lábai elé és gyónja meg neki az igazat. Erre az ördögi sugallatra egész lénye tiltakozással válaszolt. A királynénak adja át a királynak szánt levelet, lehetséges volt ennél barzastóbb valami? Ez volt az első fölkiáltása Castrogeria kisasszonynak. De daczára méltatlankodásának, föllázadásnak, a sugallat nem hallgatott el. Ellenállhatatlan kényszer hatalmával beszélt, parancsolóan, ugyszólván természetfölötti erővel készített. Teljesen megszüntette Margueritában a szabad elhatározási képességet, akaratát egy idegen akaratral helyettesítette, amelynek az ellentállás minden lehetőség nélkül játékkává, rab-szolgájává vált. És ez az akarat elhatározó volt. A fiatal lány föllállt s többé nem bírt tudtával eszelekedeteinek. Kilépett a kápolnából, végig haladt a palota hosszú folyosóin és egyenesen a királyné lakosztályába ment.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1912. február 29-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Előszór.

A nyugat leánya.

Dalmű 3 felvonásban. Szövegét írta: Gualfo Civinini és Carlo Zanghini. Zenéjét szerzte: Giacomo Puccini.

Személyek:

Minnie	Szamosi E.
Johnson Dick	Környei
Rance Jack (sheriff)	Boghese V.
Sonora	Mihályi
Trin	Déri
Sid	Várkonyi
Belle	arany- asok
Harry	Noy B.
Joe	Pichler
La. kens	Juhász
Happy	Dainoki
Vándorénekes	Adám
Billy, indián	Itzsa
A felesége	Kárpát
Castro	Kornai
Nick, pincér	Kertész
Askby, ügyök	Venczell

Kezdeté 1/8 órákor.

NEOPERA.

Szibéria.

Zenés dráma. Irta: Luigi Illica. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét szerzte Umberto Giardano. A zenekart vezényli: Grosskopf Márk.

Személyek:

Stefána	Andrejka M.
Vassil	Pogány
Gelby	Gábor
Valcica	Bihar
Nikona	Gieviczky L.
Alexis	Hajagos
Miskinsky	Andor
Iván	Marosffy
Egy fiatal leány	Legárd A.
Az invalidus	Mátrai
A kapitány	Fehér
A káplár	Szekely
Egy kozák	Andor
Másik kozák	Czukur

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A rablólovag.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Biro Lajos.

Kezdeté 1/8 órákor.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

NEMZETI SZINHÁZ.

A csárna.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Biro Lajos és Lengyel Menyhért.

Személyek:

A csárna	P. Márkus E.
Kanczellár	Gál
Alexej	Beregi
Francia követ	Odry
Ronszky	Pethes
Karamazov	Rajnai
Dimov	Hajdu
Annie	Várdi A.
Jasikov	Garamszeghy
Malakov	Sugár
Marie	Rákos A.

Kezdeté 1/8 órákor.

VIGSZINHÁZ.

Csitri.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Pierre Veber és de Gorsae Henri. Fordította: Heltai Jenő.

Személyek:

Dalannoy Maurice	Hegedüs
Vergnaud	Ditrói
Alice	Tanny
Simoneau	Szerény
Sernin Pierre	Körmendi
Plebános	Vendrey
Colette	Varsányi
Agala	Harsányi
Valter Nancy	Mészáros
Suberville k. a.	Komlóssy

Kezdeté 1/8 órákor.

BUDAPESTI SZINHÁZ

Mlle Adree-Via Villany

a világhírű meretlen táncosnő táncfelte.

Utána:

Lengyel menyecske.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Csatz és Okomkovszky. Zenéjét szerzte: Jean Gilbert. Magyar színpod alkalmata: Faragó Jenő.

Személyek:

Madarász	Szöreghy
Gabriella	Vezsnéminé
Ily	Szöllösy R.
Hekuba Vilmos	Fekete
Marga	Küry Klára
Solinszky Kázmér	Szabolcs
Moruska	Rado N.
Souska	Fürmندی L.
Annuska	Ótvös J.
Petruska	Mányoki L.
Fodor János	Szalay
Minka	Heltay O.

Kezdeté 1/8 órákor.

Fővárosi Orfeum

VI. Magyeczó-utca 17. WALDMANUS IMRE, igazgató.

A szenzációs februári műsor utolsó napjai.

Leroy-Palma-Bosco

és a többi attrakció.

Az előadás kezdete 8 órákor.

Legközelebbi d. u. előadás vasárnap, márc. 3-án.

TROCADERO

Telefon 15-10

VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Pénztárnyitás 5-ker

NEMZETKÖZI KABARET.

A teljesen új februári szenzációs műsor.

Kaldern Behrens Hermann Strebel

a düsseldorfi Apolló színház a legjobb német szalon-

starjának rövid vendégszereplése humorista.

Dassy Dolly! Elly Bach!

subrette. diseuse.

„Beim Zahnarzt“ „A trampli“

Bohózat Grünwald és Brahmertől Oktáv Ferrertől

Regia Matignon Sisters Daising

Chanteuse Cosmopolite táncoktató.

Professor „608“

Komédia Hoske v. York.

Ezenkívül még 14 új szám fellépte. 12-1 óráig tánc-attrakció szabad bemenettel. — 1-5-ig keréngörsény cigányzenekar kísérettel. Jegyelővétel Zipsér és Könlgnél Andrássy-ut 4. szám. Kezdeté 8 1/2 órákor.

Legjobb és legmodernebb fényképezőgépek objektívek stb.

kényelmes havi lefizetésre.

Kivánatra kimerítő fényképárjegyzék ingyen.

ELEK és TÁRSA R-T.

BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 10.

Weinberger és Fodor

az összes sportcikkék áruháza.

Téli sportcikkékben, sportöltözékekben

specziálisták

IV., Haris-bazár 4.

Telefon: 113-59.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Az élet

megtanít bennünket minderre, ez az igazi iskola, ez az igazi egyetem, ez az igazi Tudományos Akadémia. Nincs

olyan

kérdés, nincs olyan szak, a melynek mindentitkát, csínját-bínját meg ne fojtaná az élet. Megadja a feleleteit minderre.

mint a

legjobb Lexicon. Ha például azt akarjuk tudni, hogy lehet legjobban a női szépséget konzerválni, megmondja az élet, megmondja a tapasztalat hogy a Kerpel kézfínomítója, Kerpel arckrémje, poudere és szappanja a legjobb és legkedveltebb; hogy a Kerpel-piperecikkek hitelle a nők körében olyan biztos alapon nyugszik, mint a

Lánchid

KERPEL - kézfínomító

Üvege 90 fillér; a kezét 3 nap alatt bársonysimává s hófehérré teszi

KERPEL - arcfínomító

Egy tégely 2 K 50 fill., az arcon előforduló szeplőket, májfoltokat, miltesszert és egyéb tisztátalanságot rögtön elmulasztja

KERPEL - bőrfínomító

mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér ezidőszereint legolcsóbb és legtökéletesebb kiváló illatú mosdószappan

KERPEL-féle arcfínomító poudere

Egy doboz 2 kor. Feltétlenül ártalmatlan, kitűnően tapad és remek illatú. Minden színben kapható.

Egy arcfínomítót, egy kézfínomítót, egy poudert, egy csomag szappant franco küld

Kerpel-gyógytár Budapest, V., Lipót-körut 28. sz.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/8 órákor. Ujdonság! 11 órákor.

HAJLEKTALANOK MENHELYE!

8 órákor. 9 órákor.

A GORDIUSI CSOMÓ

Bohózatok, irta: Gilinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt.

STEINHARDT és HUNYADY új kuplékkal.

Vasár- és ünnepnapokon délután mérsékelt helyáru előadás. Kezdeté fél 4 órákor. Ejjfel után a remek télikeriben Sárközi Pista zenekara, cabaret- és táncz. belépti díj nélkül. Jegyek: d. e. 10-1-ig és d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch főle nagytűzsdében és a Hungária-fürdő pénztáránál kaphatók.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma csütörtökön, február 29-én, délután 3 órákor

utolsó mérsékelt helyáru délutáni előadás e hónapban.

MAX PALLEMBERG

főművelőként magánjelenetében,

RÉCSEI MARISKA

és osoda-elefántjai, valamint az összes februári attrakciók bucsu fellépte.

PALACE ÉTTEREM =

és KÁVÉHÁZ
CAFE RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.

Esténként Palace soupo
tolnai Korodi Gyula személyenként
muzsikál. 3 korona.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1912. február 29-én.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Leányvásár.

Operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Brédy Miksa. Zenéjét szerző: Jacobi Victor.

Személyek:
Harrison Boross
Harrisonné Erdei B.
Lucy, leánya Harmath L.
Rottenberg gróf Latabár
Fritz, fia Rátkai
Nírius Tom Király
Korcsmáros Kovács
Hajóskapitány Krasznai
Bess, szobalány Fedák S.
Sam, pincér Csizsér

Kezdeté 1/8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Napoleon.

Írta: Pekár Gyula.

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Sépiánház-utca 1-2.
Telefon 62-39.

Kétórás előadások: Rendes hely-
arok. Műsor: A dineri alpok.
Politikai álom. Az ártatlan.
Bikaviadal. A szolga bosszú-
szája. Kómbay. A könyv-
ügynök. FURGATORIUM.
& divina Commedia második
része 2 felvonásban: Dante
Alighieri.

Előadások kezdete 1/26, 7, 7/29
és 10 órákor pontosan, vasárnap
d. u. 4 óráig.

ROYAL-ORFEUM

VII. Erzsébet-körút 31.
Telefon 110-22.

Ma csütörtökön, február 29-én
két előadás

d. u. 3/4 órákor utolsó mérsé-
kelt helyáru előadás e hónapban
Este 8 órákor a februári
 attrakciók bucsuja.

Max Pallenberg

utolsó fellépte Gustav Ka-
delburg „Familie Schimek” című
bohózatában, valamint a többi
februári attrakciók bucsu
fellépte.

A télközben Royal-Cabaret
Belépődíj 1 óráig 1 korona,
1 óra után nincs belépődíj.
Kukó Vince és zenekara.
Bal-mabille. Keringő verseny.
Tánc hajnalig. A legvidámabb
budapesti hely.

Minden csütörtökön, vasár- és
ünneppal délután 3/4 órákor
mérsékelt helyáru nagy családi
előadás teljes műsorral.

OMNIA

A főváros legnagyobb és legdísz-
sebb mozgóképpalotája. Bejárati
József-körút 31. sz. Telefon 120-40

„Slagor Ciklus” VI. sorozat.
A haza mindenek előtt. tár-
sadmű dráma. Pergolose.
művész dráma. A gyermeki
szív, amerikai társadmű szim-
mű. Hétfőn március 4-től
kezdődőleg. Kiszárlagos
joggal. Czimzett meghalt
a sáison legszeszenciósabb tár-
sadmű szimű 3 felvonásban.
Előadások kezdete hétköznap d.
u. 8 órákor, vasár- és ünne-
p délután 3/4 órákor.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/29 órákor.

Ujdonság! Ma Ujdonság!

„Modern Massage”

Hygienikus bohózat 1 felv. Írta: Satyr. Rendezi: Rott S.

„HOFJAGD”

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18.
d. u. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. Műsor nagytervező Andrassy-
út 19. és Sopronyi nagytársadalmi Rákóczi-út 1. 12 óra után
az 1-6 emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a
világ legelső tánc-attrakciónak felléptével.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.

Elnök: Herceg Windischgrätz Lajos.

Minden asztal vagy háztartás
hiányos Magyarország kincse,
a felséges tokaji bor nélküli

Legbecselesebb és legalkalmasabb
! alkalmi ajándék !

Társaságunk által forgalomba hozott borok kiválóság
és eredetiségben felülmulthatatlanok.

5 klgmos bérmentes postakosár
2 palack 0.5 literes 1904. évi zamatos szamorodni és
2 „ 0.5 „ 1906. „ két puttonos asszu és
1 „ 0.5 „ 1904. „ három puttonos asszu
együttesen korona 17.20.

8 palack 0.7 literes 1901. évi
szagos kiváló szamorodni korona 7.40

Központi iroda:
Budapest, V., Teréz-körút 25. sz.

OLÁH GÁBOR:
KORUNK HÖSE

Verses regény.
Ára 3 korona.
Kiadja a
FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható: Lampel R.
könyvkereskedésben
(Wodianer F. és Fiai r.-t.)
Budapest, VI., Andrassy-út 21.
és minden könyvkereske-
désben.

Skalon

Kávéház
Andrássy-út 21.

36-ik Rész Leányvásár király teljes zenekarral esténként hangversenyek

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma csütörtökön, február 29-én két előadás: Délután 3/4 órákor
utolsó mérsékelt helyáru előadás e hónapban. Este 8 órákor
a februári műsor bucsuja.

Max Pallenberg

utolsó fellépte Gustav Kadelburg
„Familie Schimek”
című bohózatában. Azonkívül:

Récsey Mariska és csodaelefántjai.
Adelaide & Hughes Renée Dehauga
Christie & Willis Idette Brémonval

és a többi februári attrakció bucsu fellépte. A télközben
Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs
belépődíj. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál. 46 új,
szeszenciós ének- és tánc attrakció. — Minden csütörtökön,
ünneppal délután 3/4 órákor mérsékelt helyáru nagy
családi előadás teljes műsorral.

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegye-
ket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
:(Főpostával szemben)

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben

SALAMON JAKAB és T^a cégnél Budapest,
V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-06, 73-07, 73-08, 73-09. TELEFONSZÁMOK: 73-06, 73-07, 73-08, 73-09

Heti műsor:

Márczius hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Várszínház	Uránia	Hangversenyek
1 Péntek	Fidélis	A csárna	Furulyás Jancsi	Hűtlenség iskolája	Leányvásár	A rablólovag	Orpheus a pokolban	-	A tánc	-
2 Szombat	Hoffmann meséi	Rang és mód	Trubadur	Hűtlenség iskolája	Leányvásár	A sunyvacso	Orpheus a pokolban	Édes a bűn	Az országos színművészeti akadémia előadása	Casals és Enesco Vígadó (I.)
3 Vasárnap Délután: Este:	A nyugati leánya	Poleski utárlás A csárna	Furulyás Jancsi A kornevillai harangok	Diakélet Hűtlenség iskolája	Ciganyzsejtem Leányvásár	A kis lord A rablólovag	Ariatian Zsuzsi Orpheus a pokolban	-	-	Waldbauer-Kerpely Royal (R)

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Hirdetmény.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

ez évi rendes közgyűlését **f. évi márczius hó 10-én d. e. 10 órakor** tartja meg Budapesten, az intézet saját házában, V. ker., Géza-utca 2. szám alatt.

Napirend:

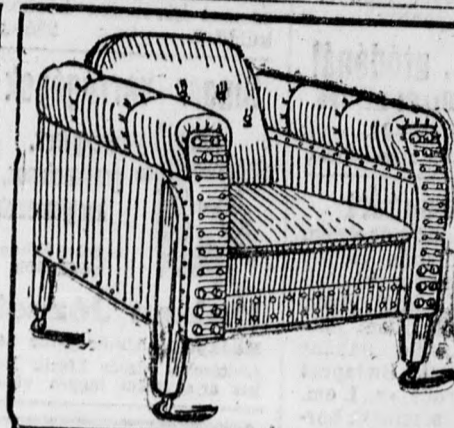
1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépes folytán megüresedett három igazgatósági hely betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölcsönök együttes összegének minden 500.000 K-ja után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhivatnak ennél fogva Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják, az általuk összesen felvett 12,814.950 K-nyi záloglevélkölcsön után 25 képviselő megválasztása céljából f. 1912. évi márczius 3-án d. e. 10 órakor Budapesten, V., Géza-utca 4. sz. alatt tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos földhitelintézete.

(Utánnómás nem díjazatik).

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédli székek, foteuilok, férfinőbőrök és irodahelyiségek butorzása!
Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

MAKAY BÉLA
uj könyve:

A LÁP VIRÁGA

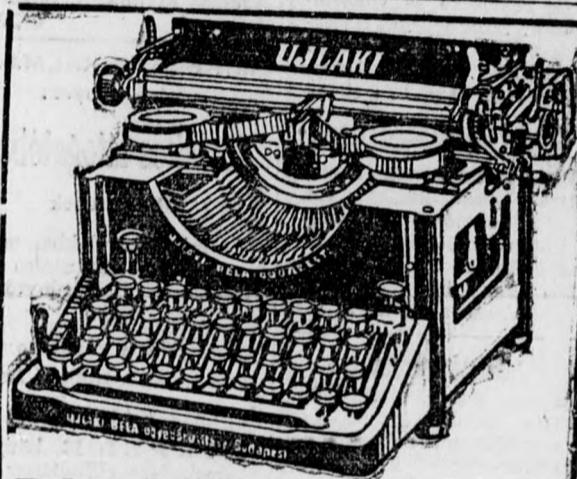
és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbáj világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászképeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.

Ára 4 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrásy-út 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Részletfizetésre is!

Látható írásu

Ujlaki írógépek

Arjogyzék kívánatra. Arjogyzék kívánatra.

Ujlaki írógéptelep

Bpest, Erzsébet-körút 28/B.
Telefon 122-60. Telefon 122-60

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harangcsapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

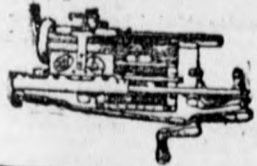
kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, konuszok és csészék őrési forgalmunk következtében mélyen leszállított **nagyban eredeti gyári áron szállítunk** vidékre is bárnova

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán; Margit-körút 6. Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészokról ingy. és bérmentve.

Új Styria kötőgépek

részletfizetésre

Fogl József Lajos

Budapest, VIII., József-körút 42.
Arjogyzék ingyen és bérmentve.

DARANYI
LEGÚJABB
MODELLŰ

Számoló

ÉS LÁTHATÓ ÍRÁSÚ

összeadógépei

nem szorulnak reklámra.

Díjmentes
bemutató
az ország
bármely
helyén.
Telefon 139-54.

DARANYI MIKSA

Első Magyar Számoló- és Összeadó-
Kereskedelmi Vállalat, a Szállítványozási
és Iparbank részvénytársaság áruszállója
Budapest, VI., Váci-körút 37.

Magyar Királyi Államvasutak.
60937—1912. sz.
FIVa.

HIRDETMEY.

A felügyeleti hatóság jóváhagyásával a Kispeszt-Szentszentlőrinc állomáson kiszolgáltatásra érkező kocsiakománnyu teherárúkra mult évi ad: 336747—1911. FIVa. szám alatt kihirdetett három napi póthatáridőt folyó évi február hó 28-ikától kezdve érvényen kívül helyezzük.
Budapest, 1912. február hó 27.
Az igazgatóság.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYŰRŰK NÁSZAJÁNDÉK- TÁRGYAK

A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZES MŰVEI IS
üzletében szerezhetők meg.

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS DONDOT FORDITOM.
ARJOGYZÉK 2000 FALVZALINGTÉN ÉS BÉRMENTVE

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákossziget 4. szám. Telefon 116-40. 11261

56 éves
bécsi hölgy több mint egy millió kor. vagyonnal 40 éven alóli férjért keres. Vallás, vagyon mellékes. Férjért keresnek azonkívül 25 éves kath. k. a. 160.000 kor. 22 éves földbirtokos leánya 300.000 kor. 22 éves török hölgy 100.000, 40 éves evang. özvegy 50.000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy. Komoly házassaladónak díjmentesen felvilágosítást ad Schlesinger. Berlin 18.

Zongorák
180, 260, 500, 700, 2800 K-g. Pianók 400, 520, 1000 K-g részleteire is vásárolhatók. Mindenféle javításokat és hangolásokat felvállalok. **Kernács,** Szerecsen-utca 33. 12184

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás pensióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknak. Teljes pensió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Juniperus
(nemes borovicska) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csomagekonzervekről árjegyzék ingyen. Felkai konzervgyár, Baria József, Felka, (Szepes megye.)

Diszkert kedvelők
kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszkert falkólától. — Tulajdonosa: Copony Ede Körmenben, 120 fajta tüleveit fák, lombfák, sorfák, díszeserjék kaphatók. 6168

Pályázatok.
Több száz pályázatot mindenféle szakmából közül az Országos Pályázati Közlöny mai száma. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

Gyorsírás
és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyama lényegesen meggyorsított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legalapabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás napenként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Karlotték” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Pár-huzamosan esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemül kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber-céghez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149-00. 29387

Pianinót
vagy zongorát keresek megvételre. **Forgács,** József-körút 17. 12189

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-38.
Alapított 1886-ban

30 koronaért
készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre posztóminták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 06592

MIKSZÁTH KÁLMÁN
utolsó könyve:

Tövikes látogatóban
Elbeszélések
(Az író könyvvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regényteredéke.)

Ára füzve 5 korona,
vászonkötésben 7 kor.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Acetylén kézi-lámpa
A legnagyobb sötétségben is 250-300 lépésnyi területet nappali fényben bevilágító:
acetylén-lámpa.
Nélkülülkötés minden vidéki házban. Gyári ára 100 mm-es reflektorral 4.- K 110 mm-es reflektorral 6.- K 110 mm-es reflektorral masszív kiállításban 8.- kor., 1 kg. Calc. Carbíd 70 órai égésre 50 fillér.
LANG JAKAB ÉS FIA
Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék ingyen.

Részpénzért
vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón
sehol nem kap modern háló, ebédlő, úri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg szűfő rakárakat, itt jutányosan

vehet
a leggyorsabb út a legbiztosabb kivitel minden fajta

BUTORT
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó cég
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Béjárt Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

25 koronaért
készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből. Lichtman Sándor férfiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre posztóminták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 28592

Singer varrógépek
Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készít. Kéves árjegyzéket ingyen küld

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiségeket veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

LEFKOVITS A.
Saját gyártmányú fürdőáruk 14 kor.-tól feljebb; fűtőkádák 60 kor.-tól feljebb. Elváltatok mindenféle kúszóanyagok és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbban Árón.

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wessely-utca 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Hungária beszélgő-gépek
tölcseárnéküliek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részlettizésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

„OLLA”
gummi-
hebizonyíthatóan a legjobb higiénikus gummi-különlegesség. 2 évi jóállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. „OLLA” gummi-gyárból Wien II/817 Praterstrasse 57

Zongorák,
pianinók átalakítását, hosszú zongorák rövidítését, hangolását, jóállással vállalom. Szerecsen-u. 33. **Kernács.** 12187

Kitünő
házközt kapható intelligens családnál. Esetleg házonkívül is. V., Sziget-utca 4-6. II. 25.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvánossági joggal. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényi egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületében; előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógép-ékezőket s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Kitünő fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznok. Werndl gyolagsági fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Werndl lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronyral 25 K. fegyverszif 1 korona, tölténydarabja 10 fill. Katonai puskaműves által kipróbált jó fegyverek. **Tiller Mór és Társa** udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

BUTOR
30% megtakarítás!

Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, úri szobák, angol bórgerinturák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82-13. 28598

Nemi bajoknál
hugycsőfolyás, tripper, kankónál csak az illés-féle Santalcapuslak ezelőtt Larcion Capsulák, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel. Készíti:
Illés Antal
gyógyszerész, Szabadka, és szétküldési főraktár:
Hunnia gyógyszerár Erzsébet-körút 58. Budapest.

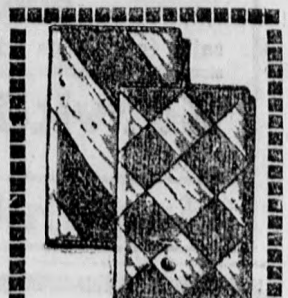
Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

1 millió gyümölcsfa

Alma 100 drb minőség szerint 25 koronától feljebb, körte, dió, gesztenye, cseresznye, szilva stb. darabonként 1 koronától feljebb. 200.000 drb igen szép **disz- és sörfa** darabonként 60 fillértől feljebb. 2 millió különféle **diszbokor** 100 drb. K 15.—. 20 millió **akác és gladiola** csemete 1000 drbonként minőség szerint 12-70 kor. 15 millió **erdeicsemete**: lucz, erdei és fekete fenyő, tölgy, stb. 1000 drb 3-20 kor. Fajbaromfiak és ezek tojásai 20 legértékesebb fajban, valamint vadász- és diszfácának és ezek tojásai. Fajbaromfiak és ezek tojásai 20 legértékesebb fajban, valamint vadász- és diszfácának és ezek tojásai. Fajbaromfiak és ezek tojásai 20 legértékesebb fajban, valamint vadász- és diszfácának és ezek tojásai. **gróf Batthyány Zsigmond** uradalmi intézősége Csendlak u. p. Ferencziak. Vasm.

Soványág
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Bartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telit testidomokat nyernek — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jóállást. Vészegegyesség, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kíntottot: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönőlevelek minden országból. Dobozonként 1 forint 10 kr. Használati utasítással. Főraktár **Balázs Mór E.** Budapest, VII., Isván-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállított helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorok darabokat részlettizetésre.
Modern lakberendezési vállalat
Budapest, IV. ker., Gerliczy-utca 7. sz.
0 iszes butor-album 1 kor.

Divatos névjegy és pénztárca
legfinomabb szines atlasz-selyemből oszlokos minta darabja K 2.50, koozkas minta darabja K 3.—. Kívánatra bármely színösszeállításban kapható. — Az összeg es 20 fillér postai utalványozása után bérmentve küldi
Bérozsi D. Sándor
kézmunka nagyiparos
Budapest, VI., Dossowly-u. 5.

Állások
mindenféle szakmából köztölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

Forradalom
a magyar Könyvpiacoz

ATHENAEUM-KÖNYVTÁR

A külföldi és magyar irodalom legkiválóbb szépirodalmi és tudományos remekművei. Brilláns vászonkötésben, csudakönyv. Finom angol papíron, 320-576 oldal terjedéssel.

Kóbor Tamás: Komédiák. Novellák (424 old.)

Biró Lajos: Gicria. Novellák (448 old.)

Balzac: A szamár-bőr. Regény (387 old.)

Zola: Pascal orvos. Regény (448 old.)

Anatole France: A Pinguinek szigete. Regény.

Dickens: Két város. Regény stb. Minden kötet ára 1.90 fillér

Kapható minden könyvtárban, a Kiadta az Athenaeum irod. és nyomdai r-társulat.

Magyar harzi kanári-tenyésztés Debrecenben.

Kis magyar dalát meg tudja énekelni és annak énekét föl tudja becsülni, kanári tenyésztés kezdése az felszíteljen megengem rendelvényeivel. Minden, mit egy

madár előadni képes, legyen az lágy, mély hang, avagy csengő érces. Ami csak madárban kívánóan jó, tenyésztésben mindez föltalálható. A rodelit madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződésem és ha hibás hangú, vagy rosszul énekel, nem ítélek nálam, hogy én azt küldjem el. A úszóit rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakas legkedvesebb disze a szépen éneklő kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénzt adunk a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakszéri vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debrecen Mergo-utca 9. sz., gyönyörűen fuváló, nemes fajú kanári madarakat szállít darabonként 7, 8, 10-és 25 forintért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőtények darabját a forintért. A szállítás a legnagyobb higiénben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és apolási utasítás ingyen. Számos állás- és közönlirat birtokában. A legnagyobb tenyésztőtelep és szétküldési intézet.

Magyar harzi kanári-tenyésztés Debrecenben.

Kis magyar dalát meg tudja énekelni és annak énekét föl tudja becsülni, kanári tenyésztés kezdése az felszíteljen megengem rendelvényeivel. Minden, mit egy

madár előadni képes, legyen az lágy, mély hang, avagy csengő érces. Ami csak madárban kívánóan jó, tenyésztésben mindez föltalálható. A rodelit madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződésem és ha hibás hangú, vagy rosszul énekel, nem ítélek nálam, hogy én azt küldjem el. A úszóit rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakas legkedvesebb disze a szépen éneklő kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénzt adunk a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakszéri vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debrecen Mergo-utca 9. sz., gyönyörűen fuváló, nemes fajú kanári madarakat szállít darabonként 7, 8, 10-és 25 forintért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőtények darabját a forintért. A szállítás a legnagyobb higiénben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és apolási utasítás ingyen. Számos állás- és közönlirat birtokában. A legnagyobb tenyésztőtelep és szétküldési intézet.

Magyar harzi kanári-tenyésztés Debrecenben.

Kis magyar dalát meg tudja énekelni és annak énekét föl tudja becsülni, kanári tenyésztés kezdése az felszíteljen megengem rendelvényeivel. Minden, mit egy

madár előadni képes, legyen az lágy, mély hang, avagy csengő érces. Ami csak madárban kívánóan jó, tenyésztésben mindez föltalálható. A rodelit madarat mielőtt elküldöm, tudásról előbb magam meggyőződésem és ha hibás hangú, vagy rosszul énekel, nem ítélek nálam, hogy én azt küldjem el. A úszóit rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakas legkedvesebb disze a szépen éneklő kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénzt adunk a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakszéri vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debrecen Mergo-utca 9. sz., gyönyörűen fuváló, nemes fajú kanári madarakat szállít darabonként 7, 8, 10-és 25 forintért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőtények darabját a forintért. A szállítás a legnagyobb higiénben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és apolási utasítás ingyen. Számos állás- és közönlirat birtokában. A legnagyobb tenyésztőtelep és szétküldési intézet.

Magyar harzi kanári-tenyésztés Debrecenben.

Kis magyar dalát meg tudja énekelni és annak énekét föl tudja becsülni, kanári tenyésztés kezdése az felszíteljen megengem rendelvényeivel. Minden, mit egy